

MINISTERUL EDUCAȚIEI

**Raport
privind starea
învățământului preuniversitar
din România
2019 – 2020**

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA	
INDICATORILOR DE BAZĂ	10
CAPITOLUL I. PARTICIPAREA ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR ...	10
I.A. Ansamblul sistemului de învățământ	10
I.A.1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar	10
I.A.2. Rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ	12
I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar	14
I.B.1. Învățământul antepreșcolar	14
I.B.2. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preșcolar	16
I.B.3. Ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar	17
I.C. Învățământul primar și gimnazial	18
I.C.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul primar și gimnazial	18
I.C.2. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar și gimnazial	20
I.C.3. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial	23
I.D. Învățământul liceal și profesional	28
I.D.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul liceal și profesional	28
I.D.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional	32
I.D.3. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional	33
I.D.4. Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional	35
I.E. Învățământul postliceal	38
I.E.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul postliceal	38
I.E.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal	39
I.E.3. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal	40
CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR	41
II.A. Ansamblul sistemului de învățământ	41
II.A.1. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar	41
II.A.2. Ponderea personalului didactic calificat	45
II.A.3. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă	46
II.A.4. Ponderea personalului didactic feminin.....	48
II. A.5. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic	51
CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT	53

III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial	53
III.A.1. Rata de absolvire a învățământului gimnazial	53
III.A.2. Rezultatele elevilor la evaluarea națională de la clasa a VIII-a	54
III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal	57
III.B.1. Rata de absolvire a învățământului liceal	57
III.B.2. Rezultatele elevilor la examenul de bacalaureat	58
III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal	62
 CAPITOLUL IV. REZULTATELE EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PE PIAȚA MUNCII	63
IV.A. Context demografic.....	63
IV.B. Nivelul de instruire al populației de 15-64 ani.....	63
IV.C. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani.....	64
IV.D. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-24 de ani	65
CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA	
INDICATORILOR EUROPENI 2020.....	66
V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar	66
V. B. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	67
V. C. Participarea adulților la învățarea pe tot parcursul vieții.....	69

PARTEA A II-A - ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2019-2020

.....	71
CAPITOLUL I. Asigurarea accesului egal și a participării la educație pentru fiecare copil din România	
.....	71
CAPITOLUL II. Rețea școlară și plan de școlarizare.....	77
II. A. Situația statistică rețea școlară an școlar 2019 – 2020	77
II.B. Plan de școlarizare	77
II.C. Date privind normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat	79
II.D. Principalele rezultate privind concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor în învățământul preuniversitar	80
II.D. Constituirea Registrului Național al Experților în Management Educațional	82
CAPITOLUL III - Dezvoltarea educației timpurii.....	82
CAPITOLUL IV - Asigurarea unei educații incluzive și de calitate la toate nivelurile de educație ..	83
CAPITOLUL V - Înnoirea/revizuirea curriculei și a evaluării; susținerea performanțelor școlare ...	86
CAPITOLUL VI - Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic	93
VI.A. Măsurile de sprijin pentru a facilita intervenția cadrelor didactice în anul școlar 2020-2021 și pentru a remedia lacunele create de încheierea anului școlar 2019-2020 în condiții de pandemie	93
VI.B. Organizarea de concursuri antreprenoriale	93
VI.C. Continuarea implementării activităților cuprinse în Master-planul 2015-2020, în vederea dezvoltării programelor în sistemul de formare profesională inițială	94

VI.E. Finalizarea curriculumului revizuit pentru învățământul profesional și tehnic, din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii	96
VI.F. Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul profesional, inclusiv dual.....	97
VI.G. Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.)	98
VI.H. Sprijinirea cu servicii de consiliere și orientare în carieră a elevilor din ultimii ani de gimnaziu și primii ani de învățământ profesional și tehnic (Jobs)	99
VI.I. Formarea competențelor antreprenoriale prin firma de exercițiu/întreprinderea simulată 99	
VI.J. Fundamentarea planurilor de școlarizare, în funcție de nevoile pieței muncii	100
CAPITOLUL VII - Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale	100
CAPITOLUL VIII - Formarea cadrelor didactice și îmbunătățirea managementului școlar	104
CAPITOLUL IX. Îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar superior la cel terțiar.....	107
CAPITOLUL X - Susținerea consilierii și orientării școlare; combaterea violenței în școli	108
CAPITOLUL XI - Dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului românesc	112
PARTEA A III-A. Direcții de dezvoltare pentru învățământul preuniversitar - 2021.....	114
CAPITOLUL I. Asigurarea echității în educație	114
CAPITOLUL II. Susținerea carierei didactice	115
CAPITOLUL III. Profesionalizarea managementului educațional	116
CAPITOLUL IV. Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic	116
CAPITOLUL V. Dezvoltarea educației timpurii accesibile tuturor	117
CAPITOLUL VI. Modernizarea curriculumului și evaluării	118
CAPITOLUL VII. Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale	119
CAPITOLUL VIII. Asigurarea finanțării și modernizarea infrastructurii.....	120
CAPITOLUL IX. Transformarea digitală a educației	120
CAPITOLUL X. Îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar superior la cel terțiar	121
CAPITOLUL XI. Dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții	122
CAPITOLUL XII. Dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului preuniversitar românesc	123
ANEXĂ	124

INTRODUCERE

Raportul asupra Stării sistemului național de învățământ preuniversitar din România pentru anul școlar 2019-2020 prezintă, în prima parte, care este realizată de către Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație – Unitatea de Cercetare în Educație, o analiză statistică realizată pe baza unui set de indicatori de bază incluși în Sistemul Național de Indicatori pentru Educație (SNIE). SNIE este compatibil cu sistemele internaționale de indicatori - sistemul statistic european Eurostat, sistemul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), sistemul Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), sistemul Băncii Mondiale - și include o parte a indicatorilor-țintă specifici obiectivelor europene comune în domeniul educației și formării profesionale.

Raportul prezintă situația înregistrată în sistemul de învățământ preuniversitar și are în vedere următoarele dimensiuni: participarea la educație; resursele umane; rezultatele elevilor. Setul de indicatori a fost calculat atât pe ansamblul sistemului, cât și pentru fiecare nivel de educație în parte (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, postliceal).

La calcularea indicatorilor au fost utilizate datele primare oficiale ale Institutului Național de Statistică (INS) și ale Ministerului Educației și Cercetării. În cazul indicatorilor care utilizează informații culese la începutul anului școlar (*indicatori de intrare*), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2019/2020. Pentru indicatorii care utilizează informații culese la final de an școlar (*indicatori de ieșire*), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2018/2019, datele de ieșire pentru anul școlar 2019/2020 nefiind disponibile la momentul realizării raportului. Pentru analizele comparative la nivel european au fost utilizate baze de date și rapoarte ale EUROSTAT, OCDE și Banca Mondială.

Părțile a II-a și a III-a au fost realizate prin contribuțiile departamentelor MEC și ale instituțiilor direct subordonate/coordonate cu atribuții în domeniul învățământului preuniversitar. Unitatea de Politici Publice a coordonat activitățile de elaborare a Raportului, analizând și corelând datele și contribuțiile departamentelor cu politicile publice naționale și europene.

Având în vedere actualul context epidemiologic, Ministerul Educației și Cercetării a fost preocupat constant de starea de sănătate a elevilor și a întregului personal din sistemul de educație din România, luând permanent măsuri pentru prevenirea contaminării cu COVID-19 și continuarea procesului de învățare. Astfel, începând din 10.03.2020, MEC a suspendat cursurile școlare pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar, măsură care a afectat aproape trei milioane de elevi și întreg personalul din învățământ. Ministerul a transmis unităților de învățământ preuniversitar, precum și publicului, prin videoconferințe și comunicate de presă, precizări legate de:

- amânarea simulărilor pentru evaluarea națională, examenul național de bacalaureat, precum și pentru diferite probe practice și concursuri;
- înscrierea pentru clasa pregătitoare, realizată online, cu termene prelungite/amânate;
- obligația existenței unei comunicări continue între cadrele didactice, părinți și elevi;
- elaborarea și prezentarea mai multor scenarii de organizare a cursurilor, în concordanță și cu decizii luate de statele Uniunii Europene;

- disponibilitatea a numeroase instrumente online gratuite pentru desfășurarea procesului educativ de acasa, printre care platforma Digital pe educared.ro (digital.educared.ro), precum și parteneriatul cu TVR pentru realizarea de lecții în programe TELEȘCOALĂ, în special pentru elevii din clase terminale și cei care nu au acces sau au acces limitat la Internet;
- soluții de consiliere personalizată, online sau telefonic, pentru a gestiona mai ușor această perioadă, prin lansarea primei linii de consiliere psihologică pe tema COVID-19, gratuită, pentru cadre didactice, părinți și elevi, sub denumirea de „AMBASADOR pentru COMUNITATE”;
- inițiativa „Reacție pentru educație” - o modalitate prin intermediul căreia tehnologia poate ajunge la profesorii și elevii din comunitățile dezavantajate, prin platforma digitala NaradiX, pe care sunt disponibile spații de lucru pentru cadrele didactice pentru familiarizarea acestora cu aplicațiile, platformele și software-urile educaționale disponibile gratuit, precum și clase digitale susținute de oameni de afaceri, personalități din showbiz, profesori și formatori;
- parteneriatul cu Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București (USAMV), prin Fundația USAMV, în cadrul campaniei #ÎmiPASĂ #ȘcoaladeACASĂ, prin care au fost donate elevilor din licee situate în comunități dezavantajate, tablete conectate la internet, cu abonament inclus pentru 24 de luni, cu scopul de a se asigura o pregătire online eficientă a elevilor pentru examenul național de Bacalaureat și, ulterior, pentru pregătirea admiterii în universitățile românești;
- publicarea unui prim set de resurse de antrenament pentru elevii care susțin examenele naționale, ale căror soluții și explicații au fost prezentate și în emisiunile TELEȘCOALA;
- transmiterea de către ministrul educației și cercetării, a unei scrisori deschise cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, privind importanța contribuției acestora la menținerea echilibrului emoțional al elevilor, al părinților și, nu în ultimul rând, al întregii societăți;
- lansarea competiției pentru oferirea de soluții inovatoare în cadrul Programului 2 - Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare (PNCDI III), în vederea susținerii intervențiilor eficiente în limitarea răspândirii pandemiei COVID-19 pe teritoriul României;
- măsuri pentru finalizarea cu succes a anului școlar 2019/2020, agreate cu partenerii educaționali - reprezentanții elevilor, studenților, părinților, cadrelor didactice;
- lansarea, în parteneriat cu SPEAKINGS, a primului program integrat de public speaking pentru elevii și studenții din România, menit să le dezvolte abilitățile de comunicare în public, în cadrul căruia este disponibilă o platformă online dedicată elevilor de liceu care se pregătesc pentru probele orale ale examenului național de bacalaureat.

MEC a aprobat o serie de măsuri menite să organizeze activitatea din sistemul de educație, în context pandemic:

- suspendarea organizării și desfășurării evaluărilor naționale la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, a simulării evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a și a simulării probelor scrise ale examenului de bacalaureat în anul școlar 2019 - 2020 (ORDIN nr. 4019/2020 din 6 aprilie 2020);

- aprobarea programelor pentru evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și pentru probele scrise ale examenului de bacalaureat în anul școlar 2019 - 2020 (ORDIN nr. 4115/2020 din 10 aprilie 2020);
- elaborarea instrucțiunilor pentru crearea și/sau întărirea capacității sistemului de învățământ preuniversitar prin învățare on-line, cu măsuri specifice pentru desfășurarea procesului de învățare on-line din învățământul preuniversitar (ORDIN nr. 4135/2020 din 21 aprilie 2020);
- elaborarea ordonanței de urgență privind luarea unor măsuri pentru buna funcționare a sistemului de învățământ (actul normativ, aprobat în ședința din 23.04.2020, introduce modificări în organizarea examenelor de definitivare în învățământ, grade didactice și titularizare);
- lansarea primei linii de consiliere psihologică pe tema COVID-19, pentru cadre didactice, elevi și părinți, în cadrul parteneriatului între Ministerul Educației și Cercetării și Asociația Proacta EDU, cu sprijinul Grupului Digi România.

Ministerul Educației și Cercetării a stabilit, împreună cu specialiștii din cadrul Ministerului Sănătății și în conformitate cu recomandările Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, măsurile care se impun în sistemul românesc de învățământ în contextul pandemiei COVID-19 și a anunțat, în data de 27.04.2020, deciziile luate privind continuarea derulării anului școlar în condiții de siguranță pentru elevi, cadre didactice, personalul din școli și părinți. De asemenea, a început demersurile pentru achiziționarea celor 250.000 de dispozitive electronice încă din data de 7 mai, când a fost alocată prin Hotărâre de Guvern suma de 150 de milioane de lei.

Pentru asigurarea continuității învățării, MEC a realizat un parteneriat cu TVR pentru realizarea de lecții în programe TELEȘCOALĂ, în special pentru elevii din clase terminale și cei care nu au acces sau au acces limitat la Internet. Ministerul Educației și Cercetării și Televiziunea Română au organizat vineri, 3 iulie, Gala TeleȘcoala, eveniment dedicat cadrelor didactice care au susținut ore de curs în emisiunea TeleȘcoala de la TVR. Parteneriatul dintre MEC și TVR s-a concretizat în activități care au facilitat activitățile de învățare, atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

Săptămânal, Ministerul Educației și Cercetării a organizat întâlniri cu inspectorii generali pentru a transmite informații referitoare la susținerea învățării la distanță și pentru a rezolva situațiile specifice apărute în această perioadă. La începutul lunii mai 2020, a fost stabilit un nou plan de măsuri în sistemul preuniversitar de învățământ, în contextul pandemiei COVID-19, astfel:

- inspectoratele școlare organizează periodic videoconferințe cu directorii unităților de învățământ din România pentru a identifica și stabili sarcini de lucru și resurse educaționale în vederea asigurării învățării la distanță;
- inspectoratele școlare monitorizează desfășurarea activităților-suport pentru învățarea online în unitățile de învățământ din subordine;
- cadrele didactice care nu au acces la tehnologie pot solicita unităților de învățământ să le pună la dispoziție echipamentele necesare pentru desfășurarea procesului didactic în sistem online;
- inspectoratele școlare și unitățile de învățământ, cu sprijinul autorităților locale, iau măsuri pentru asigurarea accesului la activități de învățare pentru preșcolarii/elevii din medii dezavantajate care nu dispun de echipamente informatice;

- elevii din anii de final de ciclu care susțin examenele naționale pot beneficia de consiliere din partea unităților de învățământ, cu sprijinul consilierilor din cabinetele psihopedagogice;
- programa din semestrul al II-lea care nu a fost parcursă după data de 11 martie 2020 va fi abordată în anul școlar următor, după ghiduri metodologice elaborate de MEC pentru fiecare disciplină;
- nu se vor susține teze, iar mediile vor fi încheiate cu minimum două calificative/note. Pentru situații excepționale, MEC a prevăzut mai multe scenarii, iar pentru fiecare tip de învățământ (vocațional, special, profesional) au fost comunicate modalități de încheiere a situației școlare;
- înscrierile la clasa pregătitoare și la grădiniță pot fi realizate online, după un calendar stabilit de MEC. Evaluarea psihosomatică a copiilor a fost înlocuită cu declarația pe proprie răspundere a părinților/tutorilor legali și recomandarea eliberată de grădinița pe care au frecventat-o;
- pentru asigurarea accesului egal la educație pentru preșcolari/elevii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, profesorii itineranți și de sprijin continuă adaptarea curriculară a conținuturilor, realizarea materialelor didactice, instrumentelor de lucru și de evaluare specifice, precum și monitorizarea aplicării programelor curriculare adaptate, în parteneriat cu cadrele didactice de la grupă/clasă, pentru punerea în aplicare a planului de intervenție personalizat;
- examenele de certificare a competențelor profesionale pentru nivelurile 3, 4 și 5, conform Cadrului Național al Calificărilor, pentru învățământul vocațional, profesional și profesional dual, precum și cele din învățământul postliceal se realizează numai pe bază de proiect, iar proba practică este echivalentă, în conformitate cu metodologiile aferente fiecărui tip de certificare a competențelor.

Alte măsuri, pentru anul școlar 2019-2020, au fost transmise de către Ministerul Educației și Cercetării, și au vizat modificarea ordinelor, metodologiilor și procedurilor existente, determinată de contextul epidemiologic, astfel:

- reglementări, adoptate prin ordonanță de urgență, privind: transportul gratuit pentru elevii din România, echivalarea/recunoașterea probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale de la bacalaureat 2020, asigurarea de către stat a unui sprijin financiar și pentru unitățile de învățământ particular autorizate provizoriu, precum și modificări privind organizarea și desfășurarea examenelor pentru definitivare în învățământ și pentru obținerea gradelor didactice;
- modificarea și completarea Calendarului și a metodologiei de înscriere a copiilor în învățământul primar pentru anul școlar 2020-2021;
- reglementarea formării continue a cadrelor didactice, prin programe acreditate pentru forma de organizare de tip față-în-față, care se pot derula online pe durata suspendării cursurilor în școli;
- organizarea de webinarii prin care cadrele didactice sunt invitate să participe la prezentarea de conținut educațional și formare în vederea perfecționării modului de predare, prin tehnologii ușor de folosit și atractive pentru elevi;
- implementarea unor noi calendare și metodologii ale examenelor și concursurilor naționale;
- organizarea sesiunilor speciale de evaluare națională și bacalaureat pentru absolvenții care nu vor putea participa la prima sesiune, în vederea asigurării egalității de șanse ș.a.

În data de 15 iunie 2020, a fost trimis spre publicare în Monitorul Oficial, ordinul comun al Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Muncii și Protecției Sociale care stabilește măsurile necesare în vederea redeschiderii creșelor, grădinițelor, afterschool-urilor pentru prevenirea îmbolnăvirii cu SARS-CoV-2. De asemenea, a fost publicat ordinul de ministru care aprobă și detaliază procedura de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular. Din data de 29 iunie, au putut fi reluate activitățile sportive (antrenamente/participare la competițiile oficiale), cu respectarea prevederilor ordinului comun al Ministerului Tineretului și Sportului și Ministerului Sănătății nr. 619/1077 din 12.06.2020.

În data de 14 august 2020, a fost aprobată Ordonanța de urgență privind rectificarea bugetară, în urma căreia Ministerului Educației și Cercetării i-a fost alocată suma de 551,4 de milioane de lei. Banii au fost destinați, cu prioritate, achiziției de echipamente electronice pentru elevi și cadre didactice, în vederea participării la activități de e-learning, precum și pentru lucrări de execuție și proiectare a 59 de grădinițe. Guvernul a adoptat în ședința din 19 august 2020, o serie de modificări și completări, propuse de către Ministerul Educației și Cercetării, la Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările ulterioare. Între acestea se regăsește și acordarea posibilității școlilor, pe durata stării de alertă, de a organiza concursuri în vederea ocupării pozițiilor vacante sau temporar vacante pentru posturile didactice și nedidactice, precum și pentru posturile vacante de asistenți medicali și medici din unitățile de învățământ.

Pentru anul școlar 2020-2021, Ministerul Educației și Cercetării a realizat demersurile legale și organizatorice în vederea reluării activităților didactice, în condiții de siguranță sanitară:

- în învățământul preuniversitar, în funcție de evoluția situației epidemiologice, Consiliul de administrație al școlii poate propune, în urma consultării Asociației de părinți, ca desfășurarea activității didactice care presupune prezența fizică a antepreșcolarilor, preșcolarilor și elevilor, să se realizeze prin intermediul tehnologiei și a internetului (cu respectarea măsurilor stabilite prin ordin comun al Ministerului Sănătății și Ministerului Educației și Cercetării);
- propunerea școlii, avizată de către Inspectoratul Școlar Județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București, este înaintată Comitetului Județean pentru Situații de Urgență/Comitetului Municipiului București pentru Situații de Urgență, în vederea aprobării;
- reluarea activităților didactice, în condiții de siguranță sanitară, suspendate în baza acestei proceduri, este decisă prin hotărârea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență/Comitetului Municipiului București pentru Situații de Urgență, cu avizul Direcției Județene de Sănătate Publică/Direcției de Sănătate Publică București și cu informarea unității de învățământ preuniversitar, respectiv a Inspectoratului Școlar Județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București;
- unitățile de învățământ elaborează proceduri proprii pentru prelucrarea datelor cu caracter personal ale participanților la activitățile desfășurate prin intermediul tehnologiei și a internetului, în baza metodologiei-cadru elaborate de către Ministerul Educației și Cercetării și aprobată prin ordin al ministrului, cu respectarea legislației specifice în vigoare;
- elaborarea procedurii de suspendare, pe durata stării de alertă, a activităților didactice care impun prezența fizică în învățământul preuniversitar.

PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ

CAPITOLUL I. PARTICIPAREA ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

I.A. Ansamblul sistemului de învățământ

I.A.1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

În anul școlar 2019/2020, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2947,01 de mii. S-a menținut tendința de scădere a efectivelor de elevi, cu care s-a confruntat sistemul de educație în ultimul deceniu, cele mai mari scăderi înregistrându-se în învățământul primar, gimnazial (rural) și liceal. La nivel general, creșteri ale efectivelor de elevi se înregistrează în învățământul preșcolar, gimnazial (urban), profesional și postliceal.

În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere de la un an la altul. În anul școlar 2019-2020, sistemul de învățământ preuniversitar românesc a cuprins **2947,01 de mii de elevi**, înregistrând o scădere de **peste 32 de mii de elevi** față de anul școlar anterior.

Tabelul 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

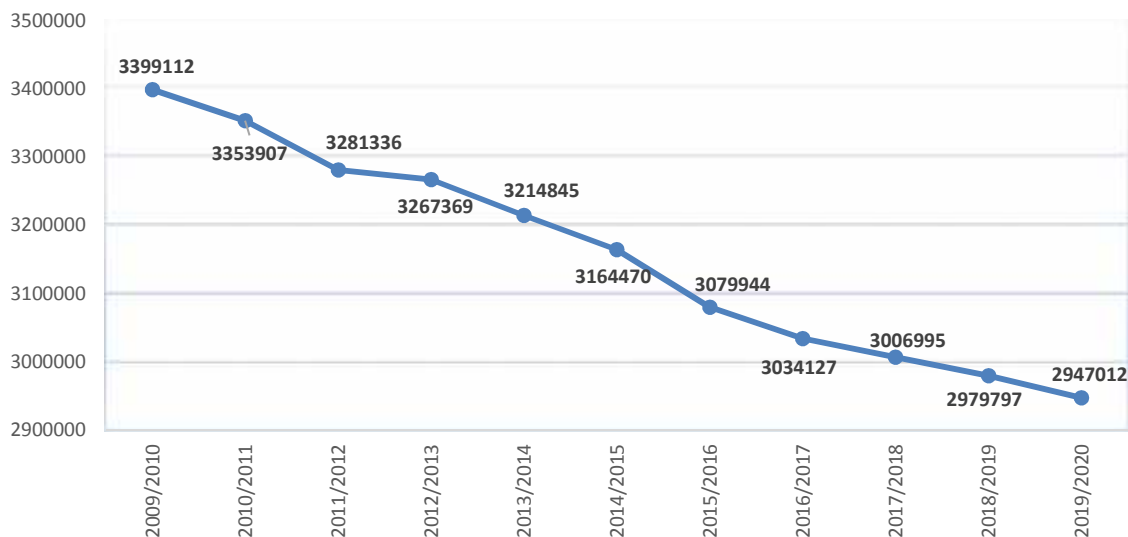
Nivel de învățământ		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	Total	3399112	3353907	3281336	3267369	3214845	3164470	3079944	3034127	3006995	2979797	2947012
	Urban	1818069	1789807	1749815	1744390	1723430	*	*	*	*	*	*
	Rural	1581043	1564100	1531521	1522979	1491415	*	*	*	*	*	*
Preșcolar	Total	666123	673736	673641	581144	568217	559565	534742	521196	521161	525411	526216
	Urban	352857	364115	369962	324288	318963	315174	300817	292953	297244	304483	307018
	Rural	313266	309621	303679	256856	249254	244391	233925	228243	223917	220928	219198
Primar	Total	845679	828853	810126	931951	942747	943494	935394	924419	944170	927783	899964
	Urban	414547	410576	407984	485036	501520	511622	514512	512872	528959	524550	513137
	Rural	431132	418277	402142	446915	441227	431872	420882	411547	415211	403233	386827
Primar de masă	Total	839174	822620	803902	925259	935824	936270	928340	917387	937200	920912	893169
	Urban	408381	404679	402140	478714	494982	504754	507809	506172	522275	517951	506623
	Rural	430793	417941	401762	446545	440842	431516	420531	411215	414925	402961	386546
Primar special	Total	6505	6233	6224	6692	6923	7224	7054	7032	6970	6871	6795
	Urban	6166	5897	5844	6322	6538	6868	6703	6700	6684	6599	6514
	Rural	339	336	380	370	385	356	351	332	286	272	281
Gimnazial	Total	873997	862588	819280	812241	800507	778663	768035	762547	725202	717321	712895
	Urban	451433	444831	422467	418225	413352	323455	405079	413280	402892	407280	412045
	Rural	422564	417757	396813	394016	387155	455208	362956	349267	322310	310041	300850
Gimnazial de masă	Total	864194	852480	809339	802324	790276	768266	757668	752271	715291	707560	703045
	Urban	442272	435349	413199	408956	403715	313660	395319	403593	393573	398027	402685
	Rural	421922	417131	396140	393368	386561	454606	362349	348678	321718	309533	300360
Gimnazial special	Total	9803	10108	9941	9917	10231	10397	10367	10276	9911	9761	9850
	Urban	9161	9482	9268	9269	9637	9795	9760	9687	9319	9253	9360
	Rural	642	626	673	648	594	602	607	589	592	508	490
Liceu	Total	835343	864271	886521	829517	774335	726403	673615	647940	634448	626511	614767
	Urban	501650	492920	484086	445081	410197	*	*	*	*	*	*
	Rural	333693	371351	402435	384436	364138	*	*	*	*	*	*
Total		115432	54531	12382	19732	26484	50788	68682	84309	90125	90396	100693

Profesi onal/ SAM	Urban	51747	25348	6990	7064	8057	*	*	*	*	*	*
	Rural	63685	29183	5392	12668	18427	*	*	*	*	*	*
Postli ceal	Total	62538	69928	79396	92784	102555	105557	99476	93716	91889	92375	92477
	Urban	45835	52017	58326	64696	71341	*	*	*	*	*	*
	Rural	16703	17911	21060	28088	31214	*	*	*	*	*	*

* Începând cu anul școlar 2014/2015, INS nu mai oferă date defalcate după domiciliul părinților pentru învățământul liceal, profesional și postliceal.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Figura 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Tendința de scădere a efectivelor s-a înregistrat la toate nivelurile primar, gimnazial, liceal, iar la nivelurile de învățământ preșcolar, profesional și postliceal s-au înregistrat ușoare creșteri ale efectivelor de elevi. Toate acestea au înregistrat ponderi și forme diferite pe medii de rezidență.

Contrar trendului descendent din ultimii ani, la nivelul **învățământului preșcolar** a avut loc o creștere a efectivelor cu 4.250 în anul școlar 2018/2019 care continuă și în anul școlar 2019/2020 (cu 805 copii mai mult față de anul școlar anterior). Evoluția diferă în funcție de mediul de rezidență, astfel, în timp ce în urban a avut loc o creștere a efectivelor cu peste 2,5 mii de elevi, în mediul rural a avut loc o scădere cu aproape 1,8 mii de elevi.

La nivelul ansamblului **învățământului primar**, scad efectivele de elevi față de anul anterior ajungând la 899,96 de mii de elevi, cu 27,82 de mii mai puțini decât în anul precedent. Scăderi ale valorii indicatorului se regăsesc atât la nivelul efectivelor din mediul urban, cât și al celor din rural, însă scăderea din mediul rural este mai consistentă (peste 16 mii de elevi mai puțin în rural, față de peste 11 mii de elevi mai puțin în urban).

La nivelul **învățământului gimnazial** efectivele de elevi au fost de 717,89 mii de elevi, în scădere cu peste 4 mii față de anul anterior – însă, această scădere se datorează evoluției indicatorului din mediul rural care s-a redus cu peste 9 mii de elevi, spre deosebire de efectivele din mediul urban care au crescut cu peste 4,7 mii de elevi.

În **învățământul liceal**, la nivelul anului școlar 2019/2020 erau înscriși 614,76 mii de elevi, cu peste 11,7 mii mai puțini față de anul anterior.

Creșterea din ultimii ani a numărului de elevi înscriși în **învățământului profesional** a fost determinată de măsurile de revigorare a acestui nivel. După o creștere minoră în anul școlar 2018/2019, a urmat o creștere consistentă în anul școlar de referință a raportului, cu peste 10 mii de elevi, depășindu-se valoarea de 100 de mii de elevi înscriși.

În **învățământul postliceal a avut** loc o creștere minoră de 102 elevi, ajungându-se la un efectiv de aproape 92,5 mii de elevi.

I.A.2. Rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ

În anul școlar 2018/2019 rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ, ca raport din populația în vârstă de 6-23 de ani, a fost de 76,9%. În anul de referință, 76,1% din populația de 3-21 de ani se afla în sistemul formal de educație (inclusiv în grădiniță). De asemenea, 87,8% din populația școlară de 3-18 ani frecventa sistemul de educație (de la grădiniță până la liceu).

În perioada 2012/2013 – 2015/2016, s-a înregistrat o creștere ușoară a ratei brute de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ (vârsta 6-23 de ani), ca urmare a includerii în sistemul de învățământ obligatoriu a clasei pregătitoare și, în consecință, a creșterii ponderii copiilor de 6 ani cuprinși în sistemul de educație. În anul școlar 2019/2020, rata **brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ** și-a continuat tendința ușor ascendentă, indicatorul fiind de 76,9%.

Tabelul 2. Rata brută de cuprindere școlară de la învățământul primar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 6-23 de ani

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	78,7	77,0	74,1	74,3	74,7	75,0	76,6	76,2	76,3	76,8	76,9
Feminin	81,8	79,1	75,3	75,2	76,1	77,0	78,3	77,9	78,1	78,6	79,2
Masculin	76,5	75,0	72,9	73,4	72,8	72,1	75,0	74,6	74,7	75,1	74,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Creșteri ușoare ale indicatorului au fost înregistrate la nivelul populației școlare feminine, în timp ce la nivelul populației masculine s-a înregistrat o ușoară scădere a valorii indicatorilor. Valorile indicatorului continuă să rămână mai mari în cazul fetelor (79,2% fete și 74,8% băieți), corelat cu creșterea diferenței dintre valorile indicatorului pe sexe.

Pentru anul școlar 2019/2020, calculul ratei brute de cuprindere școlară pentru diferite niveluri de învățământ evidențiază următoarele date:

- Rata brută de cuprindere școlară de la învățământul preșcolar la cel superior, la nivelul anului școlar 2019/2020, a avut valoarea de 78,6% pe total (valoare constantă față de anul școlar anterior), cu 80,5% pentru fete și 76,8% pentru băieți. După cum se poate remarca, populația școlară feminină este în avantaj față de cea masculină, diferența pe sexe crescând ușor față de anul școlar anterior.

Tabelul 3. Rata brută de cuprindere școlară de la învățământul preșcolar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Total	76,6	78,5	78,2	78,3	78,6	78,6
Feminin	78,1	80,0	79,7	79,9	80,1	80,5
Masculin	74,3	77,1	76,8	76,8	77,1	76,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

- Raportându-ne numai la învățământul preuniversitar, la nivelul anului școlar 2019/2020, rata brută de cuprindere școlară a fost 76,1% (ca raport din populația de 3-21 de ani), valoarea fiind mai mică cu 0,2 p.p. față de anul școlar anterior. Populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere mai mare cu 1,9 p.p. față de cea masculină. Valoarea indicatorului pentru populația școlară feminină, respectiv pentru populația școlară masculina este în ușoară scădere în comparație cu anul școlar anterior.

Tabelul 4. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal și postliceal) ca raport din populația în vârstă de 3-21 de ani

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Total	78,1	76,8	76,4	76,4	76,3	76,1
Feminin	78,6	77,3	77	77,2	77,2	77,1
Masculin	76,6	76,3	75,8	75,6	75,5	75,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

- În cazul populației de 3-18 ani, rata brută de cuprindere școlară de la învățământul preșcolar la cel liceal, are valoarea de 87,8%, în scădere cu 0,2 p.p. față de anul școlar anterior. Valoarea indicatorului a scăzut ușor pentru ambele sexe.

Tabelul 5. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal) ca raport din populația în vârstă de 3-18 ani

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Total	88,5	88,7	88,2	88,1	88,0	87,8
Feminin	88,6	88,3	87,9	88,0	87,9	87,7
Masculin	88,1	91,0	88,4	88,2	88,1	87,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar

I.B.1. Învățământul antepreșcolar

În anul școlar 2019/2020, peste 22 de mii de copii au fost cuprinși în învățământul antepreșcolar. Valorile indicatorului pe sexe arată că în creșe sunt înscriși mai mulți băieți decât fete. Numărul de copii înscriși în învățământul antepreșcolar din mediul rural este semnificativ mai redus față de numărul celor din mediul urban. Aproape 2 din 3 copii înscriși în învățământul antepreșcolar au 2 ani.

- **Numărul creșelor și al copiilor înscriși, pe medii de rezidență, sexe și forme de proprietate**

În anul școlar 2019/2020, în învățământul preșcolar au fost cuprinși 22,5 mii de copii, valoare în creștere cu 634 de copii față de anul școlar anterior. Activitățile educaționale și de îngrijire s-au desfășurat în 369 de unități independente și secții din cadrul grupurilor școlare.

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 97,9% se regăsesc în mediul urban (22 mii de copii înscriși), respectiv 2,1% dintre aceștia în mediul rural (479 de copii).

Valorile indicatorului **pe sexe** arată că sunt mai mulți băieți înscriși în învățământul antepreșcolar decât fete (11,6 mii băieți, respectiv 10,9 mii fete).

Cei mai mulți dintre copiii cuprinși în învățământul preșcolar se regăsesc în instituții publice (96,9%), datele fiind similare, din această perspectivă, cu cele înregistrate în anul școlar anterior.

Tabelul 6. Copii înscriși în creșe, pe medii de rezidență, sexe și forma de proprietate

	2018-2019		2019-2020	
	Număr	%	Număr	%
Total	21872	100%	22506	100%
Urban	21512	98,4%	22027	97,9%
Rural	360	1,6%	479	2,1%
Feminin	10401	47,6%	10877	48,3%
Masculin	11471	52,4%	11629	51,7%
Public	21120	96,6%	21818	96,9%
Privat	752	3,4%	688	3,1%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

- **Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, după programul de funcționare a creșei**

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, în funcție de **programul de funcționare** al creșelor, sub 1% dintre copii frecventează programul normal, 97,6% programul prelungit și 1,6% programul săptămânal și special.

Valorile indicatorului **pe medii de rezidență** arată că, în mediul urban se regăsește aceeași distribuție a copiilor înscriși per total. În mediul rural, toți copiii înscriși în învățământul antepreșcolar frecventează programul prelungit.

Tabelul 7. Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar după programul de funcționare a creșei, pe medii de rezidență

2018-2019	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	21872	21512	360	100%	100%	100%
Program normal	288	288	-	1,3%	1,3%	-
Program prelungit	21206	20846	360	97%	96,9%	100%
Program săptămânal și special	378	378	-	1,7%	1,8%	-
2019-2020	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	22506	22027	479	100%	100%	100%
Program normal	172	172	-	0,8%	0,8%	-
Program prelungit	21964	21485	479	97,6%	97,5%	100%
Program săptămânal și special	370	370	-	1,6%	1,7%	-

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

- **Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar pe vârste**

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 1,9% dintre aceștia au vârsta mai mică de 1 an, 26,8% dintre copii au 1 an, aproape două treimi dintre cei înscriși au 2 ani (62,7%), iar 8,6% au 3 ani. Se constată faptul că valorile indicatorului rămân relativ constante față de anul școlar anterior.

Valorile indicatorului pe **sexe**, rămân, și ele, constante în raport cu anul școlar anterior. Din numărul total al fetelor înscrise, cele mai multe au 2 ani (62,3%) și 1 an (27,2%), iar băieții de 2 ani înscriși reprezintă 63,1% din totalul băieților cuprinși în creșe, iar cei de 1 an reprezintă 26,5% din totalul băieților înscriși. Aproape 1 din 10 copii, fie fete, fie băieți, are 3 ani. Ponderea acestora este mai redusă în creșe datorită posibilității de a fi înscriși în învățământul preșcolar.

r.

Tabelul 8. Numărul copiilor înscriși, pe vârste

2019-2020						
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
Total, din care:	22506	10877	11629	100%	100%	100%
• sub 1 an	424	234	190	1,9%	2,2%	1,6%
• 1 an	6039	2957	3082	26,8%	27,2%	26,5%
• 2 ani	14118	6778	7340	62,7%	62,3%	63,1%
• 3 ani	1925	908	1017	8,6%	8,3%	8,7%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

I.B.2. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preșcolar

În anul școlar 2019/2020, rata brută de cuprindere a copiilor în vârstă de 3-5/6 ani în învățământul preșcolar a fost de 88,6%, valoare ușor mai scăzută față de anul școlar anterior. Valorile indicatorului pe sexe sunt similare. Rata de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural este semnificativ mai redusă decât în mediul urban, ca urmare a ponderii reduse a copiilor de vârste mici care frecventează grădinițele în mediul rural.

În anul școlar 2019/2020, învățământul preșcolar a cuprins 526,2 de mii de copii (în creștere cu 805 copii față de anul școlar anterior), școlarizați în 1175 de grădinițe și 9661 de secții din cadrul grupurilor școlare sau a altor unități furnizoare de educație și formare.

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar calculată la nivelul anului școlar 2019/2020 – reprezentând procentul copiilor cuprinși în grădiniță din totalul copiilor de vârstă corespunzătoare nivelului preșcolar – a scăzut ușor față de anul anterior cu 1,4 puncte procentuale, până la valoarea de 88,6%.

Tabelul 9. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar (3-5/6 ani)

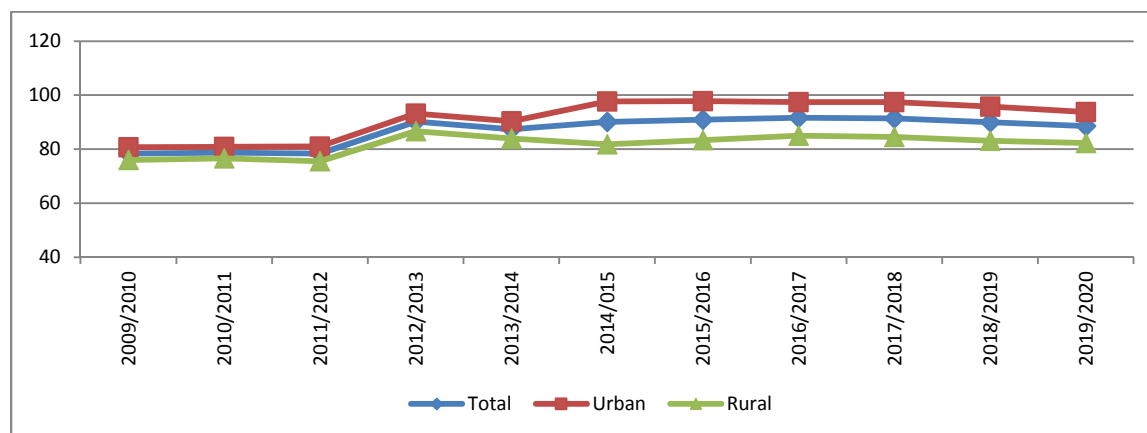
	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	78,4	78,8	78,4	90,2	87,4	90,1	90,9	91,6	91,4	90,0	88,6
Urban	80,7	80,9	81,0	93,2	90,3	97,7	97,8	97,4	97,4	95,8	93,8
Rural	76,0	76,6	75,5	86,7	83,9	81,8	83,4	85,0	84,5	83,1	82,3
Feminin	78,7	79,1	78,8	90,5	87,7	90,2	90,9	91,5	91,5	90,1	88,5
Masculin	78,1	78,5	78,0	89,9	87,1	89,9	90,9	91,6	91,2	89,9	88,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Valorile indicatorului pe **sexe**, în anul școlar de referință, înregistrează scăderi față de anul anterior, cu 1,6 p.p. în cazul fetelor și cu 1,1 p.p. în cazul băieților.

Pe fondul scăderii valorii indicatorului la nivel general, continuă să se manifeste **discrepanțe pe medii de rezidență**. Aceste diferențe au scăzut în perioada de referință a prezentului raport, față de anul școlar anterior cu 1,2 p.p. Mediul rural continuă să înregistreze rate de cuprindere în învățământul preșcolar cu mult mai mici decât mediul urban. Opțiunea părinților din rural de a nu-și trimite copiii la grădiniță la vârste mai mici este determinată atât de diferite dificultăți de acces (de exemplu, distanțe mari dintre casă și grădiniță), cât și de disponibilitățile de timp pentru îngrijirea copiilor pe care le au familiile în rural, comparativ cu urbanul. Aceste date evidențiază **necesitatea susținerii continue a mediului rural**, prin proiecte și măsuri specifice privind dezvoltarea rețelei de unități de învățământ preșcolar și susținerea participării la educația timpurie.

Figura 2. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul preșcolar, pe medii de rezidență

I.B.3. Ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar

Analiza ratelor specifice de cuprindere în grădiniță din ultimul an reflectă scăderea participării la învățământul preșcolar a copiilor de 3 și 5 ani, respectiv creșterea participării pentru copiii de 4 și 6 ani.

Începând cu anul școlar 2012/2013, **grupa de vârstă de 6 ani** corespunde învățământului obligatoriu. În prezentul raport, pentru asigurarea comparabilității datelor, sunt oferite date privind ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar și pentru această grupă de vârstă. Analiza acestor date este relevantă din perspectiva evaluării eficienței obligativității clasei pregătitoare de la această vârstă.

Astfel, înainte de implementarea debutului școlar de la 6 ani, peste trei sferturi dintre copiii de această vârstă erau cuprinși în grădinițe. Începând cu anul 2012/2013, a scăzut semnificativ ponderea copiilor de 6 ani din grădinițe, până la valoarea de 17,7% în anul școlar 2019/2020. Aceste date evidențiază faptul că introducerea clasei pregătitoare de la vârsta de 6 ani și, respectiv, implementarea unor redimensionări curriculare corespunzătoare, au constituit un răspuns pozitiv la tendința părinților de a amâna vârsta debutului școlar din cauza reticențelor acestora privind dificultățile debutului școlarizării.

Față de anul școlar anterior, ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar au înregistrat, **tendințe descendente la 3 și 5 ani, respectiv tendințe ascendente la 4 și 6 ani.**

Pe medii de rezidență, mediul rural continuă să fie în dezavantaj, chiar dacă pentru vârsta de 6 ani se înregistrează creșterea valorii indicatorului. Ca și în anii trecuți, diferențele pe medii de rezidență sunt semnificative, variind între 6,2- 11,1 p.p., pentru vârstele de 3-5 ani, în favoarea mediului urban. Pentru copiii de 6 ani, valoarea indicatorului este apropiată între urban și rural.

Tabelul 10. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul preșcolar

Vârsta		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016*	2016/ 2017	2017/ 2018*	2018/ 2019*	2019/ 2020
3 ani	Total	63,1	66,6	69,1	78,5	75,2	72,2	86,1	70,6	68,8	70,0	69,8
	Urban	66,3	70,5	74,8	86,2	81,6	80,2	95,4	75,7	73,8	75,0	74,8

	Rural	59,3	62,0	62,3	69,5	67,4	63,4	75,9	64,8	62,8	63,9	63,7
	Feminin	64,5	67,9	70,3	80,3	76,5	73,3	87,2	71,4	69,6	70,5	70,5
	Masculin	61,7	65,4	67,9	76,9	74,1	71,1	85,1	69,9	68,0	69,5	69,1
4 ani	Total	79,6	77,8	78,0	83,6	83,7	84,6	83,8	88,5	83,6	80,7	80,9
	Urban	80,0	77,1	77,5	84,7	86,3	92,0	89,5	93,3	88,3	84,6	85
	Rural	79,1	78,6	78,6	82,2	80,7	76,5	77,5	83,2	78,1	76,1	75,8
	Feminin	80,3	78,5	78,6	83,6	84,2	85	84,0	89,0	83,8	81,4	80,9
	Masculin	79,0	77,2	77,5	83,6	83,3	84,2	83,6	88,0	83,3	80,1	80,8
5 ani	Total	87,0	86,7	83,7	89,3	88,0	88,6	87,0	85,2	91,5	87,2	84
	Urban	88,3	86,5	83,5	90,7	89,2	95,3	93,8	90,2	96,9	91,8	86,8
	Rural	85,7	87,0	84,0	87,8	86,6	81,1	79,5	79,7	85,4	81,8	80,6
	Feminin	87,5	87,1	84,6	89,3	87,9	88,2	86,9	84,7	91,4	86,5	83,5
	Masculin	86,5	86,4	82,9	89,4	88,1	88,7	87,0	85,7	91,5	87,8	84,5
6 ani	Total	78,9	78,4	76,7	17,8	14,9	13,5	14,4	13,9	15,4	16,5	17,7
	Urban	84,3	84,1	82,2	16,5	13,6	12,1	13,6	13,8	15,7	16,6	18,2
	Rural	73,7	72,8	70,9	19,3	16,3	14,8	15,2	14,0	15,2	16,4	17,1
	Feminin	78,0	77,9	76,2	17,3	14,1	12,5	13,3	12,5	14,1	15,2	16,3
	Masculin	79,7	78,9	77,2	18,3	15,5	14,4	15,4	15,2	16,7	17,8	19

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020. (*Datele includ și copiii de 2 ani.)

I.C. Învățământul primar și gimnazial

I.C.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul primar și gimnazial

Schimbarea de structură a sistemului de educație din anul școlar 2012/2013 a determinat efecte asupra ratei de cuprindere în învățământul primar și gimnazial. Începând cu 2012/2013, valoarea indicatorului a fost de 90-91%, cu o scădere semnificativă, până la valoarea de 87,6% în anul școlar 2019/2020. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ; în anul școlar de referință valoarea înregistrată în învățământul primar este mai mare decât cea înregistrată în învățământul gimnazial. În învățământul primar sunt cuprinși puțin peste 90% dintre copiii de vârstă corespunzătoare, iar în învățământul gimnazial sub 85%. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, în special la nivelul învățământului gimnazial. Ratele de participare sunt ușor mai mari pentru populația școlară masculină, comparativ cu populația feminină.

În anul școlar 2019/2020, învățământul primar și gimnazial (de masă și special) a cuprins 1612,9 mii de elevi (cu 32,2 mii mai puțin decât în anul școlar anterior), școlarizați în unități școlare cu personalitate juridică și structuri fără personalitate juridică.

Evoluția **ratei brute de cuprindere școlară în învățământul primar și gimnazial** – reprezentând ponderea elevilor cuprinși în ciclul primar și gimnazial din totalul copiilor de vârstă corespunzătoare celor două niveluri de studiu (6-14 ani) – a fost influențată de măsurile de reorganizare implementate în ultimii ani. Pe parcursul perioadei analizate, valoarea indicatorului a fost în scădere, de la 98,3% în 2009/2010 la 87,6% în 2019/2020. În ultimii opt ani școlari, a fost înregistrată o scădere masivă ca o consecință a

schimbării structurii sistemului școlar, prin includerea clasei pregătitoare în componența învățământului primar (ca urmare, intervalul de vârstă luat în analiză la calcularea indicatorului este mai mare). În anul școlar de referință, indicatorul își continuă tendința descendentă, cu 0,6 p.p.

Tabelul 11. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial (%)

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	98,3	97,5	94,2	90,6	90,7	89,9	89,4	88,7	88,3	88,2	87,6
Feminin	97,5	96,7	93,1	89,3	89,9	89,2	88,7	87,9	87,7	87,5	87,1
Masculin	99,0	98,3	95,2	91,9	91,4	90,6	90,1	89,4	89,0	88,8	88,1
Urban	106,4	105,8	102,8	97,0	97,4	100,4	100,2	99,8	99,9	100,0	99,1
Rural	91,2	90,3	86,6	84,6	84,2	80,4	79,4	78,1	77,1	76,4	75,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Diferența pe sexe se menține și în anul școlar 2019/2020 în favoarea băieților cu 1 p.p. (87,1% fete, respectiv 88,1% băieți).

Pe medii de rezidență, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a scăzut constant în ultimii ani, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. În anul școlar 2019/2020, valoarea ratei brute de cuprindere în urban este de 99,1%, iar în rural de 75,8%. Diferența pe medii de rezidență este în ușoară scădere față de anul școlar anterior (cu 0,3 p.p.), însă înregistrează și în anul de referință a raportului o valoare de peste 23 p.p. în defavoarea mediului rural. De altfel, în ultimii trei ani ai intervalului analizat se observă cele mai mari diferențe în defavoarea elevilor proveniți din acest mediu (de la 15 p.p. la începutul intervalului, la aproximativ 13 p.p. în 2012-2013 și la peste 23 p.p. pe final de interval).

Tendința descendentă înregistrată de rata brută de cuprindere din primar și gimnazial în anul școlar 2019/2020 se regăsește și **pe cicluri de învățământ**.

După o perioadă de valori relativ constante, rata brută de cuprindere în **învățământul primar** a scăzut semnificativ ca urmare a trecerii clasei pregătitoare în componența învățământului primar. În anul școlar 2019/2020, după doi ani în care valoarea indicatorului a avut o tendință ascendentă, se înregistrează o scădere cu 0,5 p.p. față de anul școlar anterior, ajungându-se la 90,3%. O pondere încă semnificativă a copiilor de 6 ani se regăsește în grădinițe (17,7%, în creștere cu 1,2 p.p. față de anul școlar anterior).

Tabelul 12. Rata brută de cuprindere în învățământul primar (%)

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	97,6	97,5	95,6	88,4	89,0	88,7	87,7	86,7	90,0	90,8	90,3
Feminin	96,9	96,7	94,7	87,7	88,3	88,1	87,2	85,9	89,5	90,3	90,0
Masculin	98,3	98,2	96,4	89,0	89,6	89,3	88,3	87,4	90,4	91,2	90,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Discrepanțele între valoarea acestui indicator pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a învățământului din mediul rural (80,9% rural și 99,1% urban). Valoarea indicatorului este mai mare în cazul băieților, în comparație cu fetele, diferența (0,7 p.p.) fiind în ușoară scădere în raport cu anul școlar anterior.

În **învățământul gimnazial**, valoarea ratei brute de cuprindere a crescut, în perioada 2007-2010, ca urmare a școlarizării la acest nivel de studiu a copiilor care au intrat în clasa I în 2003/2004 (două generații, de 6

și de 7 ani). Ulterior, rata de participare în gimnaziu a scăzut semnificativ, până la valoarea de 84,4% în anul școlar 2019/2020, cu 0,7 p.p. mai redusă în raport cu anul școlar anterior. Discrepanța între valoarea indicatorului pe medii de rezidență este mai mare la nivelul învățământului gimnazial, decât în învățământul primar (70,1% rural și 99,1% urban). Valoarea indicatorului este ușor mai mare în cazul băieților, în comparație cu fetele.

Tabelul 13. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	98,9	97,6	92,8	93,4	92,7	91,4	91,5	91,2	86,3	85,1	84,4
Feminin	98,1	96,7	91,6	91,2	91,9	90,6	90,5	90,5	85,3	84,1	83,6
Masculin	99,6	98,4	94,0	95,4	93,5	92,2	92,3	91,9	87,2	86,0	85,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

I.C.2. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar și gimnazial

Schimbările de structură a sistemului de învățământ au influențe directe asupra ratelor specifice de cuprindere pe vârste. Rata de cuprindere a copiilor de 6 ani în învățământul primar a înregistrat ușoare oscilații de la un an școlar la altul; în 2019/2020, indicatorul înregistrează o scădere cu 6,5 p.p. față de anul școlar anterior. O pondere încă ridicată dintre copiii de 6 ani se află în grădiniță. Ratele specifice de cuprindere pentru celelalte vârste specifice învățământului primar și gimnazial au înregistrat ușoare oscilații față de anul anterior. Se înregistrează, în continuare, procente relativ ridicate de elevi care depășesc grupele oficiale de vârstă corespunzătoare învățământului primar (peste 10 ani), respectiv gimnazial (peste 14 ani).

Rata specifică de cuprindere pe vârste exprimă procentajul elevilor de o anumită vârstă cuprinși în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățământ, din totalul populației (rezidente) de aceeași vârstă; indicatorul reflectă gradul de participare la educație a unei anumite cohorte de vârstă specifică.

- **Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar**

Ca și alți indicatori, ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste au prezentat tendințe oscilante în ultimii ani, influențate mai ales de schimbările sistemului de învățământ.

Cea mai relevantă din această perspectivă este **rata specifică de cuprindere pentru vârsta de 6 ani**. De la o pondere de aproximativ 20% a copiilor de 6 ani cuprinși în învățământul primar înainte de anul școlar 2012/2013, în anul școlar 2019/2020, aproape 77% dintre copiii de 6 ani au fost școlarizați în învățământul primar (în scădere față de anul școlar anterior cu 6,5 p.p.). În același timp, 17,7% dintre copiii de 6 ani (în creștere față de anul școlar anterior) au rămas cuprinși în învățământul preșcolar. Dacă înainte de introducerea obligativității clasei pregătitoare, nivelul ratei de cuprindere în școală a copiilor de 6 ani era ușor mai ridicat în mediul rural decât în urban, în ultimii opt ani tendința s-a inversat, valoarea indicatorului fiind mai mare în mediul urban decât în rural cu aproape 15 p.p. (83,7% în urban, respectiv

68,9% în rural). În mod constant, diferența valorii indicatorului pe sexe este în favoarea fetelor: mai multe fete decât băieți își fac debutul școlar la vârsta de 6 ani (78,4% fete, respectiv 75,5% băieți).

La celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar, ratele specifice de cuprindere înregistrează ușoare oscilații față de anul anterior. Astfel, la nivelul elevilor de 7 ani se înregistrează creșterea valorii indicatorului, în timp ce la 8, 9 și 10 ani, se înregistrează ușoare scăderi.

Pe sexe, se remarcă faptul că, la vârsta de intrare în învățământul primar, rata de cuprindere este mai mare pentru fete în comparație cu băieții, fapt datorat cel mai probabil unui debut școlar mai rapid al acestora.

Pe medii de rezidență, ratele de cuprindere sunt mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare învățământului primar, cea mai mare diferență înregistrându-se la vârsta de 9 ani (23,9 p.p.).

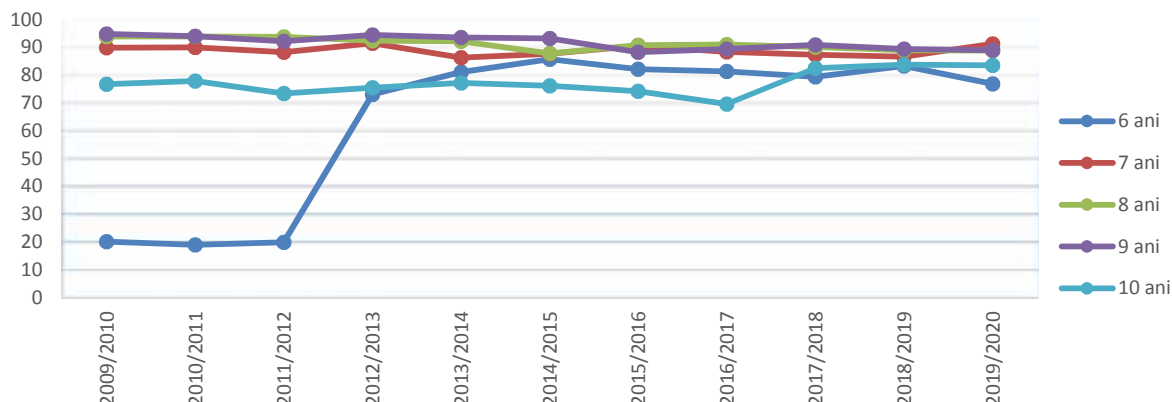
Se remarcă prezența în învățământul primar a unei ponderi relativ ridicate de **elevi care depășesc vârsta oficială corespunzătoare** acestui nivel de studii: 16,3% dintre copiii de 11 ani și 2,7% dintre copiii de 12 ani sunt cuprinși în învățământul primar. Această stare de fapt poate avea multiple cauze: debutul școlar întârziat (mai ales în învățământul special, dar nu numai); fenomenul repetenției, cu impact asupra eficienței interne a sistemului de educație și cu efecte asupra riscului de abandon școlar.

Tabelul 14. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste, în învățământul primar

Vârsta		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
6 ani	Total	20,1	19,0	19,9	73,1	81,2	85,8	82,2	81,4	79,4	83,4	76,9
	Urban	19,3	18,2	19,4	73,9	83,3	95,4	92,3	91,7	88,5	92,6	83,7
	Rural	20,9	19,9	20,5	72,2	78,8	75,8	71,7	70,2	69,6	73,3	68,9
	Feminin	21,1	20,0	21,0	74,1	82,2	86,7	83,5	82,5	80,8	85,1	78,4
	Masculin	19,2	18,0	18,9	72,2	80,3	84,9	81,0	80,3	78,1	81,9	75,5
7 ani	Total	89,9	90,0	88,3	91,5	86,3	87,7	90,6	88,6	87,4	86,7	91,3
	Urban	93,4	93,2	93,0	94,4	87,9	95,0	99,5	97,8	97,9	95,8	100,2
	Rural	86,7	86,9	83,7	88,4	84,5	80,4	81,6	79,1	76,3	76,9	81,6
	Feminin	90,7	90,2	88,4	91,3	86,5	87,8	90,3	88,5	87,4	86,6	91,5
	Masculin	89,1	89,7	88,1	91,8	86,1	87,7	90,9	88,7	87,4	86,8	91,2
8 ani	Total	93,9	93,9	93,8	92,5	92,2	87,8	90,8	91,1	90,2	89,0	88,9
	Urban	99,1	97,8	97,7	96,7	95,1	95,2	98,9	100,5	100,3	100,0	98,9
	Rural	89,4	90,4	90,1	88,3	88,9	80,4	82,6	81,7	79,8	77,2	78,2
	Feminin	93,4	93,6	93,4	92,5	91,8	87,6	90,4	90,6	89,8	88,7	88,9
	Masculin	94,4	94,2	94,1	92,4	92,5	88,0	91,1	91,7	90,5	89,2	89,0
9 ani	Total	94,9	94,1	92,2	94,5	93,6	93,3	88,3	89,5	91,0	89,5	89,0
	Urban	101,0	99,6	98,5	99,0	98,5	102,7	96,8	98,0	101,4	100,1	100,6
	Rural	89,8	89,3	86,7	90,3	88,8	84,4	80,0	81,0	80,6	78,7	76,7
	Feminin	94,7	93,4	92,2	93,7	93,4	93,1	88,3	88,8	90,8	89,2	88,9
	Masculin	95,1	94,8	92,1	95,3	93,8	93,6	88,4	90,2	91,2	89,9	89,1
10 ani	Total	76,8	78,0	73,5	75,5	77,2	76,2	74,3	69,7	82,6	83,8	83,6
	Urban	83,0	84,6	79,9	80,2	82,1	85,4	82,7	75,4	89,4	91,8	92,0
	Rural	71,7	72,4	68,0	71,3	72,6	68,0	66,3	64,0	75,8	75,8	75,1
	Feminin	75,1	76,3	71,8	74,5	75,3	74,8	72,7	68,2	81,6	83,2	83,0
	Masculin	78,5	79,6	75,1	76,4	79,0	77,5	75,7	71,1	83,5	84,4	84,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 3. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste, în învățământul primar

• **Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial**

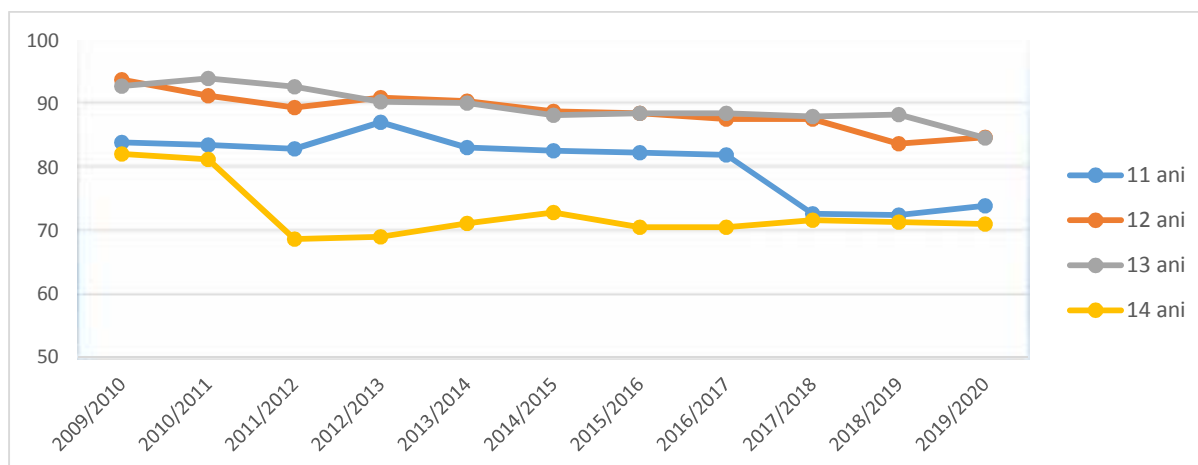
Evoluția ratelor specifice de cuprindere a copiilor în învățământul gimnazial înregistrează creșteri față de anul anterior pentru cei de 11 și 12 ani și ușoare scăderi pentru cei de 13 și 14 ani. Ca și în învățământul primar, ratele de cuprindere în gimnaziu sunt mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu. De asemenea, ponderea **elevilor care depășesc vârsta oficială corespunzătoare** învățământului gimnazial se păstrează încă la valori mari: 11,1% dintre copiii de 15 ani și 3,4% dintre copiii de 16 ani sunt cuprinși în învățământul gimnazial.

Tabelul 15. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste, în învățământul gimnazial

Vârsta		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
11 ani	Total	84,0	83,6	83,0	87,2	83,2	82,7	82,4	82,0	72,7	72,5	74,0
	Urban	93,1	93,2	92,9	92,6	91,7	94,1	94,7	95,6	85,2	85,4	88,4
	Rural	76,2	75,6	74,8	82,1	75,6	73,0	71,5	69,3	60,6	59,7	59,6
	Feminin	85,2	84,0	83,8	83,8	84,7	83,6	83,3	83,0	73,9	73,4	75,2
	Masculin	82,8	83,2	82,2	90,6	81,7	81,9	81,6	81,1	71,6	71,6	72,8
12 ani	Total	93,9	91,4	89,5	91,1	90,5	88,9	88,6	87,7	87,7	83,8	84,8
	Urban	103,0	101,4	99,3	101,6	101,4	100,0	101,2	100,8	102,3	97,6	98,1
	Rural	85,9	83,0	81,3	82,2	81,2	79,7	77,8	76,1	74,2	70,4	71,7
	Feminin	93,5	92,2	89,2	91,0	90,4	89,2	88,5	87,6	87,7	83,9	84,9
	Masculin	94,2	90,7	89,8	91,1	90,6	88,7	88,6	87,8	87,7	83,7	84,7
13 ani	Total	92,9	94,1	92,8	90,4	90,2	88,3	88,6	88,6	88,1	88,4	84,7
	Urban	103,1	103,8	102,2	101,3	100,5	100,2	100,8	101,9	102,0	103,4	99,1
	Rural	83,8	85,6	84,8	81,4	81,6	78,5	78,4	77,2	75,9	74,5	70,8
	Feminin	93,0	93,5	92,9	90,1	90,1	88,2	88,5	88,5	87,8	88,4	84,6
	Masculin	92,7	94,7	92,7	90,6	90,2	88,5	88,6	88,6	88,3	88,4	84,7
14 ani	Total	82,2	81,3	68,7	69,1	71,2	72,9	70,6	70,6	71,7	71,4	71,1
	Urban	91,1	91,0	79,2	79,7	82,3	85,0	82,4	82,0	83,8	83,6	84,0
	Rural	74,4	72,7	59,6	60,2	62,2	63,1	60,9	61,2	61,5	60,6	59,1
	Feminin	81,7	80,8	66,7	67,8	69,7	71,3	69,1	69,3	69,9	69,6	69,6
	Masculin	82,7	81,8	70,6	70,3	72,7	74,4	71,9	71,8	73,3	73,0	72,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 4. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste în învățământul gimnazial

I.C.3. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

În anul școlar 2018/2019, rata abandonului școlar a crescut în comparație cu anul școlar anterior. La nivel general, 2,1% dintre elevii de nivel primar și gimnazial au abandonat școala. Mediul rural, gimnaziul, populația școlară masculină, respectiv clasele de început de ciclu înregistrează valori ridicate ale abandonului școlar. Astfel, cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar s-au înregistrat la nivelul populației de gimnaziu din mediul rural (2,8%), populației din învățământul primar din mediul rural (2,6%), respectiv al populației masculine de gimnaziu (2,6%).

La finalul anului școlar 2018/2019, învățământul primar și gimnazial de masă cuprindea 1610,2 mii de elevi. Din totalul elevilor din învățământul primar și gimnazial de masă, 97,1% au fost declarați promovați și 2,9% repetenți, situație relativ constantă în comparație cu anul școlar anterior. Datele corespunzătoare pentru învățământul special sunt următoarele: 17 mii de elevi la final de an școlar, din care 98,2% au fost declarați promovați și 1,8% repetenți.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) în anul 2018/2019 a fost de 2,1% (procent ce reprezintă 35,3 de mii de elevi). În comparație cu anul anterior, valoarea indicatorului este în creștere. Pe medii de rezidență, scade diferența dintre rata abandonului în învățământul primar și gimnazial din urban și cea din rural, mediul rural fiind în continuare în dezavantaj (1,8% în urban și 2,6% în rural). În ceea ce privește abandonul pe sexe, se evidențiază o frecvență mai amplă a situațiilor de abandon în cazul populației școlare masculine (în anul școlar 2018/2019, 2,3% băieți și 2% fete – în creștere cu 0,5 p.p. atât în cazul băieților, cât și în cazul fetelor).

Tabelul 16. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

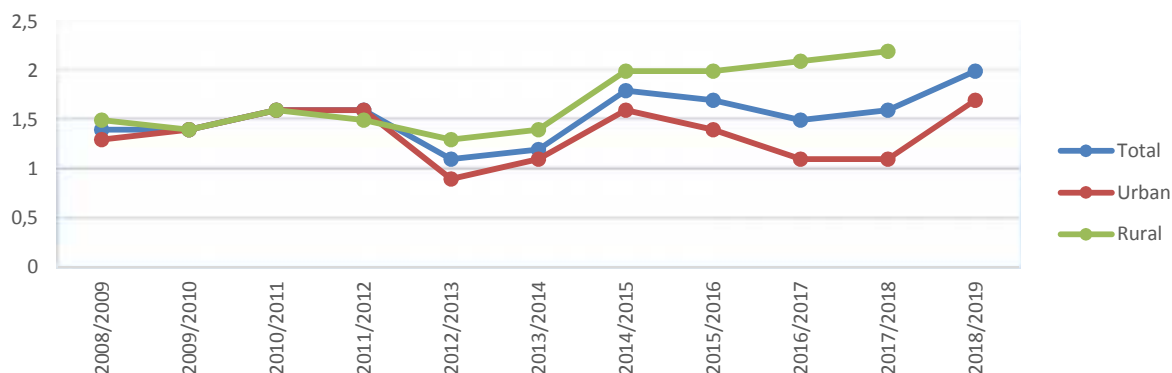
Învățământ primar și gimnazial											
Total	1,7	1,5	1,8	1,8	1,4	1,5	1,8	1,8	1,6	1,7	2,1
Urban	1,5	1,5	1,8	1,7	1,1	1,3	1,5	1,4	1,1	1,1	1,8
Rural	1,9	1,6	1,8	1,8	1,6	1,8	2,2	2,3	2,3	2,4	2,6
Feminin	1,5	1,4	1,7	1,5	1,2	1,4	1,7	1,6	1,0	1,5	2,0
Masculin	1,8	1,7	1,9	2	1,5	1,6	2,0	2,0	2,2	1,8	2,3
Învățământ primar											
Total	1,4	1,4	1,6	1,6	1,1	1,2	1,8	1,7	1,5	1,6	2,0
Urban	1,3	1,4	1,6	1,6	0,9	1,1	1,6	1,4	1,1	1,1	1,7
Rural	1,5	1,4	1,6	1,5	1,3	1,4	2,0	2,0	2,1	2,2	2,4
Feminin	1,3	1,3	1,5	1,4	1,0	1,1	1,6	1,5	1,4	1,4	1,8
Masculin	1,6	1,6	1,7	1,7	1,2	1,3	1,9	1,8	1,7	1,7	2,1
Învățământ gimnazial											
Total	1,9	1,7	2,0	1,9	1,7	1,8	1,9	2,0	1,8	1,8	2,4
Urban	1,6	1,5	1,9	1,8	1,4	1,5	1,5	1,5	1,2	1,2	2,1
Rural	2,2	1,8	2,0	2,1	2,1	2,1	2,3	2,5	2,5	2,7	2,8
Feminin	1,8	1,5	1,9	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	0,6	1,7	2,1
Masculin	2,0	1,8	2,1	2,2	1,9	1,9	2,1	2,1	2,8	2,0	2,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Pentru calcularea ratei abandonului școlar nu au fost luați în considerare elevii cuprinși în Programul „A doua șansă”

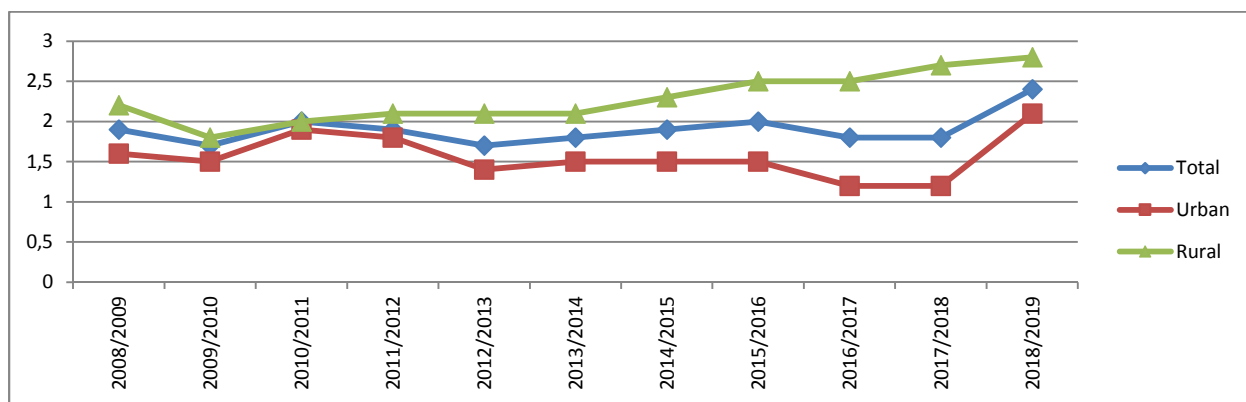
Pe fiecare nivel de studiu, se evidențiază aspecte caracteristice. În **învățământul primar**, abandonul școlar a crescut constant după momentul trecerii la 10 ani de școlaritate obligatorie; situația s-a îmbunătățit în perioada 2012-2014, însă ulterior valoarea indicatorului a înregistrat o nouă creștere. În anul școlar de referință, valoarea indicatorului înregistrează o tendință ascendentă, valoarea fiind de 2%. Diferența pe medii de rezidență scade ușor, mediul rural fiind în continuare defavorizat. Decalajul pe sexe se păstrează constant față de anul școlar anterior (2,1% băieți din ciclul primar abandonează școala, comparativ cu 1,8% fete).

Figura 5. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe medii de rezidență

În **învățământul gimnazial**, se înregistrează o creștere cu 0,6 p.p. a ratei abandonului școlar față de anul anterior (ajungându-se la 2,4%), creșterea fiind determinată, în special, de valoarea indicatorului pentru mediul urban. La acest nivel de studiu, diferențele pe medii de rezidență sunt mai ample decât în ciclul primar, de 0,7 p.p., în defavoarea mediului rural. Și în cazul gimnaziului, se evidențiază avantajul fetelor în comparație cu băieții (cu 0,5 p.p. în defavoarea băieților).

Figura 6. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe medii de rezidență

Relevantă în contextul de față este și analiza abandonului școlar **pe clase**. Datele evidențiază faptul că **ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de școlaritate**: clasa pregătitoare și clasa I, respectiv clasa a V-a. La nivelul clasei pregătitoare, continuă tendința ascendentă a valorii indicatorului, atingând valoarea de 2%. Diferența pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a mediului rural, în special pentru nivelul gimnazial unde diferența este între 0,9-1,4 p.p., dar și pentru clasa I unde diferența pe medii este de 2,2 p.p. în defavoarea mediului rural.

Tabelul 17. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, pe clase și medii de rezidență

		2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Clasa pregătitoare	Total	-	-	-	-	0,5	1,0	1,7	1,8	1,6	1,8	2,0
	Urban	-	-	-	-	0,1	0,7	1,7	1,6	1,2	1,3	1,5
	Rural	-	-	-	-	0,9	1,3	1,7	1,9	2,1	2,3	2,5
I	Total	2,1	2,3	2,2	2,0	1,3	1,5	2,4	2,5	2,3	2,6	2,6
	Urban	2,2	2,4	2,3	2,0	1,2	1,4	1,9	1,9	1,6	1,7	1,6
	Rural	2,1	2,3	2,1	2,0	1,5	1,6	3,0	3,2	3,3	3,7	3,8
a II-a	Total	1,3	1,2	1,5	1,5	1,2	1,3	2,4	1,4	1,3	1,4	1,2
	Urban	1,1	1,2	1,5	1,5	1,2	1,1	2,0	1,1	0,9	0,9	0,9
	Rural	1,4	1,3	1,5	1,5	1,3	1,5	2,8	1,7	1,7	1,9	1,6
a III-a	Total	1,1	1,1	1,4	1,3	1,0	1,1	1,2	1,2	1,0	1,0	1,0
	Urban	1,0	1,1	1,4	1,3	0,9	1,0	1,2	0,8	0,7	0,6	0,7
	Rural	1,2	1,1	1,4	1,3	1,2	1,3	1,3	1,7	1,4	1,5	1,3
a IV-a	Total	1,3	1,2	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,2	1,2
	Urban	1,1	1,2	1,4	1,4	1,3	1,2	1,3	1,3	1,0	0,9	1,1
	Rural	1,4	1,1	1,3	1,4	1,3	1,4	1,5	1,6	1,8	1,5	1,5
a V-a	Total	2,8	2,5	2,7	2,6	2,4	2,5	2,4	2,4	2,2	2,4	1,9
	Urban	2,6	2,5	2,8	2,6	2,2	2,1	1,9	1,8	1,5	1,5	1,3
	Rural	3,0	2,4	2,6	2,6	2,7	2,9	2,9	3,0	3,2	3,5	2,7
a VI-a	Total	1,6	1,5	1,8	1,7	1,4	1,6	1,7	1,8	1,6	1,6	1,7
	Urban	1,4	1,5	1,8	1,7	1,2	1,4	1,4	1,4	1,1	1,0	1,3
	Rural	1,8	1,6	1,9	1,7	1,7	1,8	2,1	2,2	2,2	2,4	2,2
a VII-a	Total	1,8	1,4	2,0	1,8	1,6	1,6	1,8	2,0	1,7	1,7	1,6
	Urban	1,5	1,2	1,8	1,8	1,2	1,4	1,4	1,6	1,0	1,1	1,1
	Rural	2,2	1,7	2,1	1,8	1,9	2,0	2,3	2,4	2,4	2,4	2,2
a VIII-a	Total	1,5	1,3	1,4	1,7	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	1,7	1,5
	Urban	1,1	1,1	1,2	1,7	1,1	1,2	1,1	1,2	1,0	1,0	1,0
	Rural	1,9	1,6	1,6	1,7	1,9	1,9	2,1	2,3	2,3	2,5	2,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2008-2020

Pentru calcularea ratei abandonului școlar nu au fost luați în considerare elevii cuprinși în Programul „A doua șansă”

Figura 7. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe clase

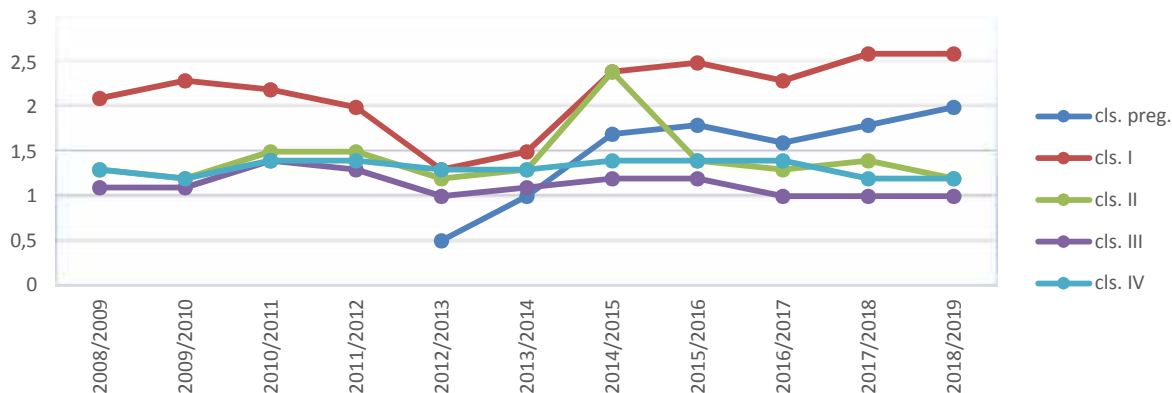
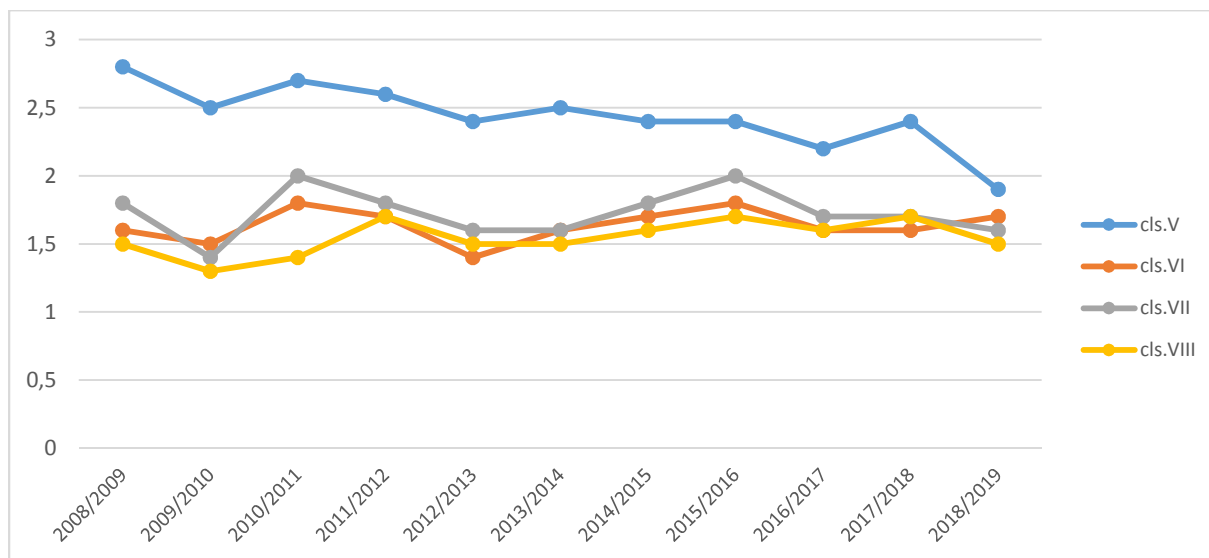

Figura 8. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe clase

La nivel general, ratele ridicate ale abandonului școlar la început de ciclu de școlaritate au drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la solicitările școlii, respectiv la trecerea de la un nivel de studiu la altul: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular; nu în ultimul rând diferențele semnificative în ceea ce privește numărul de ore/săptămână dedicate studiului. Este de remarcat tendința generală de scădere a ratei abandonului școlar de la clasele de debut la cele de final de ciclu de școlaritate, determinată, cel mai probabil, de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

Analiza pe cohortă: abandon școlar și pierderi școlare

Indicatorul urmărește viața școlară a elevilor pe parcursul a opt ani de studiu. Datele referitoare la opt cohorte de elevi arată că abandonul și pierderile pe cohortă la nivelul învățământului primar și gimnazial au valori foarte ridicate. Ambii indicatori au trecut printr-o perioadă de scădere, urmată de o perioadă cu valori relativ stabile prin raportare la anul școlar anterior: abandonul pe cohortă – de la 19,2% în 2010/2011 la 13,8% în 2016/2017, respectiv 12,2% în 2018/2019; pierderile școlare – de la 20,9% în 2010/2011 la 17,0% în 2016/2017, și respectiv 15,3% în anul școlar de referință.

Analiza abandonului școlar pe cohortă, respectiv a pierderilor școlare pe cohortă în funcție de mediul de rezidență evidențiază diferențe mari între mediul rural și urban. Aceste diferențe au cunoscut o perioadă de scădere, urmată, în ultimii ani, de creșteri ușoare. Diferențele continuă să rămână semnificative, situând mediul școlar rural într-o situație defavorizată. Astfel, la nivelul anului 2018/2019, 6% dintre elevii din mediul urban (din cohorta care a intrat în clasa I în 2011/2012) au abandonat studiile, comparativ cu 18,9% dintre elevii din rural care abandonează studiile. Aproape un sfert dintr-o cohortă școlară se pierde pe parcursul învățământului primar și gimnazial în mediul rural (23,1%), comparativ cu 8,2% dintre elevii din mediul urban (date pentru cohorta 2011/2012-2018/2019).

Tabelul 18. Evoluția pe cohorte a elevilor înscriși în clasa I în urmă cu opt ani

Anul școlar	Elevi înscriși în clasa I	Anul școlar	Absolvenți ciclul gimnazial (clasa a VIII-a)	Repetenți ciclul primar și gimnazial (clasa a VIII-a)	Ponderi			
					% Absolvenți ciclul gimnazial	% Pierderi ciclul primar și gimnazial	% Repetenți cl. a VIII-a	% Abandon școlar ciclul primar și gimnazial*
2003/2004	287552	2010/2011	227369	4888	79,1	20,9	1,7	19,2
2004/2005	227850	2011/2012	183315	5081	80,5	19,5	2,2	17,3
2005/2006	226324	2012/2013	183312	5817	81,0	19,0	2,6	16,4
2006/2007	220489	2013/2014	182600	5967	82,8	17,2	2,7	14,5
2007/2008	221185	2014/2015	184353	6558	83,3	16,7	3,0	13,7
2008/2009	212022	2015/2016	177651	6880	83,8	16,2	3,2	13,0
2009/2010	203895	2016/2017	169298	6485	83,0	17,0	3,2	13,8
2010/2011	203926	2017/2018	170528	6386	83,6	16,4	3,1	13,2
2011/2012	206055	2018/2019	174473	6379	84,7	15,3	3,1	12,2

Sursa: Calculat pe baza datelor INS, 2005-2020

* Inclusive cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată,

Observație: Au fost luați în calcul elevii din învățământul de masă și din cel special. Pentru învățământul primar sunt luați în calcul toți elevii, indiferent de forma de învățământ, iar pentru gimnaziu datele se referă numai la forma de învățământ de zi.

În perioada analizată, se remarcă valori mai ridicate ale abandonului școlar pe cohortă și ale pierderilor școlare, din clasa I până în clasa a VIII-a, în cazul populației masculine. În anul școlar de referință, valorile abandonului școlar pe cohortă a fost cu 1,2 p.p. mai mari în cazul băieților, comparativ cu fetele.

Tabelul 19. Evoluția cohortei de elevi 2011-2018, pe sexe și medii de rezidență

Anul școlar	Elevi înscriși în clasa I 2011/2012	Anul școlar 2018/2019	Absolvenți ciclul primar și gimnazial (clasa a VIII-a)	Repetenți ciclul primar și gimnazial (clasa a VIII-a)	Ponderi			
					%	% Pierderi ciclul primar și gimnazial	% Repetenți cl. a VIII-a	% Abandon școlar ciclul primar și gimnazial*
					Absolvenți ciclul primar și gimnazial			
Feminin	99376	Feminin	84.956	2.875	85,5	14,5	2,9	11,6
Masculin	106679	Masculin	89.517	3.504	83,9	16,1	3,3	12,8
Urban	107022	Urban	98.288	2.289	91,8	8,2	2,1	6,0
Rural	99033	Rural	76.185	4.090	76,9	23,1	4,1	18,9

Sursa: Calculat pe baza datelor INS, 2011-2020

* Inclusive cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată,

Observație: Au fost luați în calcul elevii din învățământul de masă și din cel special. Pentru învățământul primar sunt luați în calcul toți elevii, indiferent de forma de învățământ, iar pentru gimnaziu datele se referă numai la forma de învățământ de zi.

I.D. Învățământul liceal și profesional

I.D.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul liceal și profesional

Măsurile de reorganizare a învățământului profesional au determinat schimbări importante ale valorilor acestui indicator în ultimii ani. În anul școlar 2019/2020, valoarea ratei brute de cuprindere în învățământul secundar superior a fost de 87,5% – în creștere față de anul școlar anterior, pe fondul creșterii ratei de cuprindere în învățământ profesional. Diferența de participare pe sexe se păstrează la liceu în favoarea populației școlare feminine, iar în învățământul profesional în favoarea populației școlare masculine.

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional reprezintă procentul elevilor cuprinși în aceste niveluri de studiu din totalul populației de vârstă corespunzătoare acestor niveluri.

În ultimii ani școlari, valorile ratelor brute de cuprindere școlară în învățământul secundar superior (învățământul liceal și profesional) au fost direct influențate de măsurile educaționale din domeniu: desființarea rutei de formare profesională prin școlile de arte și meserii începând cu anul școlar 2009/2010 și, ulterior, reorganizarea învățământului profesional cu durată de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015; parcurgerea învățământului secundar superior de către cele două generații de elevi care au avut debutul școlar concomitent în 2003/2004, care au intrat în clasa a IX-a în 2011/2012 și au ieșit din clasa a XII-a în 2014/2015.

Ca urmare a acestor măsuri, rata brută de cuprindere a scăzut brusc în anul 2015/2016; ulterior, valoarea indicatorului a crescut constant de la un an școlar la altul. Anul școlar 2019/2020 se încadrează în același

trend ascendent, valoarea indicatorului ajungând la 87,5% (mai mare cu 1,3 p.p. față de anul anterior). În cazul populației școlare feminine, rata de cuprindere păstrează valori ușor mai mari (cu peste 2 p.p.) comparativ cu cea masculină.

Tabelul 20. Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (liceu și învățământ profesional)

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	96,7	96,5	96,0	94,9	91,2	90,0	85,6	84,8	85,3	86,2	87,5
Feminin	96,0	95,6	95,3	94,2	91,1	90,3	85,9	85,5	86,4	87,2	88,7
Masculin	97,4	97,7	96,6	95,6	90,8	89,6	85,4	84,2	84,3	85,1	86,3

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului secundar superior.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

La nivelul învățământului liceal, rata de cuprindere a înregistrat trenduri diferite în ultimii zece ani: a crescut semnificativ în perioada 2009-2011 (ca urmare a desființării rutei de formare profesională începând cu anul 2009/2010, care a dus la înscrierea absolvenților de gimnaziu doar în învățământul liceal), apoi a scăzut în perioada 2012-2017 (ca urmare a măsurilor din anul 2014/2015 referitoare la reorganizarea învățământului profesional, precum și a ieșirii din liceu în 2012/2013 a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004, la 6 și 7 ani concomitent).

În ultimii doi ani școlari, rata de cuprindere în liceu a înregistrat o ușoară creștere, până la valoarea de 75,2% în anul școlar 2019/2020.

Evoluția indicatorului pe sexe evidențiază o participare mai amplă la liceu a populației școlare feminine (cu aproape 10 p.p.) comparativ cu populația masculină. Această diferență s-a accentuat de la un an școlar la altul, reorganizarea învățământului profesional ducând la reducerea ratei de cuprindere în liceu a populației școlare masculine.

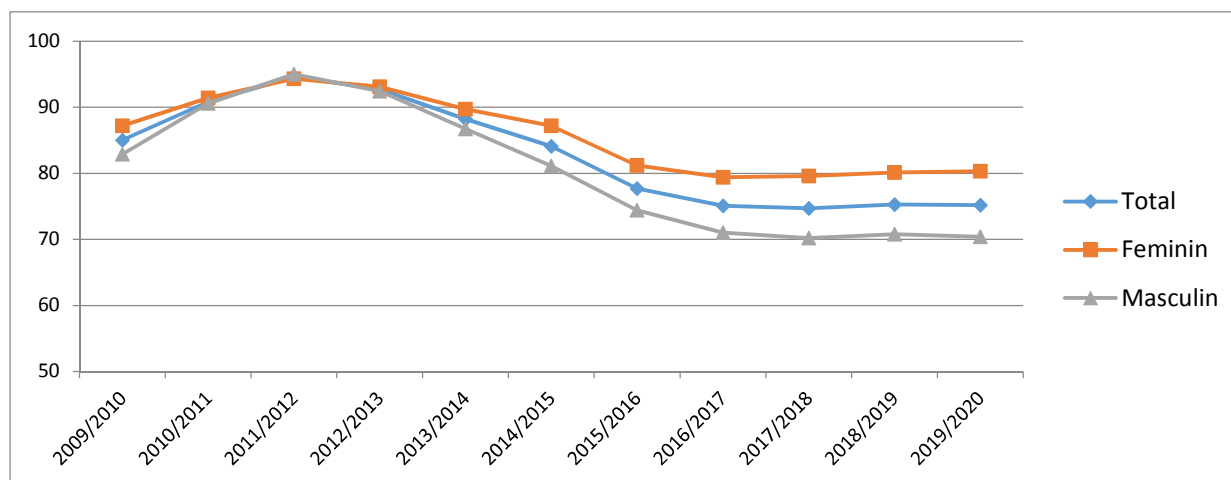
Tabelul 21. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	85,0	90,8	94,6	92,7	88,2	84,1	77,7	75,1	74,7	75,3	75,2
Feminin	87,2	91,4	94,3	93,1	89,7	87,2	81,2	79,4	79,6	80,1	80,3
Masculin	82,9	90,6	95,0	92,4	86,7	81,1	74,4	71,0	70,2	70,8	70,4

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului liceal.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 9. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal, pe sexe

La nivelul învățământului profesional, ratele de cuprindere au scăzut semnificativ în intervalul 2009-2011 (de la 15,8% la 1,8%). În perioada 2012-2014, valorile indicatorului au crescut ușor, pe fondul unor măsuri tranzitorii de implementare a învățământului profesional (stagii de pregătire practică pentru dobândirea calificării profesionale de nivel 3, conform Cadrului Național al Calificărilor).

Reorganizarea unităților de învățământ profesional, începând cu anul școlar 2014/2015, a determinat creșterea constantă și semnificativă a ratei brute de cuprindere, în ultimii cinci ani. Anul școlar 2019/2020 se înscrie în același trend ascendent, indicatorul ajungând la valoarea de 16,4% , în creștere cu aproape 2 p.p. față de anul anterior.

Distribuția pe sexe a valorilor indicatorului evidențiază o mai mare cuprindere în învățământul profesional a populației școlare masculine față de cea feminină, cu o diferență de peste 10 p.p. în ultimul an școlar.

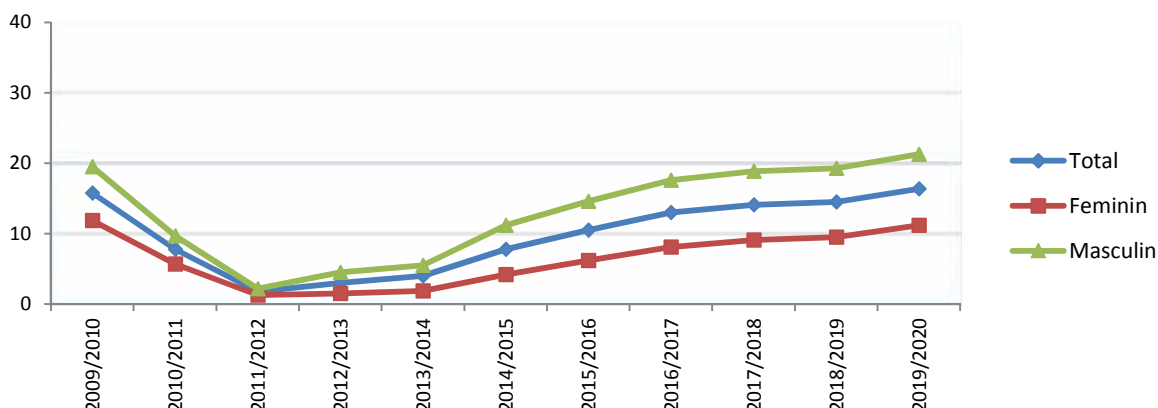
Tabelul 22. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	15,8	7,8	1,8	3,0	4,0	7,8	10,5	13,0	14,1	14,5	16,4
Feminin	11,9	5,7	1,3	1,5	1,9	4,2	6,2	8,1	9,1	9,5	11,2
Masculin	19,5	9,7	2,2	4,5	5,5	11,2	14,6	17,6	18,9	19,3	21,3

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-17 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului profesional.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 10. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional, pe sexe

Coroborând valorile ratelor brute de cuprindere în liceu cu cele din învățământul profesional, se remarcă faptul că reducerea valorilor ratei de cuprindere în liceu se corelează cu creșterea valorilor pentru învățământul profesional. De asemenea, se constată o mai amplă cuprindere a populației școlare feminine în învățământul liceal, respectiv a populației școlare masculine în învățământul profesional.

Analiza participării la învățământul secundar superior în anul școlar 2019/2020, **în funcție de filiere și profiluri de formare**, evidențiază următoarele aspecte:

- Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a continuat trendul ascendent al ultimilor ani.
- În învățământul secundar superior, liceul continuă să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (75,2%), comparativ cu învățământul profesional (16,4%).
- Evoluția ratelor de cuprindere în liceu și în învățământul profesional se corelează direct cu măsurile de reorganizare ce au vizat ruta profesională.
- Rata brută de cuprindere în liceele teoretice și vocaționale continuă să rămână mai mare (44,5%), comparativ cu rata brută de cuprindere în filiera tehnologică a liceului (30,7%).
- Rata brută de cuprindere în întreg învățământul profesional și tehnic (liceu tehnologic și învățământ profesional) a scăzut constant în perioada 2009-2016; în ultimii trei ani școlari s-au înregistrat ușoare creșteri, până la valoarea de 42,9% în 2019/2020.

Tabelul 23. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul secundar superior, pe filiere de formare (%)

Nivelul de învățământ	2009 / 2010	2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019	2019 / 2020
Total învățământ secundar superior	96,7	96,5	96,0	94,9	91,2	90,0	85,6	84,5	84,9	86,2	87,5
Total învățământ liceal, din care:	85,0	90,8	94,6	92,7	88,2	84,1	77,7	75,1	74,7	75,3	75,2

Licee teoretice și vocaționale	39,5	40,3	41,7	43,4	45,1	45,2	43,2	43,2	43,5	43,9	44,5
Licee tehnologice	45,5	50,4	53,0	49,4	44,1	38,9	34,5	31,9	31,2	31,5	30,7
Total licee tehnologice, SAM/învățământ profesional (toate formele)	61,3	58,2	54,8	52,4	48,1	46,7	45,0	41,8	42,0	42,3	42,9

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare nivelului de învățământ secundar superior.

Sursa: Date preluate și/sau calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

I.D.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal și profesional înregistrează evoluții oscilante, influențate direct de schimbările de structură implementate în sistemul de educație. În cazul învățământului liceal, se constată o cuprindere mai mare a populației școlare feminine decât a celei școlare masculine, pentru toate vârstele, iar în cazul învățământului profesional se observă situația inversă, de cuprindere mai mare a populației școlare masculine.

Ratele specifice de cuprindere în aceste niveluri de studiu se calculează prin raportarea numărului de elevi de liceu/școală profesională de o anumită vârstă la totalul populației (rezidente) de aceeași vârstă.

La nivelul învățământului liceal, ratele specifice de cuprindere pe vârste relevă evoluții specifice în cazul fiecărei vârste. Valorile ratelor în ultimii zece ani au fost influențate de cuprinderea în liceu, în perioada 2011-2014, a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar simultan, la 6 și 7 ani, în 2003/2004.

Datele calculate pentru ultimii ani școlari arată scăderi constante ale valorilor ratelor specifice pentru aproape toate vârstele corespunzătoare liceului. Astfel, în anul școlar 2019/2020, în liceu se aflau: aproximativ 58% din populația școlară totală de 15 ani; peste 63% din populația școlară de 16 ani; peste 64% din populația școlară de 17 ani și aproape 52% din populația școlară de 18 ani. Rata specifică de cuprindere a populației școlare feminine este mai mare decât a celei școlare masculine pentru fiecare interval de vârstă.

Tabelul 24. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste în învățământul liceal

Vârsta		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
15 ani	Total	73,0	76,2	79,3	75,8	73,6	65,7	62,6	60,0	60,7	60,3	57,9
	Feminin	75,7	78,2	80,9	77,6	75,6	71,0	68,5	65,8	66,6	66,0	63,6
	Masculin	70,4	74,3	77,8	74,1	71,6	60,7	56,9	54,5	55,1	54,8	52,5
16 ani	Total	63,2	77,3	76,1	76,4	75,3	72,5	67,4	64,7	63,0	63,6	63,5
	Feminin	68,1	78,7	77,4	79,1	78,3	76,5	72,4	70,4	68,7	69,5	69,2
	Masculin	58,6	75,9	74,9	73,8	72,5	68,6	62,7	59,2	57,6	58,1	58,1
17 ani	Total	56,0	64,7	74,8	74,8	73,5	72,5	70,8	66,3	64,8	63,2	64,3
	Feminin	62,1	69,4	76,5	77,3	76,7	75,6	74,6	70,9	70,1	68,6	70,1

	Masculin	50,2	60,1	73,2	72,4	70,4	69,5	67,2	62,0	59,8	58,2	58,9
18 ani	Total	58,7	57,4	60,1	62,2	61,6	63,5	52,4	53,2	52,4	53,4	51,5
	Feminin	61,5	59,6	60,7	63,1	63,0	65,7	52,9	55,1	54,3	55,4	53,1
	Masculin	56,0	55,4	59,5	61,4	60,3	61,4	51,9	51,5	50,6	51,6	49,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

În anul școlar 2019/2020, pe lângă elevii de vârstă teoretică corespunzătoare (15-18 ani), în unitățile de învățământ liceal se aflau și elevi de vârste mai mici (15,1% din totalul populației de 14 ani – în creștere față de anul anterior), dar și elevi cu vârste mai mari (peste 9% din populația de 19 ani și un număr semnificativ de elevi de 20 de ani și peste această vârstă). Ponderea populației școlare de liceu care depășește vârsta corespunzătoare acestui nivel de studiu este determinată de un complex de factori: elevi cu debut școlar întârziat, elevi cu repetenție multiplă, elevi care nu s-au înscris la liceu imediat după finalizarea clasei a VIII-a și au decis continuarea studiilor mai târziu, elevi care au urmat ruta progresivă de formare în învățământul secundar superior etc. Majoritatea acestor elevi se află înscrisi în forme de învățământ cu frecvență redusă sau seral.

La nivelul învățământului profesional, ratele specifice de cuprindere au crescut de la un an la altul, începând cu 2014/2015 – anul școlar corespunzător reorganizării acestei rute de formare. Astfel, în anul școlar 2019/2020, învățământul profesional cuprindea aproape 14% din populația de 15 ani, peste 14% din populația de 16 ani și aproape 12% din populația de 17 ani.

Analiza datelor relevă valori mai mari ale ratelor specifice în cazul populației școlare masculine, la toate vârstele corespunzătoare învățământului profesional.

Tabelul 25. Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste în învățământul profesional

Vârsta		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
15 ani	Total	0,5	0,0	0,0	1,1	1,1	8,0	10,5	10,6	11,0	11,3	13,9
	Feminin	0,4	0,0	0,0	0,5	0,6	4,8	6,6	7,0	7,5	7,6	10,1
	Masculin	0,6	0,0	0,0	1,6	0,0	11,0	14,1	14,1	14,3	14,9	17,4
16 ani	Total	14,8	1,2	0,0	3,0	4,1	6,2	10,2	12,4	12,0	13,1	14,2
	Feminin	11,0	0,9	0,0	1,4	1,9	3,1	5,9	7,7	8,2	8,5	9,6
	Masculin	18,5	1,5	0,1	4,6	6,2	9,2	14,3	17,0	16,7	17,5	18,7
17 ani	Total	18,2	11,1	0,7	2,2	4,2	4,7	5,5	9,6	11,1	11,1	11,6
	Feminin	13,5	7,8	0,3	0,8	1,9	2,1	2,9	5,6	6,7	7,0	7,3
	Masculin	22,6	14,2	1,1	3,5	6,4	7,1	8,1	13,3	15,3	15,1	15,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Ca și la nivel liceal, în învățământul profesional există și elevi cu vârste mai mici sau mai mari decât intervalul corespunzător acestui nivel de studiu, dar în ponderi mult mai reduse (3,7% din populația de 14 ani; 5,6% din populația de 18 ani).

I.D.3. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2019/2020, o pondere de 95,3% dintre elevii înscrisi cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile la nivel liceal sau în învățământul profesional. Față de anul anterior, rata de tranziție a fost în scădere în învățământul liceal, concomitent cu creșterea în învățământul profesional. Se

înregistrează o diferențiere pe sexe: tranziția la învățământul liceal este mai mare în cazul fetelor, iar la învățământul profesional este mai mare în cazul băieților.

Un indicator foarte relevant din perspectiva participării la educația de nivel post-gimnazial este **rata de tranziție de la clasa a VIII-a la învățământul liceal și profesional**, calculată prin raportarea numărului de elevi înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a, la numărul de elevi înscriși în clasa a IX-a de învățământ secundar superior (liceu și școală profesională). Indicatorul evidențiază nivelul accesului la învățământul secundar superior, precum și capacitatea de care dispune sistemul educațional de cuprindere a elevilor în acest nivel de studiu.

Acest indicator a avut valori oscilante în perioada analizată. În anul școlar 2019/2020, rata de tranziție în învățământul secundar superior (învățământ liceal și învățământ profesional) a crescut ușor față de anul anterior. 95,3% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile în clasa a IX-a, astfel: șapte din zece elevi (73,2%) au optat pentru liceu și doi din zece elevi (22,1%) au optat pentru învățământul profesional. O pondere de 4,7% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a nu au ajuns să continue studiile în clasa a IX-a (abandon pe parcursul anului școlar, repetenție sau alte cauze ale pierderilor școlare).

Tabelul 26. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

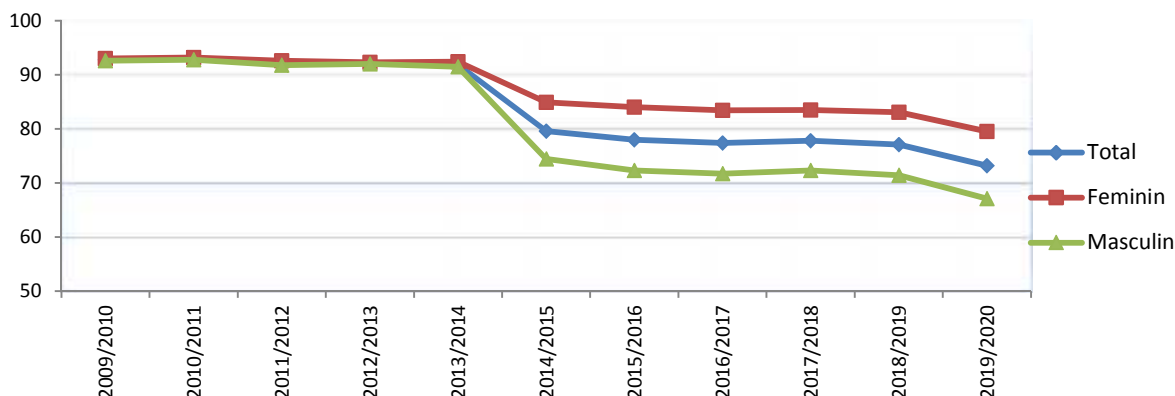
		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012*	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Învățământ liceal și profesional	Total	92,6	-	-	96,7	96,7	94,4	93,9	93,7	94,9	94,3	95,3
	Feminin	94,2	-	-	94,4	94,6	93,4	93,9	93,8	94,7	94,5	95,4
	Masculin	90,9	-	-	98,8	98,7	95,4	93,8	93,6	95,2	94,2	95,1
Învățământ liceal	Total	92,8	93,0	92,2	92,2	91,9	79,6	78,0	77,4	77,8	77,1	73,2
	Feminin	93,0	93,2	92,6	92,3	92,4	84,9	84,0	83,4	83,5	83,1	79,5
	Masculin	92,6	92,8	91,8	92,0	91,5	74,4	72,3	71,7	72,3	71,4	67,1
Învățământ profesional	Total	2,2	-	-	4,5	4,8	14,9	15,9	16,3	17,1	17,2	22,1
	Feminin	3,8	-	-	2,1	2,2	8,5	9,9	10,4	11,2	11,4	15,9
	Masculin	0,8	-	-	6,9	7,2	20,9	21,6	21,8	22,9	22,8	28,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

* Începând cu anul școlar 2009/2010, ruta de formare SAM/învățământ profesional a intrat în lichidare. În anii școlari 2010/2011 și 2011/2012 nu s-au mai realizat înscrieri în anul I de învățământ profesional.

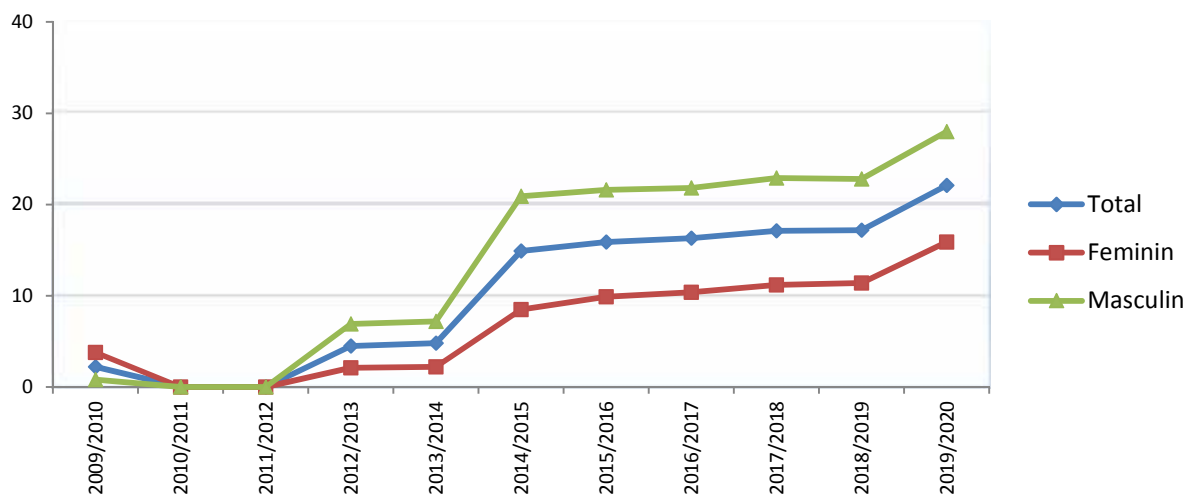
În perioada 2009-2013, **rata de tranziție la învățământul liceal** a înregistrat o valoare relativ constantă (aproximativ 92%). Reînființarea învățământului profesional în anul școlar 2014/2015 și orientarea unei părți dintre absolvenții clasei a VIII-a către această rută de formare a condus la scăderea valorii indicatorului. La nivelul anului școlar 2019/2020, valoarea ratei de tranziție la liceu a scăzut față de anul anterior, până la 73,2%. Și în acest an școlar, tranziția la liceu este mai mare în cazul populației școlare feminine (cu peste 12 p.p.), comparativ cu populația școlară masculină.

Figura 11. Rata de tranziție în învățământul liceal

Corelată cu tranziția în învățământul liceal, **rata de tranziție la învățământul profesional** a crescut semnificativ de la un an școlar la altul, începând cu 2014/2015. În anul școlar 2019/2020, unul din cinci elevi de clasa a VIII-a (22,1%) a optat pentru învățământul profesional. Diferența pe sexe s-a menținut în favoarea populației școlare masculine (cu peste 12 p.p.), comparativ cu populația școlară feminină.

Figura 12. Rata de tranziție în învățământul profesional

I.D.4. Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

În ultimii trei ani școlari, rata abandonului școlar în învățământul liceal a avut valoare constantă (2,5%). Cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică, iar cei mai puțini din filiera vocațională. În mod constant, ponderea populației școlare masculine care abandonează liceul este mai mare decât cea corespunzătoare populației școlare feminine.

Reorganizarea învățământului profesional a determinat o scădere a abandonului la acest nivel de studiu, până la valoarea de 3,8% la finalul anului școlar 2018/2019, cu o pondere ușor mai mare în cazul populației școlare feminine.

Desființarea învățământului profesional în anul 2009/2010 și reînființarea acestuia în 2014/2015 a influențat valoarea ratei abandonului școlar la liceu în ultimii zece ani, care a înregistrat creșteri și scăderi succesive.

În ultimii trei ani, **rata abandonului școlar la liceu** – calculată ca pondere a elevilor care sunt înregistrați cu abandon la finalul unui an școlar, din totalul elevilor înscriși la începutul anului școlar – a înregistrat valori constante, de 2,5%. La finalul anului școlar 2018/2019, un număr de 15513 elevi erau în situația de abandon școlar.

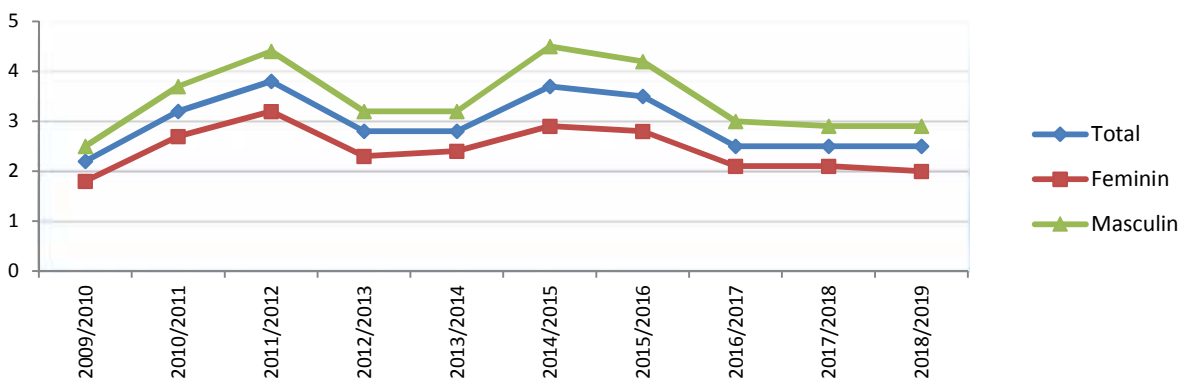
Pe toată perioada analizată s-au păstrat diferențele pe sexe cu privire la abandonul școlar: în mod constant, o pondere mai mare a băieților abandonează liceul, comparativ cu fetele.

Tabelul 27. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Total	2,2	3,2	3,8	2,8	2,8	3,7	3,5	2,5	2,5	2,5
Feminin	1,8	2,7	3,2	2,3	2,4	2,9	2,8	2,1	2,1	2,0
Masculin	2,5	3,7	4,4	3,2	3,2	4,5	4,2	3,0	2,9	2,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020. La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul A doua șansă.

Figura 13. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

Analiza situației abandonului școlar în anul 2018/2019 pe **filiere de formare ale învățământului liceal** evidențiază următoarele aspecte:

- Cea mai mică rată de abandon școlar se înregistrează la nivelul filierei vocaționale, iar cea mai mare la nivelul filierei tehnologice.
- La nivelul filierei teoretice, rata abandonului școlar s-a păstrat în ultimii ani la valoarea de 1,1%. Profilul real înregistrează o rată a abandonului de două ori mai mare decât profilul uman; acesta din urmă are rata cea mai mică de abandon școlar dintre toate profilurile de formare.

- Filiera tehnologică înregistrează rata cea mai mare de abandon (4,5%). În cadrul acesteia, cele mai mari valori ale abandonului se înregistrează la profilurile tehnic (5,8%), iar cele mai mici la profilul servicii (2,9%).
- La nivelul filierei vocaționale se înregistrează o rată mică de abandon (0,8%), în scădere de la un an școlar la altul.

Tabelul 28. Rata abandonului școlar în învățământul liceal, pe filiere și profiluri de formare, la finalul anului școlar 2018/2019

	Nr. elevi la începutul anului școlar	Nr. elevi la sfârșitul anului școlar	Nr. elevi care au abandonat studiile	Rata abandonului școlar (%)
Total	626511	610998	15513	2,5
Filiera teoretică	315524	312163	3361	1,1
- real	181912	179440	2472	1,4
- uman	133304	132418	886	0,7
- special	308	305	3	1,0
Filiera tehnologică	259664	247931	11733	4,5
- tehnic	111853	105395	6458	5,8
- resurse naturale si protecția mediului	42589	40411	2178	5,1
- servicii	104553	101507	3046	2,9
- special	669	618	51	7,6
Filiera vocațională	51323	50904	419	0,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020. La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul A doua șansă.

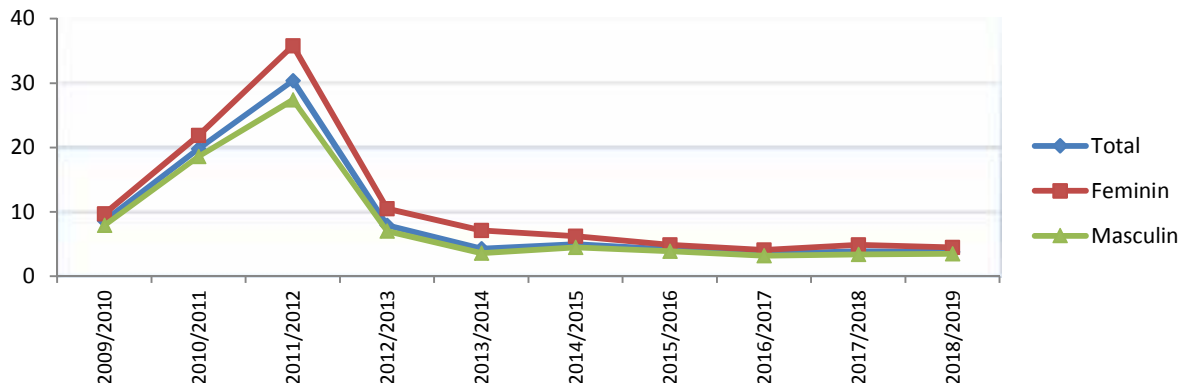
Analiza ratei abandonului în învățământul profesional evidențiază o creștere semnificativă în perioada 2009-2011 (anii de lichidare a școlilor de arte și meserii). Odată cu reorganizarea învățământului profesional în 2014/2015, valoarea abandonului a scăzut semnificativ. La finalul anului 2018/2019, indicatorul a avut valoarea de 3,8%. La această rută de formare, se constată o pondere mai mare a abandonului în cazul populației feminine, în comparație cu populația masculină.

Tabelul 29. Rata abandonului școlar în învățământul profesional

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Total	8,6	19,8	30,4	7,9	4,3	5,0	4,2	3,5	3,9	3,8
Feminin	9,7	21,9	35,8	10,5	7,1	6,2	4,9	4,1	4,9	4,5
Masculin	7,9	18,6	27,4	7,0	3,6	4,5	3,9	3,2	3,4	3,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020. La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul A doua șansă.

Figura 14. Rata abandonului școlar în învățământul profesional

I.E. Învățământul postliceal

I.E.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul postliceal

În ultimii ani școlari, rata brută de cuprindere în învățământul postliceal a înregistrat ușoare creșteri de la un an la altul. Populația școlară feminină cuprinsă în acest nivel de educație este mai numeroasă decât cea masculină, decalajul dintre sexe crescând de-a lungul perioadei analizate.

Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal a înregistrat creșteri semnificative în intervalul 2009-2014, urmată de ușoare oscilații în anii următori. În anul școlar 2019/2020, valoarea indicatorului a fost de 14,9%, în ușoară creștere față de anul anterior.

Analiza valorilor indicatorului pe sexe, de-a lungul perioadei analizate, relevă o accentuare a decalajului în favoarea populației școlare feminine – ajungându-se în ultimul an școlar la o diferență de peste 12 p.p.

Creșterea semnificativă a efectivelor de elevi care frecventează învățământul postliceal se explică prin faptul că această rută a devenit o opțiune atractivă, în condițiile în care în ultimii ani a crescut ponderea absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat.

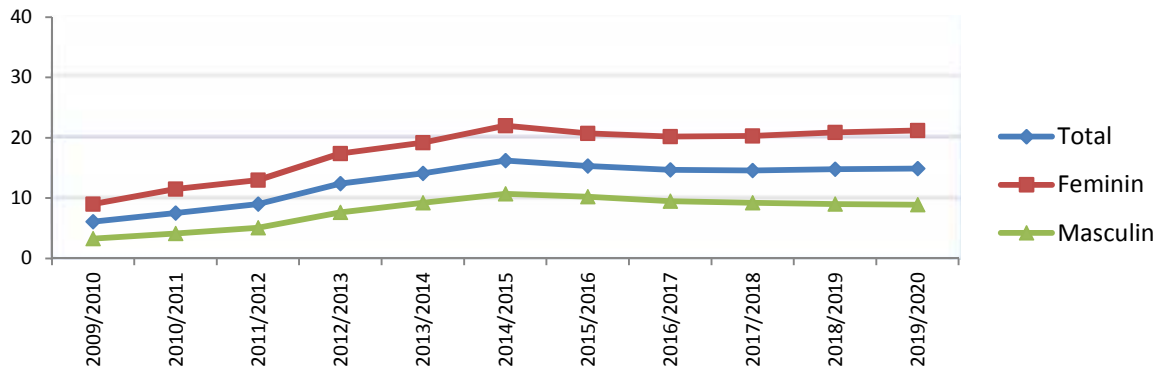
Tabelul 30. Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	6,1	7,5	9,0	12,4	14,1	16,2	15,3	14,7	14,6	14,8	14,9
Feminin	9,0	11,5	13,0	17,4	19,2	22,0	20,7	20,2	20,3	20,9	21,2
Masculin	3,3	4,1	5,1	7,6	9,2	10,7	10,2	9,5	9,2	9,0	8,9

Observație: În calcularea indicatorului, raportarea s-a făcut la populația de 19-21 ani.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 15. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul postliceal

I.E.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal

În anul școlar 2019/2020, ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal au urmat trendul ultimilor ani, de ușoară reducere la vârstele de 19 și 20 de ani și de creștere la vârsta de 21 de ani și peste. Populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere de peste două ori mai mare, comparativ cu cea masculină. Datele evidențiază că această formă de învățământ continuă să fie o opțiune atractivă pentru anumite categorii de absolvenți de liceu.

Analiza **ratelor specifice de cuprindere** în învățământul postliceal, în 2019/2020, evidențiază scăderi ușoare ale valorilor corespunzătoare vârstelor de 19 și 20 de ani, concomitent cu o creștere a valorilor la nivelul vârstei de 21 de ani și peste. La toate vârstele corespunzătoare învățământului postliceal, populația școlară feminină înregistrează valori de peste două ori mai mari, comparativ cu populația școlară masculină.

La nivel general, ratele specifice de cuprindere cresc odată cu vârsta elevilor; se poate estima că intrarea în cadrul învățământului postliceal se face, în general, după vârsta de 20 de ani. Opțiunea pentru școlile postliceale la o vârstă mai mare decât cea teoretică corespunzătoare este, cel mai probabil, determinată de mai multe aspecte:

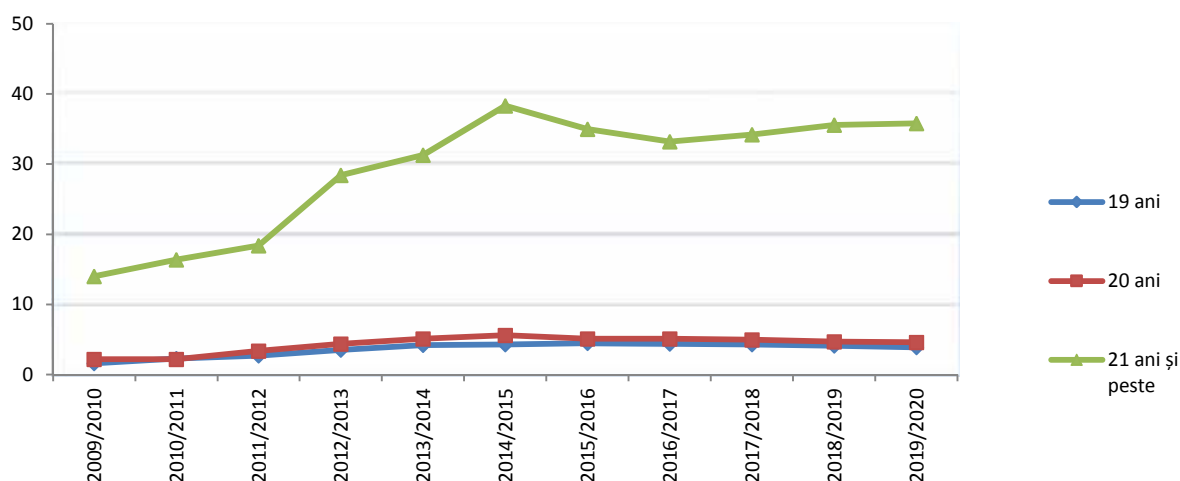
- inserția pe piața muncii a unora dintre absolvenții de liceu a dus la conștientizarea nevoii de completare a formării profesionale și reîntoarcerea în sistemul de educație;
- în ultimii ani, a crescut ponderea absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat, care au acces direct la această rută de învățământ.

Tabelul 31. Rata specifică de cuprindere, pe vârste, în învățământul postliceal

		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
19 ani	Total	1,6	2,3	2,7	3,5	4,2	4,3	4,5	4,4	4,3	4,1	3,9
	Feminin	2,6	3,7	4,2	5,3	5,9	6,0	6,2	6,1	6,0	5,7	5,6
	Masculin	0,7	1,0	1,3	1,9	2,5	2,6	2,8	2,8	2,7	2,5	2,3
20 ani	Total	2,2	2,2	3,4	4,4	5,1	5,6	5,1	5,1	5,0	4,7	4,6
	Feminin	3,7	3,5	5,2	6,3	7,1	7,9	7,0	7,1	7,1	6,6	6,6
	Masculin	0,9	0,9	1,6	2,5	3,1	3,5	3,2	3,3	2,9	2,8	2,7
21 ani și peste	Total	14,0	16,4	18,4	28,4	31,3	38,3	35,0	33,2	34,2	35,6	35,8
	Feminin	20,0	23,5	26,0	39,4	42,3	51,9	46,9	45,2	47,0	50,0	50,9
	Masculin	8,2	9,5	11,0	18,0	20,8	25,7	23,6	21,7	27,8	21,7	21,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 16. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul postliceal

I.E.3. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

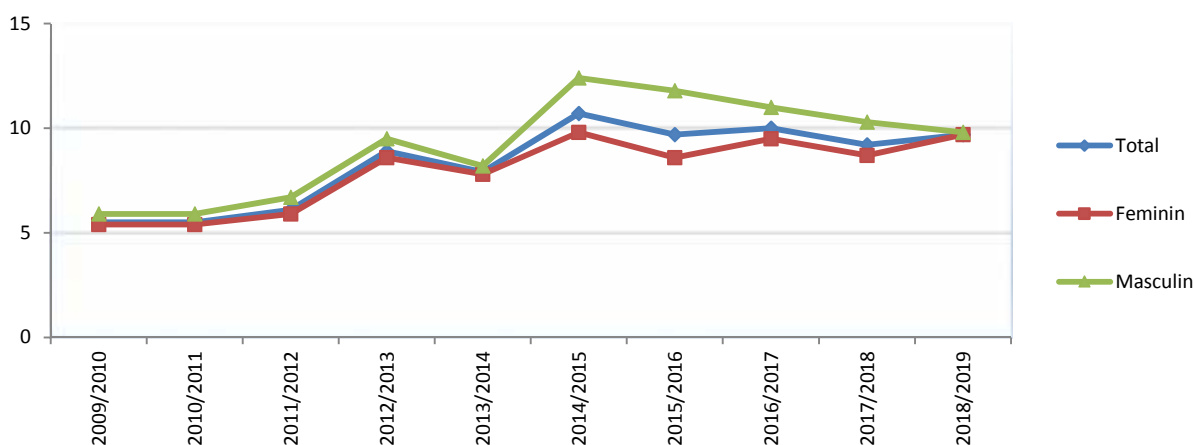
La finalul anului școlar 2018/2019, valoarea ratei abandonului școlar în învățământul postliceal a crescut față de anul anterior. Aproximativ 1 din 10 elevi înscriși în această formă de învățământ abandonează studiile.

Analiza ratei abandonului școlar de la acest nivel de învățământ evidențiază o creștere relativ constantă în perioada 2009-2014, urmată de valori relativ constante. La finalul anului școlar 2018/2019, valoarea indicatorului a fost de 9,7%, în ușoară creștere față de anul anterior. Se reduc diferențele pe sexe ale valorilor indicatorului.

Tabelul 32. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Total	5,5	5,5	6,1	8,9	7,9	10,7	9,7	10,0	9,2	9,7
Feminin	5,4	5,4	5,9	8,6	7,8	9,8	8,6	9,5	8,7	9,7
Masculin	5,9	5,9	6,7	9,5	8,2	12,4	11,8	11,0	10,3	9,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Figura 17. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

II.A. Ansamblul sistemului de învățământ

II.A.1. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar

În ansamblu, efectivul de personal din învățământul preuniversitar este pe un ușor trend ascendent, având loc, însă, variații la nivelul ciclurilor de învățământ: creșteri la nivel gimnazial și preșcolar, respectiv scăderi la nivel primar, liceal, postliceal. Aceeași evoluție a avut loc și în ceea ce privește personalul didactic pe medii de rezidență, scăderea datorându-se în general influenței efectivelor de personal din mediul rural.

În anul școlar 2019/2020, numărul angajaților din învățământul preuniversitar înregistrează o creștere față de anul școlar anterior cu 401 persoane. Creșteri ale efectivelor de personal din învățământul preuniversitar se constată pentru toate categoriile, însă cea mai mare creștere se înregistrează în rândul personalului de întreținere și operațional cu aproape două sute de persoane, în timp ce efectivul de personal administrativ are un plus de doar 5 persoane. Personalul didactic înregistrează un plus de 91 de cadre didactice.

Tabelul 33. Structura efectivelor personalului din învățământul preuniversitar în anul școlar 2019-2020

Nivel învățământ	Personal didactic	Personal didactic auxiliar	Personal administrativ	Personal întreținere și operațional	Total Personal 2019/ 2020	% din total personal 2019/ 2020	% personal didactic din total personal/nivel de studiu
Preșcolar	34897	1755	1307	16830	54789	19,0	63,7
Primar și gimnazial	115761	9770	2802	21810	150143	52,0	77,1
Liceal	53464	8705	2964	13753	78886	27,3	67,8
Profesional	1499	361	200	395	2455	0,8	61,1
Postliceal	1863	367	290	189	2709	0,9	68,8
Total 2019/2020	207484	20958	7563	52977	288982	100,0	71,8
Total 2018/2019	207393	20836	7558	52794	288581		
Total 2017/2018	209194	21259	7326	52422	290201		
Total 2016/2017	208566	20585	6896	50889	286936		

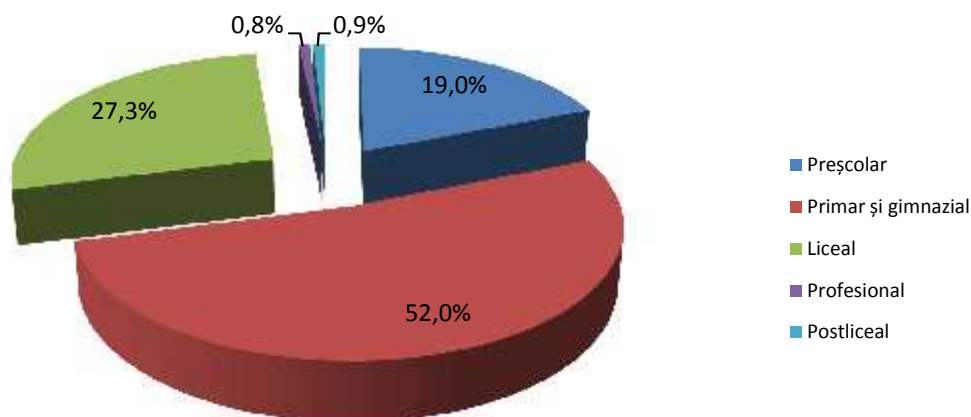
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020

La nivelul **categoriilor de personal** din învățământul preuniversitar, cea mai mare pondere este înregistrată de personalul didactic (71,8%), urmată de personalul de întreținere și operațional (18,3%), personalul didactic auxiliar (7,3%) și personalul administrativ (2,6%). Valorile sunt relativ constante față de anul școlar anterior.

Din totalul personalului din învățământul preuniversitar, peste jumătate funcționează în ciclul primar și gimnazial (52%), 27,3% în liceu, 19% în învățământul preșcolar. Se înregistrează ponderi foarte reduse în învățământul profesional (0,8%) și în cel postliceal (0,9%).

La nivelul **ciclurilor de învățământ**, cea mai importantă creștere a efectivelor de personal a avut loc la nivel preșcolar cu 672 de persoane, urmată de cea din învățământul primar și gimnazial cu 473 de persoane. Învățământul liceal și cel postliceal înregistrează scăderi ale efectivelor de personal cu 427, respectiv 228 de persoane. O scădere mai puțin semnificativă se înregistrează în învățământul profesional care scade cu mai puțin de 100 de persoane.

Figura 18. Ponderea personalului din învățământul preuniversitar, pe niveluri de studiu, 2019-2020

Ponderea personalului didactic din învățământul preuniversitar din totalul angajaților din învățământ este de 71,8%, în scădere cu doar 0,1 p.p. față de anul precedent. Distribuția pe niveluri de învățământ arată că cea mai mare parte a personalului didactic este încadrată în învățământul primar și gimnazial (55,8%), un sfert din personalul didactic se regăsește în învățământul liceal (25,8%), iar 16,8 % la nivel preșcolar. Ponderea cadrelor didactice din învățământul profesional, respectiv din învățământul postliceal și de maiștri reprezintă mai puțin de 1% din totalul personalului didactic.

Efectivele de personal didactic au crescut în 2019/2020 față de anul precedent, la nivelul gimnazial (atât de masă, cât și special) cu peste 1000 de persoane și la nivel preșcolar cu puțin peste 300 de persoane. La polul opus se află învățământul primar de masă și învățământul liceal, personalul didactic de la aceste niveluri scăzând cu 756, respectiv 371 de persoane. Învățământul profesional și învățământul postliceal și de maiștri înregistrează ușoare scăderi ale personalului, după tendința ascendentă din anul școlar anterior.

Evoluția efectivelor personalului didactic diferă semnificativ în funcție de mediul de rezidență. În timp ce în mediul urban, s-a înregistrat o creștere de 815 persoane, în mediul rural a avut loc o scădere de 724 de persoane. Creșterea de personal din mediul urban este susținută, în special de creșterea efectivelor de cadre didactice din învățământul gimnazial și cel preșcolar, iar scăderea efectivelor de personal din mediul rural este determinată, în special, de scăderi ale numărului profesorilor cuprinși în învățământul primar.

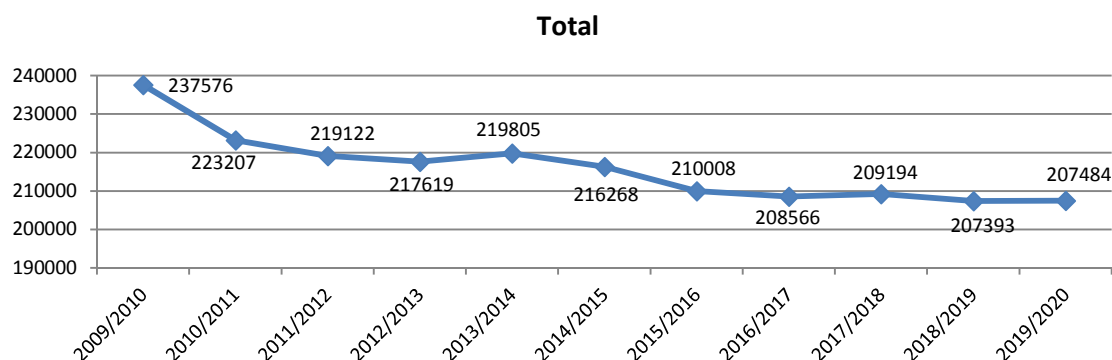
Tabelul 34. Evoluția numărului de cadre didactice pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

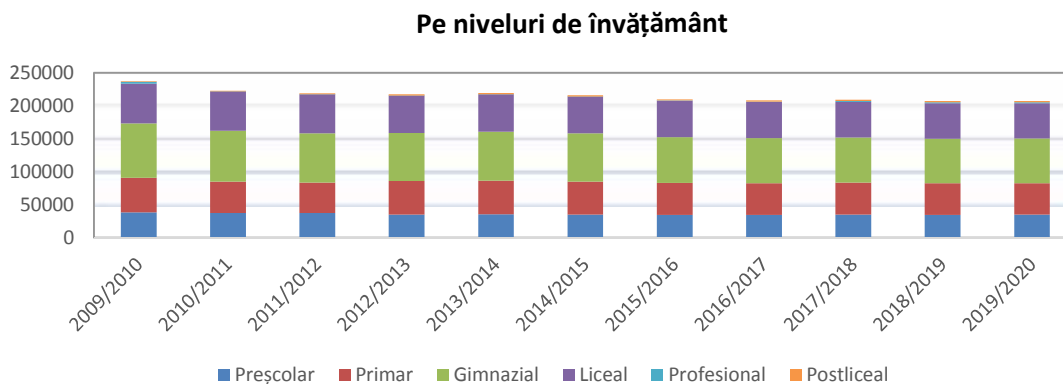
Nivel de învățământ		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
	Total	237576	223207	219122	217619	219805	216268	210008	208566	209194	207393	207484
	Urban	145588	137808	136383	134994	136705	133556	131069	130580	131765	131884	132699
	Rural	91988	85399	82739	82625	83100	82712	78939	77986	77429	75509	74785

Preșcolar	Total	38322	37353	37391	35071	35433	35094	34598	34322	34720	34590	34897
	Urban	22202	22032	22164	21114	21666	21682	21513	21412	21867	22011	22356
	Rural	16120	15321	15227	13957	13767	13412	13085	12910	12853	12579	12541
Primar	Total	52272	47560	45959	50626	50857	50098	48591	48009	48935	48156	47414
	Urban	24306	22309	21881	24578	24961	25166	24463	24244	24930	24944	24913
	Rural	27966	25251	24078	26048	25896	24932	24128	23765	24005	23212	22501
Primar de masă	Total	49817	45291	43693	48349	48425	47504	46126	45548	46406	45596	44840
	Urban	22012	20166	19759	22448	22670	22722	22146	21918	22536	22508	22452
	Rural	27805	25125	23934	25901	25755	24782	23980	23630	23870	23088	22388
Primar special	Total	2455	2269	2266	2277	2432	2594	2465	2461	2529	2560	2574
	Urban	2294	2143	2122	2130	2291	2444	2317	2326	2394	2436	2461
	Rural	161	126	144	147	141	150	148	135	135	124	113
Gimnazial	Total	82959	77445	74968	73014	74597	73046	69238	68704	68248	67284	68347
	Urban	40298	37149	36131	34946	35771	33227	31981	31884	32241	32032	32946
	Rural	42661	40296	38837	38068	38826	39819	37257	36820	36007	35252	35401
Gimnazial de masă	Total	79059	73511	71093	69084	70687	69176	65349	64820	64389	63341	64286
	Urban	36642	33474	32538	31262	32094	29605	28342	28238	28608	28311	29120
	Rural	42417	40037	38555	37822	38593	39571	37007	36582	35781	35030	35166
Gimnazial special	Total	3900	3934	3875	3930	3910	3870	3889	3884	3859	3943	4061
	Urban	3656	3675	3593	3684	3677	3622	3639	3646	3633	3721	3826
	Rural	244	259	282	246	233	248	250	238	226	222	235
Liceu	Total	60255	59609	59380	57080	56843	55913	55409	54942	54257	53835	53464
	Urban	56077	55095	54839	52587	52307	51471	51072	50713	50101	49809	49566
	Rural	4178	4514	4541	4493	4536	4442	4337	4229	4156	4026	3898
Profesio- nal	Total	2803	116	64	150	142	251	376	730	1155	1542	1499
	Urban	1745	111	62	135	124	193	278	505	775	1143	1090
	Rural	1058	5	2	15	18	58	98	225	380	399	409
Postliceal	Total	965	1124	1360	1678	1933	1866	1796	1859	1879	1986	1863
	Urban	960	1112	1306	1634	1876	1817	1762	1822	1851	1945	1828
	Rural	5	12	54	44	57	49	34	37	28	41	35

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Figura 19. Evoluția personalului didactic din învățământul preuniversitar:

II.A.2. Ponderea personalului didactic calificat

În anul școlar 2019/2020, ponderea personalului didactic calificat a înregistrat variații ușoare pe diferitele niveluri de educație. Doar la nivelul învățământului preșcolar, ponderea cadrelor didactice calificate este mai mare în mediul rural decât în mediul urban.

În anul școlar 2019/2020, ponderea personalului calificat a evoluat diferit în funcție de nivelul de învățământ. Valoarea indicatorului a fost relativ constantă în învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal față de anul școlar 2018/2019. Variații ușoare s-au înregistrat la nivelul învățământului profesional unde ponderea personalului calificat a scăzut cu 1,3 p.p., precum și la nivelul învățământului postliceal unde se înregistrează o creștere de 1,3 p.p. a personalului calificat. Tendințe similare se înregistrează și pe medii de rezidență, cu câteva observații:

- ponderea personalului calificat din gimnaziu și din învățământul profesional a scăzut în școlile din mediul urban (cu 0,6 p.p., respectiv 1,2 p.p.);
- ponderea personalului calificat din școlile postliceale din mediul rural înregistrează cea mai mare scădere față de anul anterior (5,7 p.p.), urmată de ponderea profesorilor calificați din școlile profesionale din mediul rural (1,6 p.p.);
- cea mai mare creștere a ponderii personalului calificat din mediul urban se înregistrează la nivelul învățământului postliceal (1,5 p.p.);
- la nivelul învățământului preșcolar, ponderea personalului didactic calificat este mai mare în mediul rural decât în mediul urban cu 1,1 p.p.

Tabelul 35. Ponderea cadrelor didactice calificate pe niveluri de învățământ

Nivel de învățământ		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Preșcolar	Total	95,4	95,6	95,2	97,3	96,9	91,6	91,9	95,9	96,6	96,7	97,0
	Urban	97,0	97,1	95,4	97,6	97,3	91,3	91,3	96,0	96,4	96,3	96,6
	Rural	93,2	93,3	95,0	96,9	96,1	92,2	92,9	95,5	97,0	97,3	97,7
Total		98,5	98,8	98,8	98,0	98,0	97,0	96,8	97,8	*	98,3	98,4

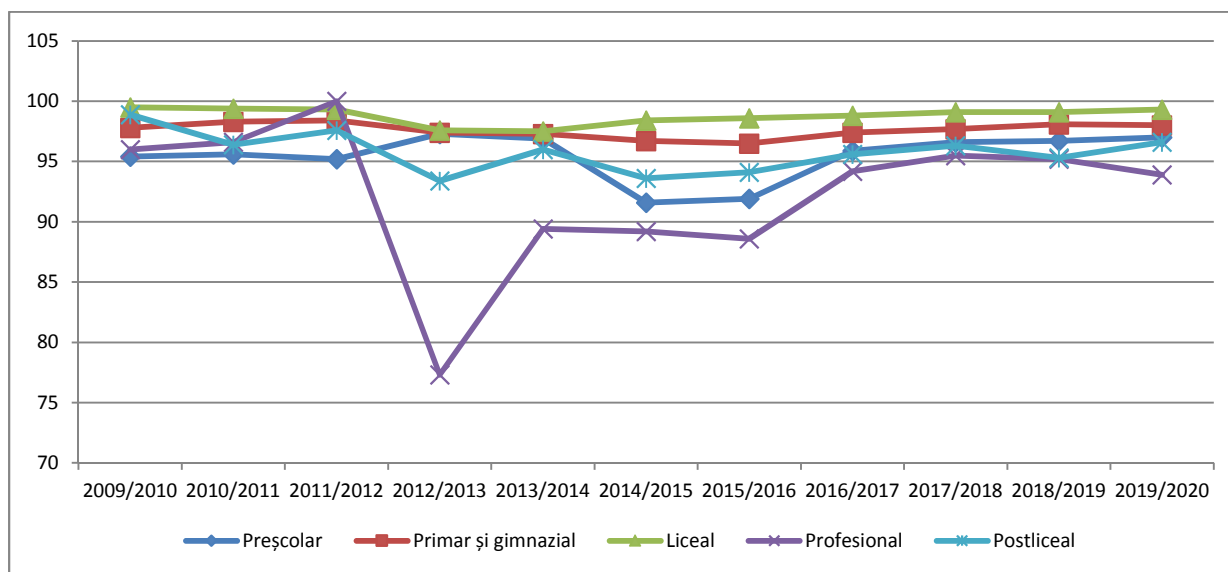
Primar de masă	Urban	98,9	99,4	99,1	98,8	98,5	97,1	96,7	98,2	*	98,7	98,5
	Rural	98,1	98,3	98,6	97,2	97,5	97,0	96,9	97,4	*	97,8	98,2
Gimnazial de masă	Total	97,1	97,8	98,1	96,8	96,6	96,4	96,3	97,2	*	98,1	97,8
	Urban	98,6	99,1	99,1	97,9	97,5	96,8	96,5	97,5	*	98,5	97,9
Liceu	Rural	95,7	96,8	97,4	95,9	95,8	96,2	96,1	96,9	*	97,7	97,7
	Total	99,5	99,4	99,3	97,6	97,5	98,4	98,6	98,8	99,1	99,1	99,3
Profesional (SAM)	Urban	99,5	99,5	99,4	97,6	97,5	98,4	98,6	98,9	99,2	99,2	99,4
	Rural	99,1	98,7	99,2	97,6	97,9	97,5	98,3	97,7	98,0	97,9	97,8
Postliceal	Total	96,0	96,6	100,0	77,3	89,4	89,2	88,6	94,2	95,5	95,2	93,9
	Urban	95,5	99,1	100,0	74,8	89,5	91,7	91,4	95,8	96,5	95,6	94,4
Postliceal	Rural	97,0	40,0	100,0	100,0	88,9	81,0	80,6	90,7	93,4	94,0	92,4
	Total	98,9	96,4	97,6	93,4	96,0	93,6	94,1	95,6	96,3	95,3	96,6
Postliceal	Urban	98,9	96,3	97,5	93,3	95,9	93,6	94,1	95,7	96,3	95,2	96,7
	Rural	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	95,9	94,1	91,9	100,0	100,0	94,3

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

* În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic calificat, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Figura 20. Ponderea cadrelor didactice calificate, pe niveluri de învățământ

Evoluția personalului calificat în învățământul primar și gimnazial indică nevoia identificării posturilor dificil de acoperit cu personal calificat, precum și evaluarea oportunității dezvoltării unor programe prin care să fie atras personalul calificat în unitățile de învățământ preuniversitar.

II.A.3. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă

În anul școlar 2019/2020, s-au înregistrat variații ușoare ale ponderii cadrelor didactice cu normă întreagă. Singurul nivel de educație unde se înregistrează creșterea valorii indicatorului este cel postliceal, iar în învățământul preșcolar și primar de masă aproape întregul personal lucrează cu normă întreagă.

Pe niveluri de studiu, ponderea personalului didactic cu normă întreagă este cea mai mare în învățământul preșcolar, în învățământul primar de masă și în învățământul liceal. Cele mai reduse ponderi de personal didactic cu normă întreagă se regăsesc la nivel postliceal și gimnazial.

În ansamblu, ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă din învățământ a evoluat diferit față de anii școlari anteriori, pe diferitele niveluri de educație:

- la nivel postliceal se înregistrează singura creștere a valorii indicatorului, față de anul școlar anterior, cu 2,4 p.p.; totodată, valoarea înregistrată în 2019/2020 este cea mai mare din întreg intervalul analizat;
- majoritatea nivelurilor de educație înregistrează scăderi ale valorii indicatorului față de anul școlar anterior;
- cea mai mare scădere a valorii indicatorului se înregistrează la nivelul învățământului profesional și gimnazial de masă, cu 1 p.p.;
- la nivelurile de învățământ preșcolar, primar, liceal și postliceal se înregistrează valori mai mari ale indicatorului în mediul rural decât în mediul urban; dacă la primele trei diferența este de maxim 0,5 p.p., la nivelul postliceal diferența este de 12 p.p.;
- analiza pe medii de rezidență arată diferențe majore între valoarea indicatorului la nivelul învățământului profesional și postliceal. Pentru celelalte niveluri diferențele sunt minore.

Tabelul 36. Ponderea cadrelor didactice cu timp integral de lucru (normă întreagă) pe niveluri de învățământ

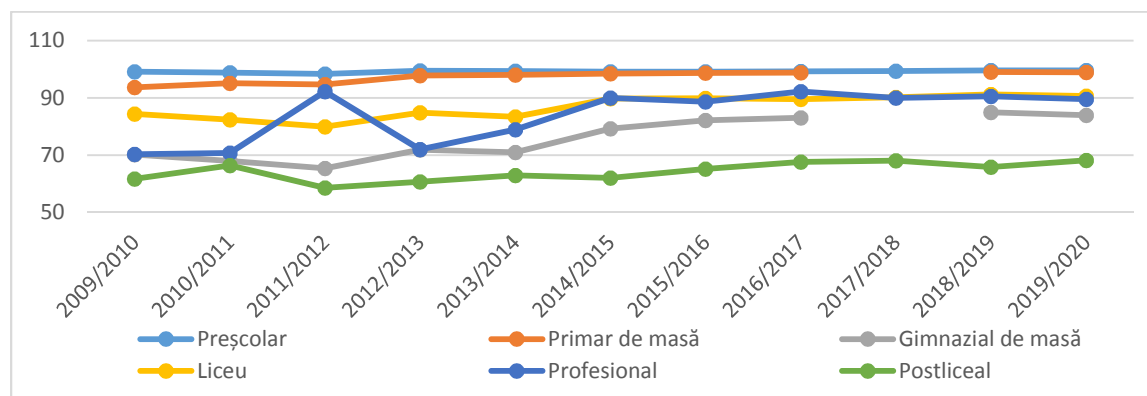
Nivel de învățământ		2009 / 2010	2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019	2019 / 2020
Preșcolar	Total	99,1	98,8	98,4	99,5	99,4	99,1	99,1	99,3	99,4	99,6	99,6
	Urban	98,9	98,5	98,0	99,4	99,3	99,0	99,0	99,3	99,3	99,5	99,4
	Rural	99,4	99,2	98,9	99,6	99,4	99,2	99,4	99,4	99,7	99,7	99,9
Primar de masă	Total	93,7	95,1	94,7	97,8	98,0	98,5	98,7	98,8	*	99,0	98,9
	Urban	94,7	96,2	95,4	98,4	98,3	98,3	98,7	98,7	*	98,9	98,7
	Rural	92,9	94,2	94,1	97,2	97,7	98,6	98,7	98,9	*	99,2	99,0
Gimnazial de masă	Total	70,2	67,9	65,4	71,8	71,0	79,2	82,1	83,0	*	84,9	83,9
	Urban	75,0	72,7	68,8	75,2	74,8	79,9	82,4	83,5	*	86,3	84,9
	Rural	66,1	63,9	62,6	69,0	67,8	78,6	81,9	82,6	*	83,8	83,1
Liceu	Total	84,4	82,4	79,9	84,8	83,4	89,7	89,9	89,5	90,2	91,2	90,6
	Urban	84,8	82,9	80,2	84,9	83,5	89,7	89,8	89,4	90,2	91,2	90,6
	Rural	79,7	76,5	76,1	82,8	82,0	89,0	90,8	91,2	89,4	91,4	91,0
Profesional/ SAM	Total	70,3	70,7	92,2	72,0	78,9	90,0	88,6	92,2	90,0	90,5	89,5
	Urban	69,6	69,4	93,5	68,9	77,4	91,2	87,4	91,5	91,5	91,4	91,4
	Rural	71,5	100,0	50,0	100,0	88,9	86,2	91,8	93,8	86,8	88,0	84,4
Postliceal	Total	61,7	66,4	58,5	60,7	62,9	62,0	65,1	67,6	68,0	65,8	68,2
	Urban	62,0	66,8	58,3	60,2	62,4	61,6	64,8	67,0	67,6	65,4	68,0
	Rural	0,0	25,0	61,1	77,3	78,9	77,6	85,3	94,6	92,9	85,4	80,0

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ. Începând cu anul școlar 2014/2015, nu mai sunt disponibile date cu privire la personalul didactic cu normă întreagă, din învățământul special, motiv pentru care indicatorul a fost eliminat din seria de date.

* În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic cu normă întreagă, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Figura 21. Ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă, pe niveluri de învățământ

II.A.4. Ponderea personalului didactic feminin

În anul școlar 2019/2020, ponderea personalului didactic feminin a stagnat comparativ cu anul anterior. Similar cu situația de la nivel european, pe niveluri de studiu se înregistrează următoarea situație: cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât ponderea personalului didactic feminin este mai mare.

Ponderea personalului didactic feminin în sistemul românesc de învățământ este cea mai mare la nivel preșcolar și primar. De altfel, cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât numărul personalului didactic feminin este mai mare. În comparație cu anii școlari precedenți, ponderea personalului didactic feminin din sistemul de învățământ preuniversitar manifestă stabilitate.

Tabelul 37. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ

Nivel de învățământ		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Preșcolar	Total	99,7	99,6	99,7	99,7	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7
	Urban	99,8	99,8	99,8	99,7	99,7	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7
	Rural	99,6	99,5	99,5	99,6	99,5	99,6	99,6	99,6	99,6	99,7	99,6
Primar	Total	86,1	86,8	86,9	88,1	88,6	89,0	89,5	89,8	*	90,6	91,1
	Urban	90,0	90,6	90,9	91,8	92,1	92,3	92,8	93,0	*	93,3	93,6
	Rural	82,8	83,4	83,3	84,6	85,2	85,8	86,3	86,6	*	87,6	88,3
Primar de masă	Total	86,0	86,7	86,9	88,1	88,6	89,0	89,5	89,7	*	90,5	91,1
	Urban	90,1	90,9	91,2	92,1	92,4	92,6	93,0	93,1	*	93,6	93,9
	Rural	82,8	83,4	83,3	84,6	85,2	85,8	86,3	86,6	*	87,6	88,3
Primar	Total	88,6	87,9	87,8	88,6	89,6	89,4	90,4	91,8	92,3	91,3	91,1

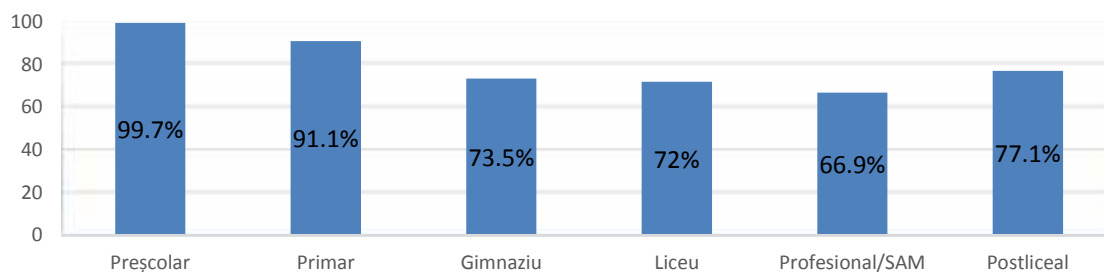
special	Urban	88,6	87,9	87,7	88,7	89,5	89,4	90,5	91,8	92,2	91,1	91,0
	Rural	88,8	87,3	88,2	87,1	90,8	90,0	89,2	91,9	93,3	94,4	92,0
Gimnazial	Total	68,3	68,8	68,8	69,3	69,8	71,3	72,2	72,6	*	73,3	73,5
	Urban	71,6	72,3	72,3	72,8	73,0	75,9	76,2	77,0	*	77,6	77,9
	Rural	65,1	65,6	65,5	66,1	66,8	67,5	68,7	68,8	*	69,5	69,5
Gimnazial de masă	Total	67,7	68,1	68,1	68,6	69,1	70,7	71,5	71,9	*	72,6	72,8
	Urban	70,7	71,3	71,2	71,7	71,8	75,1	75,2	76,0	*	76,6	76,9
	Rural	65,0	65,5	65,4	66	66,8	67,4	68,6	68,7	*	69,4	69,3
Gimnazial special	Total	80,8	81,6	81,7	82,2	82,4	82,7	83,9	84,3	85,0	85,1	85,5
	Urban	80,9	81,9	82,1	82,4	82,8	82,8	84,1	84,4	85,1	85,1	85,3
	Rural	78,3	77,2	76,2	78,5	77,3	80,6	81,2	82,8	84,5	85,6	88,1
Liceu	Total	67,8	68,1	68,7	68,9	69,1	70,0	70,4	70,9	71,5	71,7	72,0
	Urban	68,3	68,5	69,1	69,4	69,6	70,4	70,8	71,2	71,8	72,0	72,3
	Rural	60,5	62,5	63,2	63,3	64,0	65,1	65,7	67,4	67,8	68,0	67,8
Profesional/ SAM	Total	58,3	50,9	56,3	52,7	63,4	64,9	62,0	69,9	68,2	67,8	66,9
	Urban	59,2	51,4	56,5	55,6	66,9	68,4	64,0	75,0	71,4	71,8	70,5
	Rural	56,8	40,0	50,0	26,7	38,9	53,4	56,1	58,2	61,8	56,1	57,5
Postliceal	Total	68,4	69,9	72,0	74,7	76,4	77,8	78,3	78,3	77,0	77,6	77,1
	Urban	68,5	69,9	73,4	75,7	77,6	78,8	79,4	79,4	77,7	78,6	78,0
	Rural	40,0	75,0	38,9	38,6	36,8	40,8	23,5	21,6	25,0	31,7	31,4

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ. În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic feminin, defalcăt pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2020

Pe niveluri de învățământ, cele mai multe cadre didactice femei profesază în învățământul preșcolar (99,7%) și primar (91,1%). În învățământul gimnazial, la nivel general, 73,5% din personalul didactic sunt femei, dar procentul este cu 12,7 p.p. mai mare în învățământul special. În învățământul liceal, numărul cadrelor didactice de sex feminin este mai mare în școlile din mediul urban (72,3%) față de cele din mediul rural (67,8%). Ponderea cea mai scăzută a femeilor se înregistrează în învățământul profesional (66,9%), în scădere față de anul școlar anterior cu 0,9 p.p.

Figura 22. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de studiu, 2019/2020

În cazul acestui indicator, observăm că se mențin anumite diferențe **pe medii de rezidență**. Diferențele pe medii sunt foarte ample în învățământul postliceal și profesional, și aproape inexistente în învățământul preșcolar. La nivel profesional, în mediul rural, procentul cadrelor didactice de sex feminin a crescut cu 1,4 p.p. (57,5%), iar la procentul cadrelor didactice de sex feminin din mediul urban a scăzut cu 1,3 p.p. reducându-se, astfel, puțin din diferența indicatorului pe medii de rezidență. În învățământul

postliceal, valorile indicatorului au scăzut ușor pe ambele medii, menținându-se diferența de aproape 50 p.p. în defavoarea ruralului.

Dezechilibrul de gen în profesia de cadru didactic este o problemă cu care se confruntă majoritatea sistemelor educaționale. În general, proporția relativ scăzută a bărbaților este prezentă la toate categoriile de vârstă a cadrelor didactice, ușor mai pronunțată în rândul celor mai tineri. În 2018, la nivelul ISCED 1, marea majoritate a cadrelor didactice din UE sunt femei, cele mai mici proporții fiind în Grecia (71,8%), Luxemburg (75,9%), dezechilibrul de gen fiind cel mai mare în Italia (95,5%), Ungaria (96%) și Lituania (96,8%). România și Bulgaria înregistrează cea mai mare pondere din Europa a personalului didactic feminin din învățământul preșcolar, valori apropiate având Ungaria (99,6%), Slovacia (99,5%), Malta și Cipru (99,4%), Lituania și Letonia (99,2%).

Tabelul 38. Ponderea personalului feminin în totalul personalului didactic, pe niveluri de studiu, 2018, UE

	Preșcolar	Primar	Gimnazial	Liceu
UE - 28	95,7	85	67,3	67,3
Austria	98,6	92,1	72,3	72,3
Belgia	96,6	82,6	63,9	63,9
Bulgaria	99,7	93,3	80,1	80,1
Cipru	99,4	84	72,7	72,7
Croația	98,7	93,4	73,8	73,8
Estonia	*	90,4	82,8	82,8
Finlanda	97,4	79,8	74,6	74,6
Franța	91,1	83	60,6	60,6
Germania	95,5	87,3	66,4	66,4
Grecia	98,7	71,8	67	67
Italia	98,9	95,5	77	77
Letonia	99,2	92,3	84,6	84,6
Lituania	99,2	96,8	82,4	82,4
Luxemburg	95,8	75,9	53,8	53,8
Malta	99,4	85,8	70,1	70,1
Marea Britanie	95,9	86,2	63,2	63,2
Olanda	87,9	87,4	53,7	53,7
Polonia	97,8	83	75,4	75,4
Portugalia	99	80,8	71,9	71,9
România	99,7	90,2	72,8	72,8
Slovacia	99,5	90,3	75,9	75,9
Slovenia	97,4	88,8	*	*
Spania	92,8	77	60,4	60,4
Suedia	95,6	81,9	65,2	65,2
Ungaria	99,6	96	76,7	76,7

* Date nedisponibile

Sursă: EUROSTAT, 2020

II. A.5. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic

În comparație cu anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas relativ constant la majoritatea nivelurilor de învățământ.

În ultimii ani școlari, raportul elevi per cadru didactic a înregistrat modificări ușoare, influențate și de măsurile de reorganizare implementate la nivelul sistemului. Astfel, în urma măsurii de introducere a clasei pregătitoare în învățământul primar, în grădinițe a scăzut numărul de copii/educator. Concomitent, numărul de elevi/cadru didactic a crescut în învățământul primar.

Pe niveluri de studiu, cel mai scăzut raport (10 elevi/cadru didactic) continuă să se înregistreze în cazul învățământului gimnazial, în timp ce învățământul primar are cea mai ridicată valoare (19 elevi/cadru didactic).

Atât în învățământul primar, cât și în învățământul gimnazial se înregistrează diferențe semnificative între învățământul special și cel de masă, determinate de specificul activității didactice: în învățământul special un cadru didactic lucrează în medie cu 2-3 copii, comparativ cu media de 20 copii din învățământul primar de masă sau de 11 copii în învățământul gimnazial de masă.

Mediul de rezidență rămâne un important factor de diferențiere a valorilor acestui indicator. În ultimii ani, în cazul învățământului preșcolar, numărul de copii per cadru didactic este semnificativ mai mare în rural, în comparație cu mediul urban (17 copii, respectiv 14 copii la un cadru didactic). În învățământul primar și gimnazial raportul se inversează, valoarea indicatorului fiind mai mare în urban. Diferența pe medii de rezidență, în învățământul gimnazial de masă a crescut față de anul anterior. În învățământul primar, diferența pe medii a rămas constantă față de anul trecut.

În anul școlar 2019/2020, **cel mai redus raport elevi/profesor din întreg sistemul de învățământ** (exceptând învățământul special) **s-a înregistrat în învățământul gimnazial din mediul rural**: 9 elevi la 1 profesor. Acest lucru evidențiază faptul că politicile de personal și măsurile de raționalizare a rețelei în școlile rurale nu au încă eficacitatea așteptată. De asemenea, politicile în aria formării profesionale continue a cadrelor didactice rămân o prioritate și trebuie să țină seama într-o măsură mai mare de diferențele existente în prezent în sistemul de educație, în ceea ce privește numărul mediu de elevi cu care se lucrează la clasă.

Tabelul 39. Numărul elevilor per cadru didactic în învățământul preuniversitar

Nivel de învățământ		2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Preșcolar	Total	17	18	18	16	16	16	15	15	15	15	15
	Urban	16	17	17	15	15	15	14	14	14	14	14
	Rural	19	20	20	18	18	18	18	17	18	17	17
Primar	Total	16	17	18	18	19	19	19	19	19	19	19
	Urban	17	18	19	20	20	20	21	21	21	21	21
	Rural	15	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Primar de masă	Total	17	18	18	19	19	20	20	20	20	20	20
	Urban	19	20	20	21	22	22	23	23	23	23	23

	Rural	15	17	17	17	17	17	18	17	17	17	17
Primar special	Total	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Urban	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Rural	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Gimnazial	Total	11	11	11	11	11	11	11	10	11	10	10
	Urban	11	12	12	12	12	12	13	12	13	12	13
	Rural	10	10	10	10	10	9	10	9	9	9	8
Gimnazial de masă	Total	11	12	11	12	11	11	12	11	11	11	11
	Urban	12	13	13	13	13	13	14	13	14	13	14
	Rural	10	10	10	10	10	9	10	9	9	9	9
Gimnazial special	Total	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Urban	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Rural	3	2	2	3	3	2	2	3	2	3	2
Liceal, profesional și postliceal	Total	16	16	16	16	15	15	15	14	15	14	14
	Urban	16	16	16	16	15	15	15	15	14	15	14
	Rural	15	16	16	16	15	14	14	13	13	13	13

Observație: Indicatorul s-a calculat prin raportarea numărului de elevi la numărul de cadre didactice (persoane fizice). Pentru învățământul secundar superior datele sunt estimate, indicatorul fiind calculat prin raportarea numărului de elevi din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat) la numărul personalului didactic din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat). Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

În 2018 valori apropiate de ale României (14,5) s-au înregistrat în Slovacia (14,2), Turcia (15,0) și Franța (15,1). La nivelul aceluiași an, cele mai mici valori s-au înregistrat în Lituania (8,6), Grecia (8,9) și Malta (9,2). Cele mai mari au fost în Marea Britanie (18,3) și Olanda (16,7).

Tabelul 40. Raportul elevi / cadru didactic la nivelurile ISCED 1-3, date comparative la nivel european

Țară	2013	2014	2015	2016	2017	2018
UE28	*	*	13,6	12,9	*	13,0
Austria	10,1	10,1	10,1	10,0	9,8	9,9
Belgia	10,8	10,8	10,9	10,7	10,7	10,6
Bulgaria	13,9	14,0	14,0	13,9	13,3	12,8
Cipru	11,3	11,4	11,1	10,7	10,7	10,6
Croația	10,5	10,8	10,5	10,2	9,9	9,5
Danemarca	*	12,0	*	*	*	11,6
Estonia	12,4	12,5	12,7	12,9	12,9	12,9
Finlanda	12,9	13,0	13,2	13,3	13,6	13,7
Franța	14,9	15,1	14,9	15,2	14,9	15,1
Germania	14,1	13,9	13,8	13,7	13,7	13,6
Grecia	8,5	*	9,1	8,8	8,9	8,9
Italia	12,2	12,2	12,2	10,9	11,0	10,9
Letonia	9,9	9,8	9,9	9,9	10,6	10,7
Lituania	8,3	8,2	8,2	8,1	8,3	8,6
Luxemburg	8,7	9,4	10,8	10,9	9,3	9,3
Malta	10,0	9,7	9,8	9,4	9,1	9,2
Marea Britanie	19,8	17,2	17,2	16,3	16,6	18,3
Olanda	*	*	16,8	16,9	16,9	16,7

Polonia	10,8	10,8	10,5	10,6	10,2	9,9
Portugalia	10,9	11,3	11,4	11,1	10,8	10,5
Rep. Cehă	13,2	13,8	13,7	13,8	13,9	14,2
România	15,5	15,2	14,8	11,9	14,8	14,5
Slovacia	14,0	14,0	13,7	14,0	14,1	14,2
Slovenia	12,6	12,7	12,7	11,2	11,2	11,2
Spania	12,4	12,4	12,5	12,3	12,3	12,2
Suedia	12,5	12,9	13,1	13,1	12,9	13,0
Ungaria	11,1	11,6	11,1	10,8	10,9	11,0
Turcia	18,3	17,5	*	15,1	15,4	15,0

* Date nedisponibile

Sursă: EUROSTAT, 2020

CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial

III.A.1. Rata de absolvire a învățământului gimnazial

Indicatorul se calculează ca raport între numărul total de absolvenți ai clasei a VIII-a de la nivelul unui an școlar și numărul persoanelor de vârstă standard la final de gimnaziu. Cele mai recente date INS disponibile fac referire la finalul anului școlar 2018/2019.

După anul 2010/2011 – când au finalizat clasa a VIII-a cele două cohorte de elevi care au avut debutul școlar simultan la 6 ani și 7 ani (în 2003/2004) – rata de absolvire a învățământului gimnazial a scăzut. La nivelul anului 2018/2019, se înregistrează o pondere de 82,0% dintre copiii cu vârsta corespunzătoare clasei a VIII-a care au absolvit învățământul gimnazial, pondere în creștere cu 1 p.p. față de anul școlar anterior.

Tabelul 41. Rata de absolvire a învățământului gimnazial

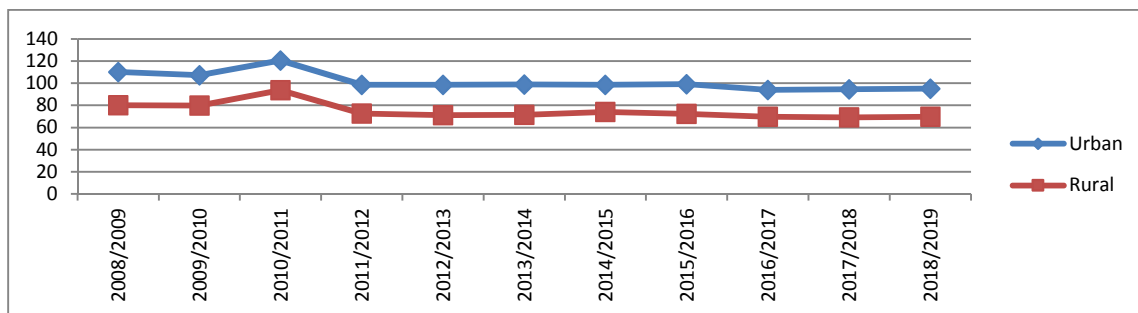
	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Total	94,0	92,4	106,1	84,4	83,4	83,7	85,1	84,5	80,7	81,0	82,0
Urban	110,1	107,2	120,5	98,5	98,6	98,9	98,6	99,1	93,9	94,6	95,1
Rural	80,2	79,7	93,8	72,6	71,1	71,4	74,1	72,4	69,7	69,2	69,8
Feminin	95,0	92,9	107,5	84,2	83,8	84,6	86,1	85,3	81,8	81,9	82,4
Masculin	93,0	91,8	104,7	84,6	83,0	82,7	84,1	83,7	79,7	80,2	81,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Pe medii de rezidență, rata de absolvire este constant mai ridicată în mediul urban, în comparație cu ruralul. Acest fapt este determinat în primul rând de situațiile de abandon școlar mai frecvente în rural, dar și de alte pierderi școlare sau aspecte precum migrarea unora dintre elevii din rural la școli din urban, către finalul gimnaziului (ca o opțiune pentru o educație de o calitate mai ridicată, care oferă șanse mai

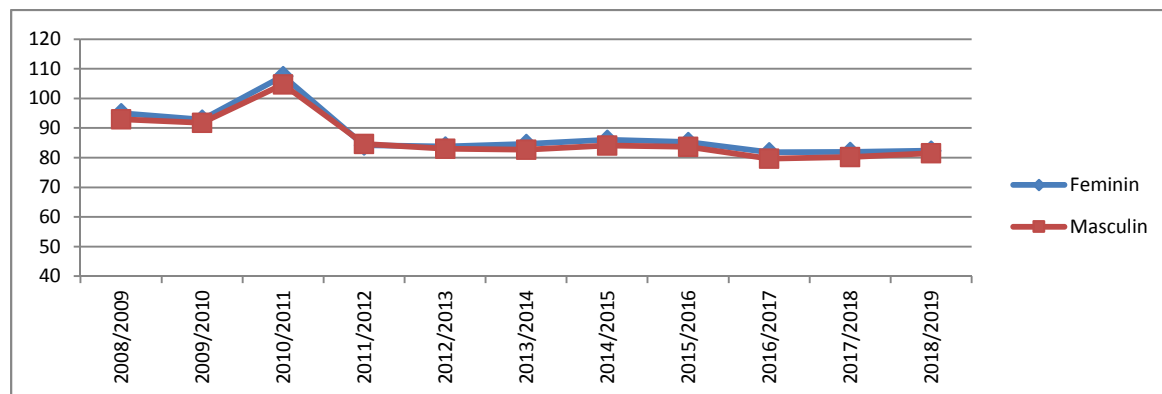
mari pentru continuarea educației în învățământul liceal). În anul școlar de referință, rata de absolvire înregistrează o creștere de 0,5 p.p. în cazul elevilor din urban, respectiv o creștere de 0,6 p.p. în cazul elevilor din rural.

Figura 23. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe medii de rezidență

Diferențele pe sexe sunt relativ ne semnificative, fetele prezentând însă un ușor avantaj în raport cu băieții.

Figura 24. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe

III.A.2. Rezultatele elevilor la evaluarea națională de la clasa a VIII-a

Rezultatele obținute la evaluarea națională din anul 2020 evidențiază o creștere cu 3 p.p. a ponderii elevilor cu medii peste 5 în rândul participanților, față de anul școlar anterior. În 2020, valoarea acestui indicator a ajuns la 76,2%. Creșteri ale valorii indicatorului se înregistrează la nivelul ambelor sexe, cu o valoare ușor mai mare în cazul băieților. Cu toate acestea, există diferențe semnificative pe sexe, în favoarea fetelor.

Tabelul 42. Numărul absolvenților de clasa a VIII-a prezenți și care au obținut medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII, 2017 – 2020

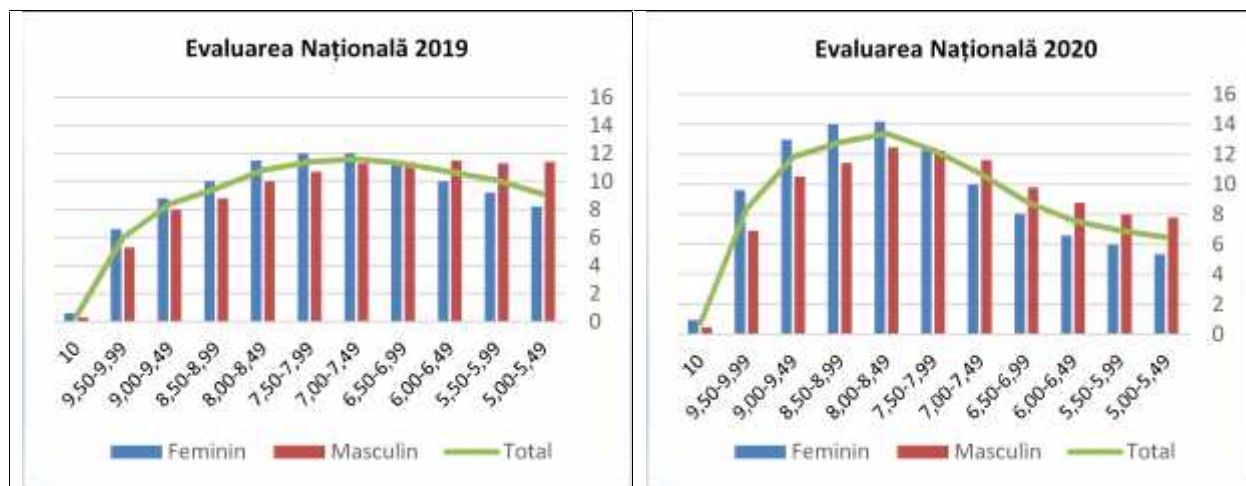
	Prezenți	Cu medii peste 5	Rata mediilor peste 5	Media generală
			5	
				2017
Total	140738	108.320	77,0%	6,73

Feminin	72718	60.047	82,6%	7,06
Masculin	68020	48.273	71,0%	6,38
2018				
Total	142871	105109	73,6%	*
Feminin	73485	57646	78,5%	*
Masculin	69386	47463	68,4%	*
2019				
Total	146105	107000	73,2%	6,36
Feminin	74751	58752	78,6%	6,65
Masculin	71354	48248	67,6%	6,05
2020				
Total	160663	122358	76,2%	7.73
Feminin	80749	65818	81,5%	7.87
Masculin	79914	56540	70,8%	7.57

Sursa: MEN

Pe categorii de medii obținute, la nivelul anului școlar 2019/2020, continuă tendința înregistrată și în anul școlar anterior: scăderea ponderii elevilor care au obținut medii către minimul grilei de notare și creșterea ponderii celor care au obținut medii către maximul grilei de notare. Și din acest punct de vedere există diferențe semnificative pe sexe: fetele au obținut în ponderi mai ridicate note mai mari, în timp ce băieții s-au situat în ponderi mai ridicate către intervalul inferior al scalei de notare.

Figura 25. Distribuția elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII 2018 și 2019, pe categorii de medii obținute

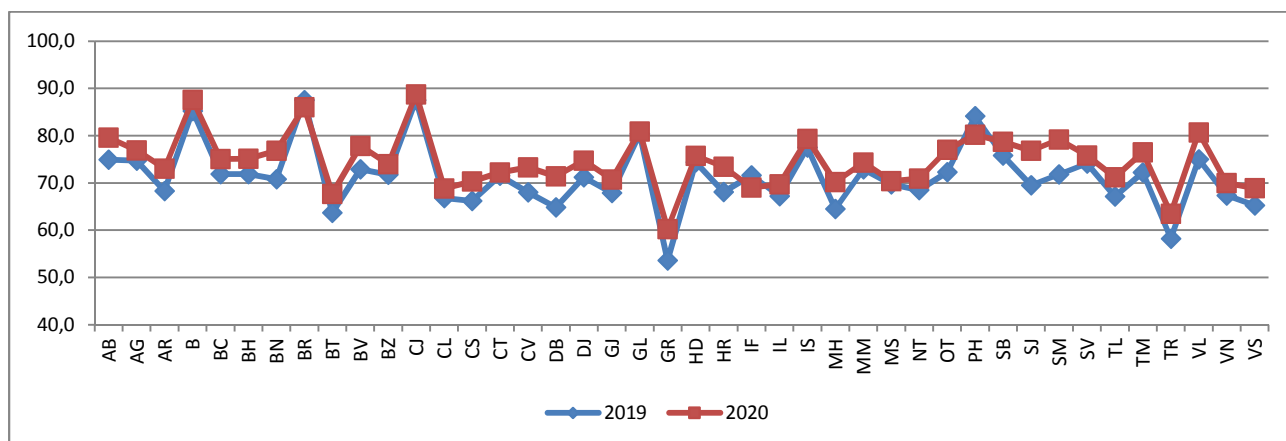
O evaluare comparativă la nivelul județelor evidențiază variații ale ponderii elevilor cu medii peste 5, în comparație cu anul anterior.

Tabelul 43. Procentul elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2019 și 2020, pe județe și sexe (%)

	Evaluare națională 2019			Evaluare națională 2020		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
Total participanți	146105	74751	71354	160663	80749	79914
Procent mediu de promovare pe țară	73,2%	78,6%	67,6%	76,2%	81,5%	70,8%
AB	74,9%	81,4%	68,9%	79,6%	84,4%	74,9%
AG	74,7%	81,6%	67,8%	76,9%	83,5%	70,6%
AR	68,3%	74,6%	61,3%	73,0%	76,9%	69,0%
B	85,2%	88,6%	81,8%	87,6%	90,8%	84,6%
BC	71,9%	76,8%	66,6%	75,05%	81,3%	68,4%
BH	71,9%	77,6%	66,1%	75,1%	80,9%	69,2%
BN	70,8%	78,3%	62,4%	76,8%	82,1%	71,0%
BR	87,5%	90,3%	84,2%	86,0%	88,8%	83,0%
BT	63,7%	69,4%	57,0%	67,7%	75,6%	59,2%
BV	72,9%	77,5%	68,5%	77,8%	81,0%	74,6%
BZ	71,7%	78,6%	64,7%	74,0%	81,0%	67,2%
CJ	87,5%	90,2%	84,6%	88,7%	91,7%	85,8%
CL	66,8%	71,4%	61,7%	68,8%	73,1%	64,6%
CS	66,2%	72,3%	60,1%	70,3%	75,4%	65,0%
CT	71,5%	75,9%	66,8%	72,2%	77,8%	66,9%
CV	68,0%	73,2%	62,9%	73,3%	79,8%	66,3%
DB	64,8%	71,3%	57,9%	71,4%	78,1%	64,6%
DJ	71,2%	77,9%	64,4%	74,7%	78,8%	70,5%
GJ	67,9%	74,6%	61,4%	70,7%	79,1%	62,3%
GL	80,4%	84,4%	76,0%	80,9%	85,1%	76,6%
GR	53,6%	60,2%	47,2%	60,2%	67,5%	52,8%
HD	74,4%	79,6%	69,2%	75,7%	81,1%	70,4%
HR	68,1%	74,8%	60,7%	73,4%	79,9%	66,6%
IF	71,6%	78,0%	65,1%	69,0%	73,6%	64,8%
IL	67,2%	73,9%	59,8%	69,7%	77,9%	62,1%
IS	77,5%	80,7%	73,9%	79,3%	84,3%	73,9%
MH	64,5%	71,3%	57,3%	70,2%	77,0%	63,6%
MM	72,9%	79,5%	66,2%	74,3%	80,9%	67,6%
MS	69,7%	75,5%	63,7%	70,4%	76,7%	64,0%
NT	68,5%	75,7%	61,4%	70,9%	77,4%	64,7%
OT	72,3%	77,8%	66,0%	77,0%	81,6%	72,4%
PH	84,1%	87,7%	80,3%	80,2%	85,0%	75,3%
SB	75,8%	80,0%	71,5%	78,7%	82,6%	74,8%
SJ	69,5%	76,7%	62,3%	76,8%	82,3%	70,5%
SM	71,8%	76,5%	66,7%	79,2%	85,9%	72,3%
SV	74,1%	81,9%	65,9%	75,8%	83,7%	67,8%
TL	67,1%	74,0%	59,6%	71,2%	75,9%	66,2%
TM	72,2%	77,2%	67,1%	76,5%	80,5%	72,3%
TR	58,2%	67,2%	49,6%	63,5%	70,6%	56,5%
VL	75,0%	80,0%	69,2%	80,7%	85,6%	75,6%
VN	67,3%	72,1%	62,2%	70,0%	77,1%	63,1%
VS	65,2%	70,0%	59,5%	68,9%	74,6%	62,5%

Sursa: MEN

Figura 26. Distribuția procentului elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2018 și 2019, pe județe

III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal

III.B.1. Rata de absolvire a învățământului liceal

În anul școlar 2018/2019, rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) a înregistrat o ușoară creștere față de anul școlar anterior. Peste 70% din populația de 18 ani a absolvit liceul. Rata de absolvire a liceului cu examen de bacalaureat a crescut față de anul anterior. Fetele înregistrează o situație mai bună decât a băieților, în ceea ce privește absolvirea liceului.

Rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) este calculată prin raportarea numărului de absolvenți de liceu la populația în vârstă teoretică de absolvire de 18 ani. Referitor la analiza și interpretarea acestui indicator, trebuie precizat faptul că nu toți elevii finalizează învățământul liceal la vârsta de 18 ani, dată fiind varietatea vârstelor de debut, precum și faptul că anumite forme și filiere de liceu au durate diferite.

În ultimii zece ani, valorile indicatorului au fost influențate de schimbările de structură de la nivelul sistemului educațional. În fiecare din ultimii patru ani școlari, o pondere de aproximativ 70% din populația de 18 ani a absolvit liceul. În 2018/2019, valoarea indicatorului a fost de 71,7%, în ușoară creștere față de anul anterior. Diferența pe sexe este în favoarea populației feminine în întreg intervalul analizat, la nivelul anului 2018/2019 aceasta fiind de peste 10 p.p.

Tabelul 44. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Total	79,9	76,2	79,5	90,6	81,0	89,1	70,8	71,2	69,5	71,7
Feminin	82,6	79,6	82,8	91,3	84,0	93,9	74,1	75,4	74,4	77,4
Masculin	77,4	72,9	76,4	89,9	78,1	84,6	67,7	67,3	64,9	66,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Rata de absolvire a învățământului liceal cu examen de bacalaureat în anul 2018/2019 a fost de 44,9%, în creștere față de anul școlar anterior. Ca și în anii precedenți, populația feminină a înregistrat valori mai mari; diferența pe sexe s-a accentuat, ajungând la peste 16 p.p. în favoarea fetelor.

Tabelul 45. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu examen de bacalaureat

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Total	63,4	42,4	39,2	44,6	44,0	51,7	41,6	43,8	42,6	44,9
Feminin	70,3	51,1	48,1	53,8	53,0	61,9	49,1	51,9	47,9	53,2
Masculin	56,8	34,1	30,7	35,9	35,4	41,9	34,5	36,2	36,9	36,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

III.B.2. Rezultatele elevilor la examenul de bacalaureat

Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat 2020 a fost de 69,5% – în ușoară scădere față de anul anterior. Opt din zece absolvenți din anul curent și numai trei din zece absolvenți din anii trecuți au reușit să promoveze cu succes acest examen. Fetele s-au înscris și au promovat examenul de bacalaureat în ponderi mai ridicate decât băieții, obținând totodată medii mai bune la examen decât aceștia. Pe filiere de formare, cea mai mică rată de promovabilitate se înregistrează la liceele tehnologice, iar cea mai mare la liceele teoretice.

Conform datelor statistice ale Ministerului Educației și Cercetării, din totalul celor care s-au prezentat la examenul de Bacalaureat 2020 (ambele sesiuni), o pondere de 79,2% au fost absolvenți din seria curentă și 20,8% au fost absolvenți din anii trecuți. Comparativ cu anii școlari anteriori, în ultimul an școlar a crescut ponderea participanților care provin din rândul absolvenților din anii trecuți. De la un an școlar la altul, se păstrează diferența pe sexe. Mai multe fete decât băieți din seria curentă au participat la examenul de bacalaureat. Concomitent, mai mulți băieți decât fete din seriile trecute au revenit pentru a absolvi examenul de bacalaureat.

Tabelul 46. Numărul elevilor care s-au prezentat la examenul de bacalaureat

	Număr			% din total prezenți		
	Total prezenți	Din care: absolvenți din anul curent	Din care: absolvenți din anii trecuți	Total prezenți	Din care: absolvenți din anul curent	Din care: absolvenți din anii trecuți
2018						
Total	135466	116126	19340	100,0%	85,7%	14,3%
Feminin	72437	64341	8096	100,0%	88,8%	11,2%
Masculin	63029	51785	11244	100,0%	82,2%	17,8%
2019						
Total	137769	116923	20846	100%	84,9%	15,1%
Feminin	73594	64848	8746	100%	88,1%	11,9%
Masculin	64175	52075	12100	100%	81,1%	18,9%
2020						
Total	154320	122168	32152	100%	79,2%	20,8%

Feminin	79919	66241	13678	100%	82,9%	17,1%
Masculin	74401	55927	18474	100%	75,2%	24,8%

Sursa: MEC, 2020

Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat 2020 (ambele sesiuni) din numărul total al celor prezenți a fost de 69,5% – în ușoară scădere față de anul anterior. Analizând datele în funcție de cohorta de proveniență a absolvenților, se observă că rata de succes la bacalaureat a fost mai ridicată în rândul absolvenților din anul curent (aproape opt din zece au reușit să promoveze examenul de bacalaureat), în comparație cu absolvenții din anii trecuți (peste trei din zece au reușit să promoveze examenul de bacalaureat). Pe sexe, analiza datelor indică diferențe între fete și băieți, în favoarea fetelor.

Tabelul 47. Numărul și procentul elevilor promovați la examenul de bacalaureat

	Număr			%		
	Total promovați	Din care: absolvenți din anul curent	Din care: absolvenți din anii trecuți	% promovați din total prezenți	% promovați din absolvenții din anul curent prezenți la examen	% promovați din absolvenții din anii trecuți prezenți la examen
2018						
Total	96849	91005	5844	71,5%	78,4%	30,2%
Feminin	55021	52574	2447	76,0%	81,7%	30,2%
Masculin	41828	38431	3397	66,4%	74,2%	30,2%
2019						
Total	100949	93632	7317	73,3%	80,1%	35,1%
Feminin	57040	53975	3065	77,5%	83,2%	35,0%
Masculin	43909	39657	4252	68,4%	76,2%	35,1%
2020						
Total	107217	95498	11719	69,5%	78,2%	36,4%
Feminin	59227	54238	4989	74,1%	81,9%	36,5%
Masculin	47990	41260	6730	64,5%	73,8%	36,4%

Sursa: MEC, 2020

Luând în calcul numai absolvenții din seria curentă, analiza datelor din ultimul deceniu arată că **rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat de către absolvenții din anul curent** a înregistrat o creștere relativ constantă. La examenul de bacalaureat din 2020 (ambele sesiuni), valoarea acestui indicator a fost de 78,2%, cu aproape 2 p.p. mai redusă față de anul anterior. Valoarea indicatorului pentru populația feminină este mai mare față de cea corespunzătoare populației masculine, promovabilitatea fetelor fiind, la nivelul ultimului an școlar, cu peste 8 p.p. mai mare decât a băieților.

Tabelul 48. Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat din numărul elevilor din anul curent care s-au prezentat la examen

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	76,3	55,6	56,2	64,3	71,0	75,7	77,3%	80,8%	78,4%	80,1%	78,2%
Feminin	82,4	64,2	64,1	70,8	76,2	80,0	81,1%	84,2%	81,7%	83,2%	81,9%
Masculin	70,2	46,7	47,4	56,8	64,7	70,5	72,7%	76,6%	74,2%	76,2%	73,8%

Sursa: Datele pentru perioada 2009-2012 sunt calculate pe baza informațiilor INS. Începând cu anul 2012/2013, datele sunt furnizate de MEC.

Media generală obținută la examenul de bacalaureat 2020 (ambele sesiuni) a fost 7,93, în ușoară creștere față de anul anterior. Distribuția elevilor promovați, pe categorii de medii obținute evidențiază o concentrare mai amplă a rezultatelor elevilor către intervalul 8,00-9,50, concomitent cu intervalul 6,00-6,99. Populația feminină a obținut rezultate mai bune decât cea masculină; fetele sunt mai bine reprezentate în cadrul intervalelor de medii mai mari, iar băieții în cazul celor mai mici.

Tabelul 49. Distribuția elevilor promovați, pe categorii de medii obținute la examenul de bacalaureat 2020

Media obținută	Nr. elevi promovați			%		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
10	308	243	65	0,3%	0,4%	0,1%
9,50-9,99	9814	7092	2722	9,2%	12,0%	5,7%
9,00-9,49	16070	10740	5330	15,0%	18,1%	11,1%
8,50-8,99	14712	8939	5773	13,7%	15,1%	12,0%
8,00-8,49	13473	7654	5819	12,6%	12,9%	12,1%
7,50-7,99	11617	5959	5658	10,8%	10,1%	11,8%
7,00-7,49	11273	5502	5771	10,5%	9,3%	12,0%
6,50-6,99	12741	5745	6996	11,9%	9,7%	14,6%
6,00-6,49	17209	7353	9856	16,1%	12,4%	20,5%
Total elevi promovați	107217	59227	47990	100,0%	100,0%	100,0%
Media generală	7,93					

Sursa: MEC, 2020

Analiza pe județe a ratei de promovabilitate la examenul de bacalaureat din 2020 arată că valorile acestui indicator au înregistrat scăderi la nivelul tuturor județelor, cu excepția județului Covasna. Scăderile au variat de la un județ la altul, în intervalul 0,5-10 puncte procentuale. Ca și în anii trecuți, la nivelul tuturor județelor, fetele au promovat examenul de bacalaureat în pondere mai mare decât băieții.

Tabelul 50. Rata de promovare a examenului de bacalaureat în 2019 și 2020, pe județe și sexe (%)

Județ	Bacalaureat 2019			Bacalaureat 2020		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
AB	77,0%	79,7%	74,1%	75,8%	79,9%	71,8%
AG	76,7%	81,6%	71,4%	71,5%	77,0%	65,8%
AR	69,0%	74,3%	63,3%	63,8%	67,4%	60,0%
B	76,3%	80,0%	72,6%	73,4%	77,2%	69,6%
BC	78,9%	81,8%	74,9%	76,4%	80,7%	71,1%
BH	71,9%	76,4%	67,0%	68,8%	74,4%	62,8%
BN	72,0%	77,7%	64,4%	71,1%	76,4%	64,9%
BR	76,0%	79,3%	72,2%	75,0%	78,1%	71,6%
BT	75,1%	78,7%	70,5%	70,9%	75,0%	66,0%
BV	77,4%	80,2%	74,3%	75,7%	78,9%	72,2%
BZ	77,1%	81,8%	71,8%	71,6%	76,3%	66,4%
CJ	84,3%	87,2%	80,9%	81,2%	84,7%	77,3%
CL	63,0%	68,4%	56,8%	58,4%	64,8%	51,4%
CS	67,1%	72,3%	61,3%	66,5%	70,5%	62,6%

CT	70,5%	74,5%	66,3%	64,7%	70,0%	59,2%
CV	67,4%	71,6%	61,8%	69,5%	74,3%	63,7%
DB	66,7%	70,9%	61,5%	64,7%	69,9%	59,0%
DJ	72,5%	77,3%	67,2%	68,0%	73,0%	63,0%
GJ	69,9%	76,3%	63,5%	59,3%	64,6%	54,7%
GL	76,7%	80,0%	72,3%	73,9%	78,8%	67,7%
GR	54,9%	57,2%	52,6%	52,1%	57,7%	46,2%
HD	71,5%	76,2%	66,0%	66,3%	71,7%	60,1%
HR	66,6%	71,8%	59,8%	65,7%	69,7%	60,7%
IF	48,5%	54,8%	43,2%	41,6%	45,7%	38,1%
IL	72,4%	78,4%	65,1%	65,8%	68,3%	63,1%
IS	81,7%	85,1%	77,2%	76,2%	80,1%	71,5%
MH	61,7%	69,1%	54,1%	57,5%	63,4%	52,1%
MM	68,5%	73,6%	62,7%	67,0%	72,9%	60,6%
MS	68,9%	73,7%	63,4%	67,3%	71,5%	62,8%
NT	74,5%	78,5%	69,5%	72,0%	76,3%	67,6%
OT	72,9%	78,2%	67,0%	65,4%	71,1%	59,5%
PH	77,2%	81,7%	72,2%	72,1%	77,7%	66,3%
SB	78,6%	80,5%	76,4%	76,5%	78,2%	74,6%
SJ	69,7%	75,4%	63,5%	67,5%	72,3%	61,9%
SM	73,3%	76,4%	69,4%	70,8%	73,8%	67,3%
SV	73,5%	78,3%	67,9%	71,4%	77,5%	64,2%
TL	69,8%	72,8%	65,9%	64,8%	68,8%	60,3%
TM	70,5%	74,2%	66,2%	67,8%	72,3%	63,3%
TR	65,8%	69,1%	62,1%	61,5%	65,4%	57,5%
VL	71,7%	76,3%	66,7%	66,9%	71,4%	62,0%
VN	73,3%	76,9%	68,4%	67,3%	70,6%	63,6%
VS	72,1%	75,8%	67,3%	70,6%	74,0%	66,3%

Sursa: MEC, 2020

La examenul de bacalaureat 2020, cea mai scăzută rată de promovabilitate s-a înregistrat la nivelul filierei tehnologice (46,5%), iar cea mai mare în cazul filierei teoretice (84,2%). Aceste tendințe se păstrează de la un an la altul.

Tabelul 51. Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat, din total prezenți, pe filiere: teoretic, tehnologic, vocațional

An școlar	Total	Filiiere		
		Teoretică	Vocațională	Tehnologică
2013/2014	62,6%	79,6%	73,0%	41,7%
2014/2015	69,0%	83,8%	74,9%	48,6%
2015/2016	69,4%	83,6%	73,3%	47,3%
2016/2017	73,9%	86,2%	76,2%	52,9%
2017/2018	71,5%	84,8%	76,1%	47,5%
2018/2019	73,3%	86,2%	75,9%	50,1%
2019/2020	69,5%	84,2%	77,1%	46,5%

Sursa: MEC, 2020

III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal

Rata de absolvire a învățământului postliceal a crescut semnificativ în ultimii zece ani, fapt care poate semnala o creștere a interesului elevilor pentru finalizarea acestui nivel de educație.

Pe parcursul intervalului analizat, **rata de absolvire a învățământului postliceal** a înregistrat o tendință ascendentă până în anul 2014/2015, atât pe total, cât și pe sexe, în ultimii patru ani școlari, valorile indicatorului au fost în ușoară scădere, ajungând în 2018/2019 la 14,4%.

În ceea ce privește distribuția valorilor indicatorului pe sexe, se observă un net avantaj al populației feminine, scorurile acesteia fiind aproape duble față de cele ale populației masculine. Această situație se înregistrează pe tot intervalul de timp analizat.

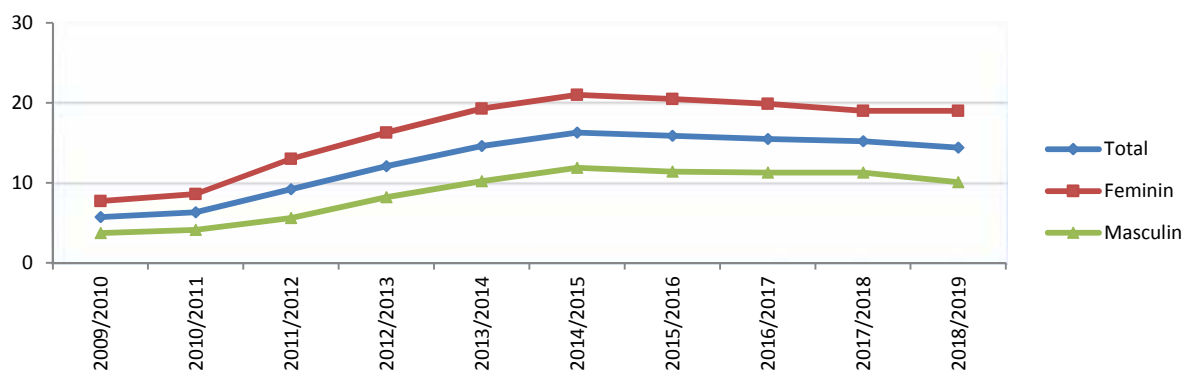
Tabelul 52. Rata de absolvire a învățământului postliceal

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Total	5,7	6,3	9,2	12,1	14,6	16,3	15,9	15,5	15,2	14,4
Feminin	7,7	8,6	13,0	16,3	19,3	21,0	20,5	19,9	19,0	19,0
Masculin	3,7	4,1	5,6	8,2	10,2	11,9	11,4	11,3	11,3	10,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2020

Această rată relativ redusă de absolvire este determinată și de faptul că cea mai mare parte a persoanelor care frecventează această formă de învățământ au minim 21 de ani și absolvă mai târziu decât vârsta teoretică (21 de ani) folosită la calcularea indicatorului.

Figura 27. Evoluția ratei de absolvire a învățământului postliceal

CAPITOLUL IV. REZULTATELE EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PE PIAȚA MUNCII

Eficiența externă a sistemului de învățământ poate fi analizată din perspectiva inserției profesionale a absolvenților pe piața muncii. Capitolul de față realizează o prezentare sintetică a unor date statistice referitoare la: nivelul de educație al populației, participarea la viața economică, respectiv inserția pe piața muncii a absolvenților diferitelor niveluri de studiu. Informațiile referitoare la eficiența externă au la bază datele statistice din *Ancheta forței de muncă în gospodării* (AMIGO) realizată de INS. Analiza datelor a fost realizată pe diferite intervale de vârstă: populația de 15-64 ani (populația activă), respectiv populația de 15-24 ani (tineri).

IV.A. Context demografic

Analiza datelor INS privind contextul demografic indică o evoluție demografică negativă în ultimii ani, atât la nivelul populației totale, dar mai ales la nivelul populației tinere de 15-24 de ani (de la 2280,5 mii persoane în 2014 la 2052,5 mii persoane în 2019). Scăderile cele mai ample se înregistrează la nivelul populației rezidente din mediul urban, în special în categoria 15-24 de ani (în ultimii șase ani, această categorie de vârstă a scăzut cu aproape 20%).

IV.B. Nivelul de instruire al populației de 15-64 ani

La nivelul anului 2019, distribuția populației de 15-64 de ani pe niveluri de instruire păstrează aceleași tendințe ca în ultimii ani:

- o pondere de 16% din populația de 15-64 de ani a finalizat învățământul superior. Procentele sunt mult mai ample în urban, comparativ cu ruralul (25%, respectiv 5%);
- ponderea cea mai amplă a populației (40%) este absolventă de liceu, în procente mai ample în urban comparativ cu ruralul, respectiv în rândul populației feminine, comparativ cu cea masculină;
- 16% din populația de 15-64 de ani este absolventă de învățământ profesional, în procente mult mai ample în rândul populației masculine, comparativ cu cea feminină;
- se păstrează procente ridicate de populație (20%) care are doar gimnaziu, în pondere mult mai mare în rural, comparativ cu urbanul.

Analiza datelor AMIGO din ultimii cinci ani evidențiază o creștere a nivelului general de educație a populației apte de muncă, prin creșterea ponderii persoanelor absolvente de învățământ superior, postliceal, liceu, profesional, concomitent cu scăderea ponderii persoanelor cu nivel scăzut de educație (gimnazial, primar sau fără școală primară absolvită).

Tabelul 53. Structura populației de 15-64 de ani pe niveluri de instruire, 2019 (%)

	Total	Urban	Rural	Masculin	Feminin
Nr. persoane (mii)	12775,9	7095,6	5720,8	6549,5	6375,9
Total	100%	100%	100%	100%	100%
Superior	16%	25%	5%	15%	17%
Postliceal	3%	4%	1%	2%	3%
Liceal	40%	44%	36%	39%	41%
Profesional	16%	14%	19%	20%	12%
Gimnazial	21%	12%	32%	20%	22%
Primar / Fără	4%	3%	6%	4%	4%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2019

IV.C. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani

Conform statisticilor INS, din totalul de 19414,5 mii de persoane rezidente în România în anul 2019, un număr de 12001,8 mii sunt persoane în vârstă de 15-64 de ani, considerate în analizele statistice ca fiind persoanele în vârstă de muncă. Dintre acestea, 8760,6 mii de persoane reprezintă populația activă, care a finalizat o formă de educație și este disponibilă a desfășura activități economice (care cuprindea: 8407,9 mii de persoane populație ocupată și 352,8 mii șomeri) și 4013,6 mii de persoane reprezintă populația inactivă, formată din elevi și studenți, casnice, pensionari, beneficiari de ajutor social.

Analiza distribuției populației de 15-64 de ani pe niveluri de educație absolvite evidențiază că:

- Absolvirea nivelurilor superioare de educație crește șansele de a avea o ocupație. Astfel, ponderea absolvenților de învățământ superior este de peste 21% în rândul populației ocupate și de numai 8% în rândul șomerilor.
- Concomitent, ponderea celor care au absolvit niveluri reduse de educație (primar, gimnazial) este mult mai amplă în rândul șomerilor, comparativ cu populația ocupată.

Tabelul 54. Distribuția populației de 15-64 ani pe categorii și pe niveluri de educație absolvite, 2019

	Total	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/ fără școală
Populație activă	100,0%	21,2%	3,0%	41,1%	17,2%	15,0%	2,5%
Populație ocupată	100,0%	21,7%	3,1%	40,9%	17,4%	14,7%	2,2%
Șomeri	100,0%	8,3%	1,4%	46,0%	14,1%	21,3%	8,9%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2019

Analiza ratelor de ocupare a populației de 15-64 de ani pe niveluri de studiu evidențiază, la nivelul anului 2019, concluzii similare cu cele din anii anteriori:

- gradul de ocupare a populației crește pe măsura creșterii nivelului de educație;

- o pondere de aproape 90% din populația absolventă de învățământ superior este populație ocupată, în procente mai mari la nivelul populației din urban, respectiv al populației masculine;
- absolvenții de învățământ postliceal prezintă, de asemenea, rate de ocupare ridicate, cu valori de aproape 80%;
- două treimi dintre absolvenții de liceu participă la activități economice;
- rata de ocupare la nivelul absolvenților de învățământ profesional este de peste 50%;
- doi din trei absolvenți de gimnaziu se regăsesc la nivelul populației ocupate;
- persoanele cu cel mult patru clase absolvite prezintă cea mai scăzută rată de ocupare, doar o treime dintre acestea fiind integrate pe piața muncii.

Tabelul 55. Distribuția populației ocupate de 15-64 de ani pe niveluri de educație absolvite, 2019

	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/ fără școală
Total	89,2%	79,5%	66,9%	51,0%	66,6%	34,2%
Urban	89,7%	79,3%	66,5%	51,8%	41,7%	27,4%
Rural	85,9%	80,4%	67,6%	50,4%	78,2%	37,7%
Masculin	91,2%	73,9%	76,7%	66,9%	72,4%	48,0%
Feminin	87,3%	83,1%	57,4%	32,2%	59,3%	20,6%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2019

IV.D. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-24 de ani

Rata de ocupare a tinerilor cu vârsta de 15-24 de ani reprezintă ponderea persoanelor implicate în activități economice în totalul populației din aceeași categorie de vârstă. În anul 2019, aproape un sfert (24,7%) din totalul persoanelor de 15-24 de ani erau implicate pe piața muncii, în procente similare cu cele din anii anteriori. În același timp, 16,8% din populația de 15-24 de ani a fost în situație de șomaj.

Tabelul 56. Ratele de participare a populației de 15-24 de ani, pe niveluri de educație absolvite, 2019

	Total	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/fără școală
Rata de ocupare							
Total	24,7%	54,3%	84,4%	27,9%	7,3%	80,0%	13,9%
Urban	16,3%	54,4%	89,2%	18,7%	3,5%	62,9%	5,4%
Rural	31,9%	54,1%	77,1%	38,3%	10,2%	83,5%	18,1%
Masculin	29,8%	56,9%	88,0%	33,6%	10,8%	81,5%	22,2%
Feminin	19,3%	52,7%	82,4%	22,0%	3,5%	77,5%	6,1%
Rata șomajului							
Total	16,8%	14,4%	10,3%	18,1%	11,2%	14,9%	30,7%
Urban	20,2%	13,8%	8,6%	18,6%	15,3%	31,1%	61,5%
Rural	15,2%	15,3%	13,2%	17,8%	10,0%	11,7%	21,3%
Masculin	16,3%	15,4%	8,8%	17,6%	10,1%	14,7%	27,9%
Feminin	17,5%	13,7%	11,2%	18,8%	14,5%	15,2%	38,7%

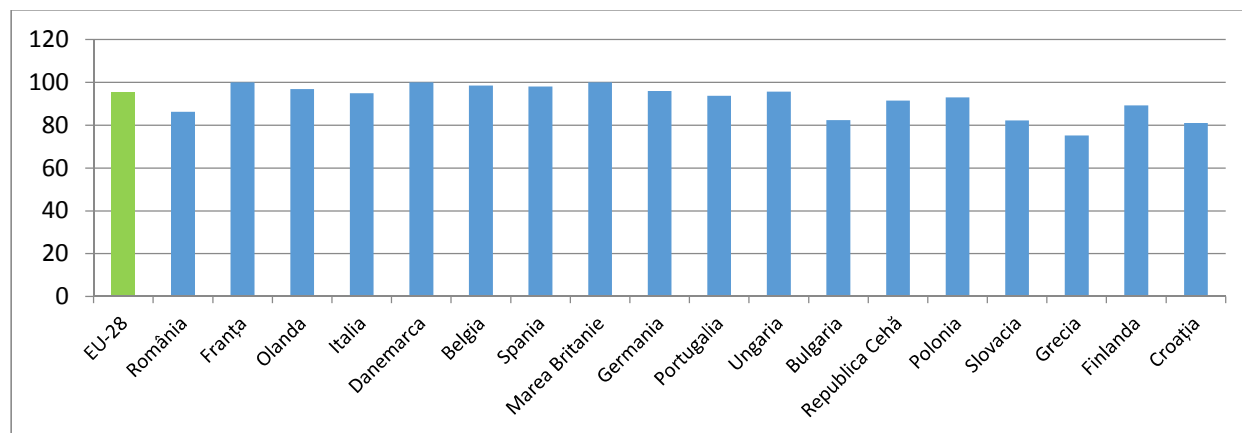
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2019

CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020

V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu este un indicator european care are ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. Cele mai recente date comparative la nivel european se referă la anul 2018. Media UE-28 privind acest indicator a fost de 97,5%, în creștere față de anii anteriori. Valorile cele mai crescute s-au înregistrat în Franța și Marea Britanie. Țările cu cele mai reduse valori ale indicatorului sunt Grecia, Slovacia, Croația și Bulgaria. În România s-au înregistrat creșteri importante ale valorii indicatorului de la 67,6% în 2000 la 86,3 % în 2018.

Figura 28. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu – date comparative 2018

Sursa: Eurostat, 2020

Datele Eurostat oferă informații privind valorile indicatorului, cele mai recente date disponibile făcând referire la anul 2018.

Tabelul 57. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu

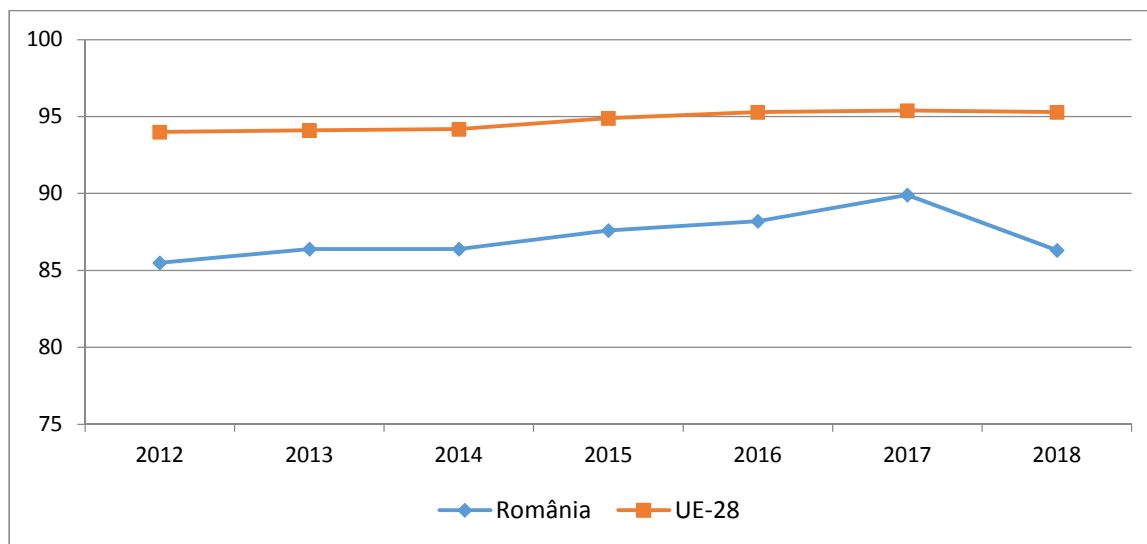
Țara	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
EU-27 (începând cu 2020)	93,8	93,9	93,9	94,5	94,9	94,9	94,9
EU-28 (2013-2020)	94,0	94,1	94,2	94,9	95,3	95,4	95,3
România	85,5	86,4	86,4	87,6	88,2	89,9	86,3
Franța	100,0	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0
Olanda	99,6	99,5	97,6	97,6	97,6	97,6	96,9
Italia	99,2	98,7	96,5	96,2	96,1	95,1	94,9
Danemarca	98,0	98,3	98,1	98,5	98,1	98,0	100,0
Belgia	98,1	98,4	98,4	98,3	98,3	98,7	98,5
Spania	97,4	97,1	97,1	97,7	97,3	97,4	98,0

Marea Britanie	97,3	95,9	98,2	100,0	-	100,0	100,0
Germania	96,5	97,5	97,4	97,4	96,6	96,4	96,0
Portugalia	95,0	93,9	93,5	93,6	92,5	94,3	93,7
Ungaria	94,5	94,7	94,7	95,3	95,7	95,6	95,7
Bulgaria	87,1	87,8	89,3	89,2	86,5	83,9	82,4
Republica Cehă	86,1	85,7	86,4	88,0	90,7	92,0	91,5
Polonia	84,3	84,8	87,1	90,1	93,1	91,9	93,0
Slovacia	77,1	77,5	77,4	78,4	76,5	78,2	82,2
Grecia	75,2	76,9	84,0	80,5	79,8	81,5	75,2
Finlanda	75,1	84,0	83,6	83,6	87,4	87,8	89,3
Croația	71,7	71,4	72,4	73,8	75,1	82,8	81,0

Sursa: Eurostat, 2020

Începând cu anul 2012, România a înregistrat o creștere semnificativă a acestui indicator european, de la 85,5%, până la valoarea de 89,6% în 2017. Cel mai probabil, coborârea vârstei de debut școlar la 6 ani a determinat o implicare mai activă a părinților în înscrierea copiilor la grădiniță. Pentru anul 2018, se înregistrează o scădere a valorii indicatorului cu 3,6 p.p.

Figura 29. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu, date comparative UE – România, 2012-2018

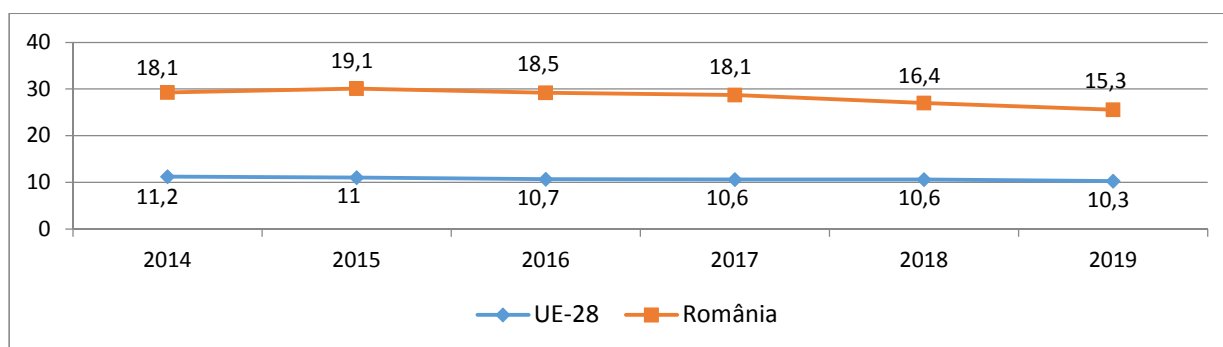
Sursa: Eurostat, 2020

V. B. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

Acest indicator măsoară procentul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din totalul populației de această vârstă, care au cel mult studii gimnaziale și care nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau de formare profesională în cele patru săptămâni care preced ancheta statistică.

În perioada 2014-2019, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a înregistrat fluctuații, astfel că după creșteri și scăderi relativ mici, la finalul anului 2019, valoarea indicatorului este cea mai scăzută din seria de timp analizată, respectiv de 15,3%. Media UE-28 a scăzut lent, dar constant în această perioadă de la 11,2% (în 2014) la 10,3% în 2019. În 2019, valoarea indicatorului a scăzut la nivel european cu 0,3 p.p. față de anul anterior. Astfel, decalajul dintre România și media țărilor europene s-a redus de la 7,5 p.p. în 2017 la 5 p.p. în 2019. În topul UE-28, România este printre țările cu cea mai mare rată de părăsire timpurie a sistemului de educație, alături de Spania și Malta.

Figura 30. Evoluția ratei de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani (RO-UE28) 2014-2019

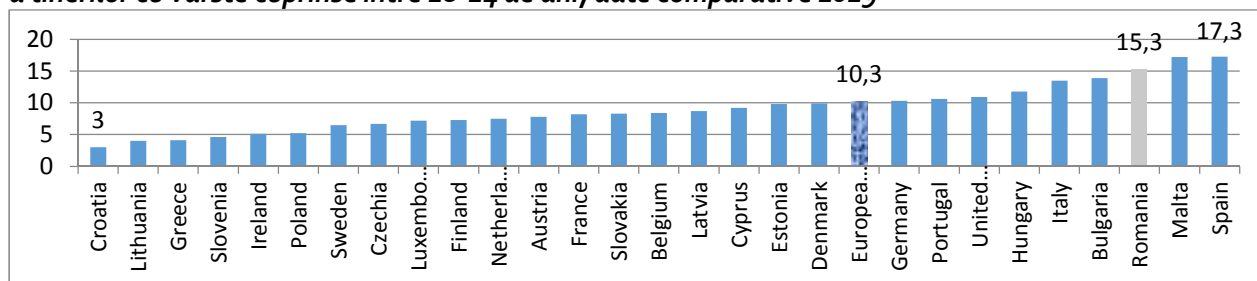
Sursa: Eurostat, 2020

Tabelul 58. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani, perioada 2014-2019 (%)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ținta 2020
UE (28 țări)	11,2	11,0	10,7	10,5	10,5	10,3	10,0
Romania	18,1	19,1	18,5	18,1	16,4	15,3	11,3

Sursa: Eurostat, 2020

Figura 31. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani, date comparative 2019

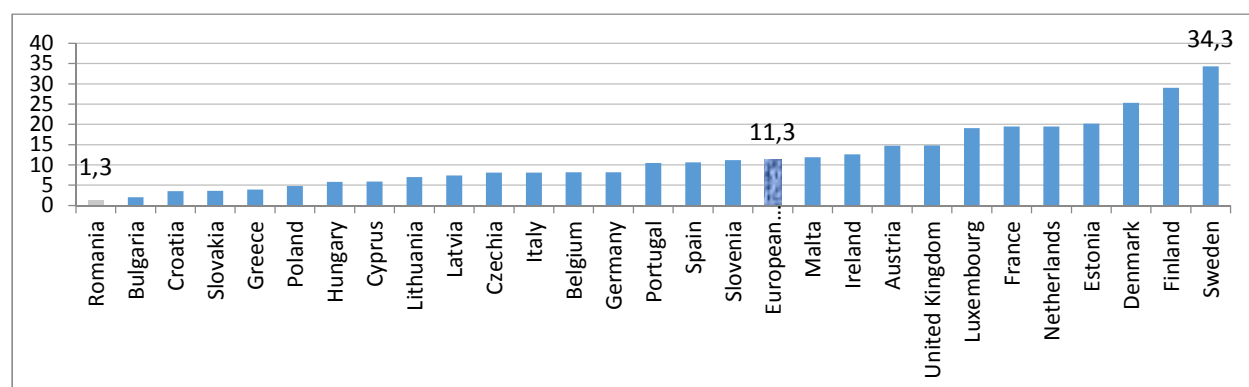
Sursa: Eurostat, 2020

V. C. Participarea adulților la învățarea pe tot parcursul vieții

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres privind **participarea adulților cu vârste între 25-64 de ani la învățare pe tot parcursul vieții**, valoarea indicatorului înregistrând în 2019 valoare de 1,3%, cu 0,4 p.p. mai mult decât în anul anterior.

La nivelul anului 2019, România ocupa ultimul loc între țările din Uniunea Europeană în ceea ce privește participarea adulților de 25-64 de ani la învățare pe parcursul întregii vieți (România - 1,3%, față de media UE-28 de 11,3%). În aceste condiții, România se află departe de ținta europeană, pentru anul 2020, de 15%.

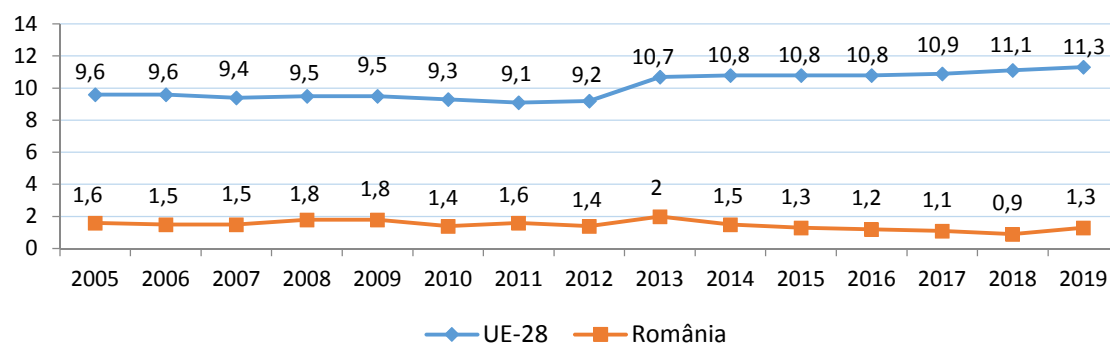
Figura 32. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă) – date comparative, 2019

Sursa: EUROSTAT, 2020

Deși cu mult superioară valorii înregistrate în România, media la nivelul UE -28 urmează, de asemenea, un progres foarte lent, evidențiind faptul că participarea la învățarea pe parcursul întregii vieți este încă o provocare la nivel european, având în vedere că ținta UE pentru 2020 este de 15%. Conform graficului de mai jos, media europeană a înregistrat o creștere de 1,8 p.p. într-o perioadă de 10 ani.

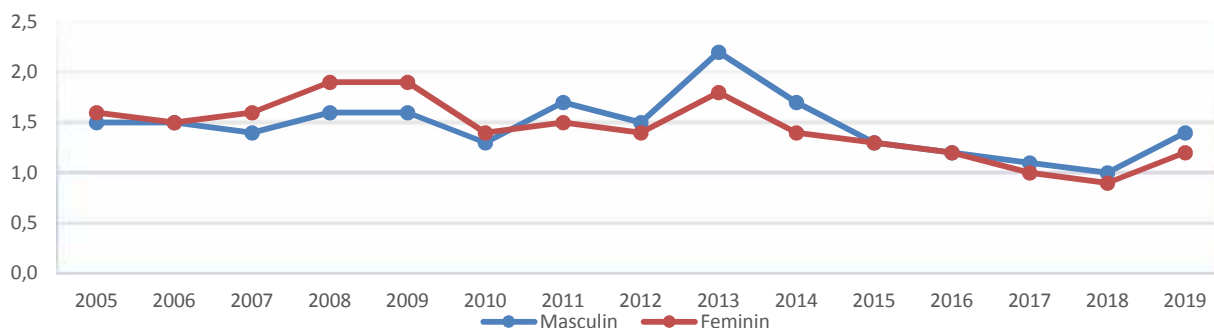
Figura 33. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă) – date comparative România-UE28, 2005-2019

Sursa: EUROSTAT, 2020

În România, defalcarea datelor pe sexe relevă, o tendință de echilibrare a participării între femei și bărbați. Totuși, în ultimii 10 ani, se observă o scădere a participării adulților la educație și formare profesională, mai consistentă în cazul populației feminine.

Figura 34. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă), distribuția pe sexe – România, 2005-2019

Sursa: EUROSTAT, 2020

Tabelul 59. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă), distribuția pe sexe – România, 2005-2019

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	1,6	1,5	1,5	1,8	1,8	1,4	1,6	1,4	2,0	1,5	1,3	1,2	1,1	0,9	1,3
Masculin	1,5	1,5	1,4	1,6	1,6	1,3	1,7	1,5	2,2	1,7	1,3	1,2	1,1	1,0	1,4
Feminin	1,6	1,5	1,6	1,9	1,9	1,4	1,5	1,4	1,8	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	1,2

Sursa: EUROSTAT, 2020

PARTEA A II-A - ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBTINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2019-2020

CAPITOLUL I. Asigurarea accesului egal și a participării la educație pentru fiecare copil din România

Accesul la educație este un drept garantat pentru fiecare copil din România, drept care poate fi pus în valoare cu eficiență maximă prin sprijinirea școlii, atât de către familie, cât și de comunitatea locală și alți stakeholderi, prin asigurarea unei infrastructuri/baze materiale corespunzătoare și oferirea de sprijin copiilor ce provin din familii dezavantajate. Pentru asigurarea de șanse egale de acces și participare la un învățământ incluziv și de calitate pentru copiii/elevii aparținând grupurilor cu risc ridicat (grupuri dezavantajate socio-economic, copii/elevi din mediul rural, populația rromă, tineri cu dizabilități) și stimularea participării acestora la niveluri superioare de educație, au fost implementate, și în anul școlar 2019-2020, o paletă largă de programe sociale și programe educaționale pentru grupuri dezavantajate, precum:

✓ **Programul pentru școli al României în perioada 2017-2023**

MEC asigură, prin acest program, alocarea unor alimente de bază tuturor copiilor din învățământul primar și gimnazial. Pentru anul școlar 2019-2020, ministerul a elaborat o schemă de raportare a măsurilor educative realizate la nivel județean și a solicitat o sinteză, cu privire la cele mai relevante activități educative realizate la nivel local. Anual, se realizează corespondența cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale cu privire la completarea HG 640/2017, în cadrul căreia ministerul furnizează numărul de beneficiari ai programului pentru următorul an școlar.

✓ **Programul guvernamental național Rechizite școlare**

Și în acest an școlar a fost implementat Programul național "Rechizite școlare", finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul MEC, în baza prevederilor Legii nr. 126/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 33/2001 privind acordarea de rechizite școlare în anul școlar 2001 - 2002, cu modificările și completările ulterioare și a Ordinului MEC nr. 4385/2012 pentru aprobarea Metodologiei de aplicare a prevederilor Legii nr. 126/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 33/2001 privind acordarea de rechizite școlare. Astfel, au fost acordate rechizite școlare unui număr de 274.409 beneficiari, elevi din învățământul primar și gimnazial de stat, în valoare totală de 5,062 de mil. de lei.

MEC a fost și beneficiar al proiectului *Rechizite pentru preșcolari și elevi - șanse egale la educație*, implementat în cadrul Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate POAD/220/1/3/ - Precaritate materială de bază, bugetul total al proiectului fiind de 17,314 mil. de lei. Proiectul are ca obiectiv prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, facilitând accesul egal și participarea la învățământul obligatoriu a preșcolarilor și elevilor proveniți din familiile cele mai defavorizate, prin acordarea de materiale școlare. Grupul țintă al proiectului a fost format din 360.150 de preșcolari și elevi din clasele a II a - a VIII-a care beneficiază de pachete de rechizite și ghiozdane.

✓ **Programul Euro 200**

Programul de acordare a unui ajutor financiar intitulat „EURO 200” a continuat și în anul școlar 2019-2020, fiind reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 1294 din 13 august 2004 privind aprobarea *Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 269/2004 privind acordarea unui ajutor financiar în vederea*

stimulării achiziționării de calculatoare, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere numărul de 7.225 de beneficiari și necesitatea tipăririi unui număr suficient de bonuri, care să acopere rata de eșec la completarea inițială a acestora, s-a achiziționat un număr de 8.000 de "bonuri valorice euro 200" aferente anului 2020.

✓ **Programul Masa caldă**

În conformitate cu prevederile HG nr. 236/2020, precum și cu cele ale O.U.G nr. 9/2020, **programul Masa caldă** a fost extins, în anul 2020, de la 50 la 150 de unități de învățământ. Decizia de extindere cu 100 de noi unități de învățământ are la bază efectele pozitive generate asupra beneficiarilor direcți și indirecti. Studiile de impact au arătat că această măsură a avut ca efect scăderea ratei abandonului școlar, diminuarea absenteismului, precum și formarea deprinderii pentru o alimentație sănătoasă, la copii. Astfel, în perioada derulării activității didactice, preșcolarii și elevii din cele 150 de unități de învățământ primesc, **cu titlu gratuit**, un pachet alimentar sau o masă caldă pe zi, în limita valorii zilnice de 10 lei/beneficiar (inclusiv TVA).

Comparativ cu anul precedent, numărul beneficiarilor programului este mai mare cu 41.888 de elevi, însumând pentru anul în curs un număr total de 65.343 de elevi. Suma estimată, necesară implementării programului pentru anul 2020, este de 81.983 de mii de lei.

✓ **Programul Transportul gratuit al elevilor**

Conform Hotărârii de Guvern nr. 435/2020 din 28 mai 2020 privind aprobarea procedurii de decontare a cheltuielilor de transport al elevilor, precum și pentru modificarea și completarea *Normelor metodologice privind acordarea facilităților de transport intern feroviar și cu metroul pentru elevi și studenți, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 42/2017*, elevii școlarizați în România beneficiază de gratuitate pentru transportul local rutier și naval, transportul rutier județean și naval între localitatea de domiciliu și localitatea unde sunt școlarizați, transportul interjudețean și transportul intern feroviar și cu metroul.

✓ **Programul Tichete pentru grădiniță**

Stimulentul se acordă copiilor din familiile care au stabilit dreptul la alocație pentru susținerea familiei acordată în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, indiferent dacă familia se află în plata acestui drept sau acesta este suspendat; prin excepție, stimulentele educaționale se acordă și copiilor aflați în îngrijirea persoanei care a fost desemnată de părinte pentru întreținerea copilului, pe perioada absenței părinților, conform art. 104 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă veniturile pe persoană, inclusiv copilul aflat în îngrijire, nu depășesc nivelul maxim de venituri pentru acordarea alocației pentru susținerea familiei. Acordarea stimulentele educaționale este condiționată de frecvența regulată la grădiniță a copiilor din familiile beneficiare ale stimulentele educaționale. Stimulentele educaționale acordate sub forma tichetelor sociale sunt utilizate pentru achiziționarea produselor alimentare, de igienă, a produselor de îmbrăcăminte și/sau a rechizitelor.

✓ **Programele Bani de liceu și Bursa profesională**

În anul școlar 2019-2020, un număr de 32.586 de elevi proveniți din familii dezavantajate socio-economic au beneficiat de sprijin material în cadrul Programului național Bani de liceu, implementat în baza art.85, alin. (2) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare și a prevederilor HG nr. 1488/2004 privind aprobarea criteriilor și a cuantumului sprijinului financiar ce se

acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială "Bani de liceu", cu modificările și completările ulterioare.

În baza prevederilor art.85, alin. (2) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare și a HG nr. 951/2017 privind modalitatea de subvenționare de către stat a costurilor pentru elevii care frecventează învățământul profesional, toți elevii care au frecventat învățământul profesional, inclusiv învățământul dual pentru nivelul 3 de calificare profesională, au beneficiat de bursă profesională, în cuantum de 200 de lei/lună.

Totodată, MEC a gestionat două apeluri retrospective/ alternative, în valoare totală de 114,713 mil. de euro, prin care sunt decontate plăți efectuate de la bugetul de stat, începând cu anul 2015: **Bani de liceu și Bursa profesională.**

Proiectul **Bani de liceu**, cu aspect „alternativ”, vizează un grup țintă de 65.488 de elevi beneficiari ai Programului național de protecție socială **Bani de liceu** pe durata anilor școlari 2015-2019. Programul **Bani de liceu** urmărește creșterea participării la educație a elevilor din familii cu venituri reduse, a celor provenind din mediul rural ș.a. Acest program acordă sprijin pentru menținerea elevilor în școală, prin sprijinul financiar acordat elevilor și implicit familiilor acestora. Programul furnizează sprijin financiar (180 de lei pentru perioada anilor școlari 2015-2018, respectiv 250 de lei începând cu anul școlar 2018-2019) lunar pentru elevii de liceu (clasele a IX a – a XII a) din segmentele cele mai sărace ale populației României. Numărul de beneficiari la nivelul anului școlar 2019 – 2020 a fost de 32.586.

Prin apelul necompetitiv **Bursa profesională**, cu o alocare de 84,056 de mil.de euro, se urmărește creșterea participării la programele de formare profesională inițială, în special pentru elevii care provin din comunități dezavantajate, cu preponderență din mediul rural și cei aparținând minorității rome.

✓ **Sprijin material pentru copiii cu cerințe educaționale speciale**

Copiii cu CES integrați în învățământul de masă, care urmează curriculumul învățământului de masă, copiii cu CES integrați în clase/grupe speciale organizate în învățământul de masă, copiii cu CES din învățământul special, copiii cu CES care necesită perioade de spitalizare mai mari de 4 săptămâni pentru care se organizează, după caz, grupe sau clase în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați, precum și copiii cu CES care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilități, sunt nedeplasabili, pentru care se organizează școlarizare la domiciliu, pe o perioadă determinată, beneficiază de sprijin material, în baza art. 51 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 564/2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare. În anul școlar 2019-2020 numărul beneficiarilor acestei măsuri a fost de 62.853 de copii.

✓ **Programul Școală după Școală (ȘDȘ)**

În contextul epidemiologic actual cauzat de apariția SARS-CoV-2, inspectoratele școlare au monitorizat și evaluat programele ȘDȘ derulate de unitățile de învățământ, mai ales în ceea ce privește gradul de îndeplinire a obiectivelor propuse în program și calitatea serviciilor educaționale oferite corelate cu analiza de nevoi pe care unitatea de învățământ a realizat-o, conform prevederilor legale, și care a reprezentat fundamentul organizării programului ȘDȘ în respectiva unitate de învățământ.

✓ **Programul A doua șansă**

Conform datelor preluate din SIIR, un număr de 10.884 de cursanți, pentru învățământul secundar inferior, respectiv un număr de 4.532 de cursanți, pentru învățământul primar, au fost cuprinși

în *Programul A doua șansă*, program destinat tinerilor și adulților care au părăsit sistemul de educație fără să fi finalizat învățământul obligatoriu și fără să fi obținut o calificare profesională.

Ținta strategică de 65.492 de cursanți prevăzută de **Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România 2015 – 2020** (adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 417/19.06.2015) a fost atinsă, înregistrându-se o depășire a indicatorului propus cu aprox.13%.

✓ **Mecanismul de prevenire și combatere a segregării școlare**

În martie 2020, împreună cu SIVCO și UNICEF, MEC a demarat procesul de adaptare și dezvoltare a SIIIR pentru a deveni platforma IT oficială pentru colectarea datelor și indicatorilor incluși în metodologia de monitorizare a segregării școlare și procesarea lor. Pandemia COVID-19 a modificat planificarea inițială, situație ce a întârziat implementarea platformei. Echipa de asistență tehnică a UNICEF finalizează transferul de know-how către SIVCO pentru realizarea dezvoltărilor și adaptărilor necesare SIIIR pentru colectarea, stocarea și procesarea datelor necesare monitorizării segregării școlare.

Comisia Națională pentru Desegregare și Incluziune Educațională (CNDIE) a elaborat Metodologia de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar (aprobată prin OMEC Nr. 5633/23.12.2019), metodologie ce cuprinde și *Cadrul integrat de indicatori pentru monitorizarea segregării școlare*. În parteneriat cu reprezentanța UNICEF în România a fost elaborat Ghidul tehnic pentru aplicarea metodologiei pilot de monitorizare a segregării școlare.

Pentru a integra în comunitatea școlară copii și tineri rromi s-a avut în vedere:

- acordarea de locuri distincte pentru elevi rromi la admiterea în licee la diferite specializări (au fost admiși aproximativ 1900 elevi la cl. a IX-a pe astfel de locuri, pentru anul școlar 2019-2020);
- acordarea de locuri distincte tinerilor rromi la admiterea în facultăți de stat (pentru anul universitar 2019-2020, s-au acordat 616 locuri pentru licență, 296 de locuri pentru masterat și 71 de locuri pentru doctorat);
- continuarea organizării – unde este cazul - de către ISJ-uri, unități de învățământ, primării, ONG-uri (Salvați Copiii, Asociația OvidiuRo, ș.a.) a unor grădinițe estivale premergătoare clasei pregătitoare, pentru copiii de etnie rromă care nu au frecventat grădinița.

✓ **Mecanismul de identificare și de prevenire a riscului de părăsire timpurie a școlii**

Ministerul Educației și Cercetării a beneficiat de sprijin din partea Comisiei Europene pentru implementarea proiectului *Un studiu de evaluare a practicilor actuale în ceea ce privește colectarea, analizarea datelor și utilizarea acestora pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii în România*. Acest studiu a fost finalizat printr-un set de recomandări, printre care și necesitatea îmbunătățirii monitorizării și evaluării *Strategiei privind reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii* și a utilizării eficiente a datelor, precum și instituirea unui mecanism de avertizare timpurie. A fost elaborat un proiect care a preluat recomandările studiului menționat și care a fost analizat și aprobat de către Comisia Europeană. Obiectivul general al proiectului a constat în implementarea sistemului de avertizare timpurie pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii (care acționează la nivelul școlii) și a mecanismului de intervenție și compensare, prin adăugarea pe platforma SIIIR a categoriilor de date necesare, și prin formarea personalului școlar care operează cu date privind colectarea și care lucrează cu date care fac parte din sistemul de prevenire, precum și din sistemul de compensare.

În anul școlar 2019-2020, în cadrul proiectului a fost definitivat Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE), în scopul implementării măsurilor de detecție a părăsirii timpurii a școlii. Planul de acțiune din cadrul MATE-pilot are patru etape: identificare (un screening al copiilor în clasă și în

comunitate), planificare (înregistrarea copiilor în risc și planificare activităților), implementare (derularea planurilor așa cum au fost agreate la nivelul fiecărui copil, la nivelul clasei, al școlii și comunității) și monitorizare (introducere date în SIIR și raportare periodică).

Proiectul: "Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale" are ca obiectiv creșterea incluziunii sociale și combaterea sărăciei prin dezvoltarea și pilotarea serviciilor comunitare integrate în 139 de comunități rurale și mic urbane cu tip de marginalizare peste medie și severă. Activitățile desfășurate în anul școlar 2019 – 2020 au vizat:

- semnarea protocoalelor de colaborare cu UAT-urile (din 139 aflate în proiect, 115 au fost semnate) și unitățile județene de suport și supervizare (UJSS) din proiect (40 – în curs de semnare);
- realizarea mecanismelor de colaborare între instituțiile partenere în privința bazelor de date cu resursa umană disponibilă în sistemul educațional în cele 139 de comunități, a inventarului legislației și metodologiilor existente, a manualului serviciilor comunitare și a listei vulnerabilităților din educație;
- realizarea procedurilor de angajare a experților externi prevăzuți în proiect (2 pentru elaborare instrumente de lucru, implementare și formare – selecția/40 de experți județeni cu formare și experiență de specialitate);
- realizarea procedurii de selecție a grupului țintă – consilier școlari/mediatori școlari;
- desfășurarea de activități specifice în grupul de lucru interministerial.

Proiectul INTESPO *Inregistrarea Tinerilor în evidențele Serviciului Public de Ocupare* are ca obiectiv general micșorarea numărului de tineri inactivi NEETs. În acest sens, MEC a implementat următoarele activități/sub-activități:

- înființarea, în afara organigramei Ministerului Educației și Cercetării, a unui număr de 95 de posturi de consilieri școlari (2 consilieri școlari pentru fiecare Inspectorat Școlar Județean și 11 consilieri școlari pentru Inspectoratul Școlar al Municipiului București, posturi bugetate în cererea de finanțare aprobată).
- organizarea de întâlniri de lucru cu structurile de la nivel local ale partenerilor. Temele de discuție s-au concentrat, în mod special, pe activitățile care necesită o abordare imediată, precum și pe modalitățile în care inspectoratele școlare pot contribui la realizarea acestora.

În vederea accesului egal și a participării la educație pentru fiecare copil din România, s-au asigurat, în contextul pandemiei, următoarele:

- coordonarea, organizarea și realizarea programului TELEȘCOALĂ – lecții filmate și difuzate pe postul național de televiziune, (matematică, limba și literatura română, istorie). Astfel, Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu Televiziunea Română, a organizat și realizat pentru elevi și profesori programe televizate ca suport de învățare. Prima etapă a acestui proiect s-a desfășurat în perioada 16.03-12.06.2020 și a oferit tuturor elevilor ocazia de a păstra contactul cu disciplinele de studiu atât prin intermediul lecțiilor televizate, cât și pe platforma online și, mai ales, a reprezentat un suport real în pregătirea elevilor claselor a VIII-a și a XII-a/XIII-a, în vederea susținerii examenelor naționale. Ca exemplu al dimensiunii acestui proiect, prin efortul comun al celor doi parteneri și al cadrelor didactice voluntare, pentru disciplina matematică s-au difuzat 192 de cursuri (96 pentru elevii din clasa a VIII-a, respectiv 96 pentru elevii claselor a XII-a/XIII-a) și au fost implicați 60 de profesori și interpreți mimico-gestuali, dintre care 13 profesori de matematică. Lecțiile au fost explicate, s-au dat

teme și s-au rezolvat, împreună cu profesorii, exerciții și zeci de teste de antrenament la toate materiile. Cursurile au putut fi urmărite atât la televizor, cât și online pe canalul de Youtube al TVR, pe pagina de Facebook a emisiunii și pe site-ul www.tvr.ro. „Telescoala” a cumulat un număr de 2,5 milioane de telespectatori, dintre care 1,1 milioane (aproape jumătate) în mediul rural. Proiectul a fost prevăzut a continua și în anul școlar 2020-2021, în baza voluntariatului cadrelor didactice la toate disciplinele care au corespondente probe din cadrul Evaluării Naționale pentru absolvenții de clasa a VIII-a, respectiv pentru Examenul Național de Bacalaureat.

- elaborarea Anexei nr.3 la ordinul MEC nr.4.317/2020 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale, interimar, nr. 4.948/2019 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020 – 2021;
- elaborarea ordinului privind modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională, aprobată inițial prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4433/2014;
- elaborarea ordinului ministrului educației naționale privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a competițiilor sportive școlare.

S-a continuat implementarea măsurilor privind incluziunea copiilor cu dizabilități și asigurarea conformității sistemului de educație din România cu cerințele cadrului legal internațional privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prin:

- Procedura nr. 26361/14.02.2020 cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere/ deficiențe de auz/tulburare de spectru autist/ tulburări specifice de învățare care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat – sesiunea 2020;
- OMEC nr. 4352/2020 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale, interimar, nr. 4948/2019 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021, în baza căruia inspectoratele școlare județene/ inspectoratul școlar al municipiului București au alocat, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special, locuri distincte în unitățile de învățământ de masă;
- Procedura nr. 31276/24.06.2020 de admitere a candidaților pe locurile distinct alocate în învățământul liceal, profesional și dual de stat din unitățile de învățământ de masă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special.

Totodată, ținând seama de particularitățile desfășurării actului educațional în contextul pandemiei COVID - 19, la nivelul Ministerului Educației și Cercetării s-au realizat ghiduri metodologice ca materiale suport pentru cadrele didactice, inclusiv pentru activitatea cu elevii cu CES / dizabilități din învățământul special și special integrat. De asemenea, în ordinul comun MEC/MS nr. 5487/1494/2020, anexa 1 GHIDUL privind măsurile sanitare și de protecție în unitățile de învățământ preuniversitar în perioada pandemiei COVID-19, Cap. III Măsuri de protecție în unitățile de învățământ preuniversitar, în contextul epidemiologic al infecției cu SARS-CoV-2, pct. 8 sunt prevăzute *Măsuri pentru elevii și personalul din unitățile de învățământ aflate în grupele de vârstă la risc și/sau având afecțiuni cronice și/sau dizabilități.*

De asemenea, au fost elaborate Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020 oferind un cadru cu acțiuni recomandate pentru disciplinele *Dezvoltare personală (primar - DP)* și *Consiliere și dezvoltare personală (gimnaziu - CDP)* pentru a sprijini școlile, profesorii și elevii, din momentul deschiderii noului an școlar și pe tot parcursul acestuia pentru a răspunde provocărilor generate de pandemie.

CAPITOLUL II. Rețea școlară și plan de școlarizare

II. A. Situația statistică rețea școlară an școlar 2019 – 2020

An școlar	Învățământ de masă		Învățământ special		Activități extrașcolare**	
	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)
2018-2019	5985	11182	155	25	170	185
2019-2020	5973	10922	153	33	170	184

*Structuri Arondate (AR) – sunt locații ale unităților de învățământ cu personalitate juridică, denumite în lege unități de învățământ fără personalitate juridică;

** Unitățile de învățământ pentru activități extrașcolare: palate ale copiilor, cluburi ale copiilor, cluburi școlare sportive.

Organizarea rețelei școlare se realizează anual. În procesul de organizare a rețelei școlare, unitățile de învățământ pot să își păstreze statutul și structura sau pot fi reorganizate în urma aplicării unor operațiuni specifice, respectiv fuziunea sau divizarea acestora. Reorganizarea rețelei școlare implică operații cu persoane juridice (unități de învățământ cu personalitate juridică). Probleme identificate în locațiile structurilor arondate unităților de învățământ cu personalitate juridică supuse procesului de reorganizare, aflate sub nivelul standardelor naționale de acreditare: *spații subdimensionate, infrastructură necorespunzătoare, imposibilitatea obținerii autorizațiilor sanitare de funcționare, clădiri vechi, efective foarte mici, lipsa dotărilor corespunzătoare etc.*

II.B. Plan de școlarizare

Date privind cifrele de școlarizare pentru anul școlar 2019 – 2020

Niveluri de învățământ	Cifre de școlarizare propuse pentru anul școlar 2019 - 2020	Cifre de școlarizare aprobate prin H.G. 260/2019	Cifre de școlarizare realizate în anul școlar 2019 - 2020	Pondere realizare cifre de școlarizare (%)
Educație timpurie	494.303	665.000	497.780	100,7 (depășire)
Învățământ primar	862.283	935.000	880.897	102,15 (depășire)

Învățământ gimnazial cu frecvență zi	697.764	810.000	705.573	96,28
Învățământ liceal				101,1 (depășire)
a) cls. a IX-a zi	134.713	164.000	128.403	95,31
b) cls. a IX a seral + FR.	8.827	15.000	8.564	97,02
c) cls. a XI a seral	11.843	15.000	10.935	92,33
Învățământ profesional				
a) Numărul de locuri pentru primul an de învățământ profesional, inclusiv forma de organizare dual	46.739	55.000	41.455	88,69
b) Numărul de locuri pentru stagii de pregătire practică	425	2.000	302	71,05
Învățământ terțiar non universitar (postliceal)				
a) anul I inv. cu frecvență zi și seral	19.307	28.000	18.619	96,43
b) anul I inv. special (zi)	149	300	139	93,28
c) inv.militar MAI		1.600		
d) inv.militar MAPN		1.244		
e) inv.militar MJ		260		
Învățământ de artă (muzică, arte plastice, coregrafie) nivel primar și gimnazial	19.622	21.500	18.964	96,64
Înv. cu program sportiv nivel primar și gimnazial	10.381	17.000	9.981	96,14
Cluburi sportive școlare	47.099	53.000	47.292	100,4
Învățământ obligatoriu cu frecvență redusă - nivel primar și gimnazial și program educațional "A doua șansă"	17.070	22.500	14.142	82,84
Învățământ special				
a) educație timpurie	1.827	3.100	1.579	86,42
b) inv.special primar și gimnazial	18.808	22.500	18.478	98,24
c) primul an de învățământ profesional	1.853	3.150	1.602	86,45
d) stagii de pregătire practică	173	1.000	152	87,86
e) inv.liceal-cls. a IX a frecvență zi/seral/FR.	340	900	330	97,05
f) inv.liceal cls. a XI a frecvență zi / seral	36	300	80	222,22 (depășire)

Cifrele de școlarizare au fost repartizate de către minister la nivelul fiecărui județ, pe baza solicitărilor și analizelor acestora, astfel încât să se poată realiza:

- asigurarea cuprinderii întregii generații a copiilor în vârstă de 6 ani în clasa pregătitoare;

- asigurarea cuprinderii întregii generații de absolvenți ai clasei a VIII-a în învățământul secundar superior (liceal), și în învățământul profesional cu durată de 3 ani în vederea finalizării învățământului obligatoriu.

II.C.Date privind normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat

An școlar	Nr. norme didactice de predare	Nr. norme didactice de predare	Nr. norme didactice auxiliare	Nr. norme didactice auxiliare	Nr. norme nedidactice	Nr. norme nedidactice	Total general norme învățământ preuniversitar de stat
2011-2012	225805,28	73,51%	24760,15	8,06%	56623,70	18,43%	307189,13
2012-2013	227337,99	73,73%	24897,17	8,07%	56100,86	18,19%	308336,02
2013-2014	226395,01	73,57%	25302,40	8,22%	56034,69	18,21%	307732,10
2014-2015	221854,93	73,55%	25183,18	8,35%	54598,19	18,10%	301636,30
2015-2016	218803,30	73,70%	24756,35	8,34%	53333,20	17,96%	296892,85
2016-2017	218414,08	73,68%	30716,50	10,36%	47287,35	15,95%	296417,93
2017-2018	217862,74	73,52%	28348,23	9,57%	50127,1	16,92%	296338,10
2018-2019	215900,72	73,75%	24376,64	8,33%	52480,51	17,93%	292757,87
2019-2020	213925,40	73,33%	24637,28	8,45%	53160,49	18,22%	291723,17

An școlar	Nr. norme didactice	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată / personal didactic asociat și pensionat	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată / personal didactic asociat și pensionat	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată
2011-2012	225805,28	181327,18	80,30%	41625,54	18,43%	2852,56	1,26%
2012-2013	227337,99	179357,43	78,89%	44214,39	19,45%	3766,37	1,66%
2013-2014	226476,09	181260,96	80,04%	41482,37	18,32%	3732,77	1,65%
2014-2015	221854,93	179337,46	80,84%	38964,51	17,56%	3552,96	1,60%
2015-2016	218803,30	177355,50	81,06%	37516,45	17,15%	3931,35	1,80%
2016-2017	218414,08	176306,05	80,72%	37883,90	17,34%	4224,13	1,93%
2017-2018	217862,74	175167,41	80,40%	38186,87	17,53%	4508,47	2,07%
2018-2019	215900,73	174364,04	80,76%	37062,14	17,17%	4474,55	2,07%
2019-2020	213925,40	173366,95	81,04%	36787,40	17,20%	3771,05	1,76%

Din analiza datelor statistice din ultimii școlari încheiați privind structura personalului din învățământul preuniversitar de stat, se observă:

- o tendință de ușoară de creștere a ponderii personalului didactic auxiliar (de la 8,33% în anul școlar 2018-2019 la 8,45% în anul școlar 2019-2020);
- o tendință de ușoară de scădere a ponderii posturilor didactice ocupate cu personal didactic titular (de la 73,75% în anul școlar 2018-2019 la 73,33% în anul școlar 2019-2020);

- ponderea posturilor didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului înregistrează o scădere de 0,31% în anul școlar 2019-2020 față de anul școlar 2018-2019.

II.D. Principalele rezultate privind concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor în învățământul preuniversitar

Concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar, sesiunea 2020, s-a organizat și s-a desfășurat în baza următoarelor reglementări:

- Centralizatorul privind disciplinele din învățământul preuniversitar, domeniile și specializările absolvenților învățământului liceal pedagogic, postliceal și superior, probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, precum și disciplinele pentru examenul național de definitivare în învățământ 2020 aprobat prin OMEC nr.3092/2020;
- Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2020-2021, aprobată prin O.M.E.C. nr. 5259/12.11.2019, modificată și completată.

Documentele menționate anterior fost publicate în Monitorul Oficial, Partea I bis și au fost postate pe pagina de web a Ministerului Educației și Cercetării, la adresa www.edu.ro, secțiunea „TITULARIZARE”. Datele comparative pentru perioada 2012-2020 la concursurile naționale de ocupare a posturilor didactice/catedrelor din învățământul preuniversitar se referă la:

- posturile didactice/catedrele vacante/rezervate publicate pentru concurs;
- candidații înscriși la concurs;
- rezultatele obținute de candidați la proba scrisă.

SITUATIA COMPARATIVA PRIVIND POSTURILE DIDACTICE DECLARATE VACANTE/REZERVATE LA CONCURSURILE DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE DIN INVATAMANTUL PREUNIVRSITAR IN PERIOADA 2012-2020

Anul	Total posturi vacante/ rezervate publicate pentru concurs	din care:									
		Titularizabile pt. concurs / pt. angajare pe perioada nedeterminata	din care:		Netitularizabile pt. concurs / pt. angajare pe perioada determinata	din care:					
			Titularizabile / pt. angajare pe perioada nedeterminata (urban)	Titularizabile / pt. angajare pe perioada nedeterminata (rural)		Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioada determinata vacante/rezervate complete			Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioada determinata vacante/rezervate incomplete		
						Comple te	Complete (urban)	Comple t e (rural)	Incom plete	Incom plete (urban)	Incompl ete (rural)
2012	38232	6692	4264	2428	31540	11887	7083	4804	19653	8641	11012
2013	45126	6074	3141	2933	39052	15198	8569	6629	23854	10482	13372
2014	41770	4761	2699	2062	37009	13544	7690	5854	23465	10533	12932
2015	44341	4189	2528	1661	40152	13743	7982	5761	26409	12175	14234
2016	49992	4422	2861	1561	45570	14750	8850	5900	30820	14497	16323
2017	58486	4930	3239	1691	53556	16459	10051	6408	37097	18492	18605
2018	67703	4499	3352	1147	63204	18810	11956	6854	44399	23011	21383

2019	61064	4136	3092	1224	56928	14774	9491	5283	42154	21683	20471
2020	59118	4030	2982	1048	55088	14754	9489	5265	40334	20447	19857

DATE COMPARATIVE PRIVIND SITUAȚIA CANDIDAȚILOR ÎNSCRIȘI LA CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE ÎN PERIOADA 2012-2020			
ANUL	Nr. candidați înscriși la concurs	din care:	
		Absolvenți ai promoției curente	Absolvenți din serii anterioare
2012	38995	4100	34895
2013	38554	4725	33829
2014	34178	4750	29428
2015	30417	4392	26025
2016	29710	4074	25636
2017	29271	4132	25139
2018	29905	4619	25286
2019	29180	4894	24286
2020	30113	2937	27176

**DATE COMPARATIVE PRIVIND SITUAȚIA REZULTATELOR OBTINUTE LA PROBA SCRISĂ ÎN
CADRUL CONCURSURILOR DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE ÎN PERIOADA 2012-2020**

Anul	Nr. cand. cu note	Nr. cand. cu nota sub 5	Nr. cand. cu nota sub 5	Nr. cand. cu nota 5- 6,99	Nr. cand. cu nota 5-6,99 %	Nr. cand. cu nota 7- 9,99	Nr. cand. cu nota 7-9,99	Nr. cand. cu nota 10	Nr. cand. cu nota 10
2012	25914	4622	17,84%	8469	32,68%	12603	48,63%	220	0,85%
Absolvenți 2012	2613	536	20,51%	896	34,29%	1162	44,47%	19	0,73%
2013	29508	5595	18,96%	9402	31,86%	14350	48,63%	161	0,55%
Absolvenți 2013	3452	833	24,13%	1144	33,14%	1464	42,41%	11	0,32%
2014	26106	4892	18,74%	8141	31,18%	12915	49,47%	158	0,61%
Absolvenți 2014	3571	804	22,51%	1149	32,18%	1593	44,61%	25	0,70%
2015	20478	4862	23,74%	7536	36,80%	8039	39,26%	41	0,20%
Absolvenți 2015	3255	874	26,85%	1224	37,60%	1154	35,45%	3	0,9%
2016	20125	3757	18,67%	6979	34,68%	9306	46,24%	83	0,41%
Absolvenți 2016	2997	621	20,72%	1057	35,27%	1315	43,87	4	0,14%
2017	20763	4006	19,29%	6867	33,07%	9772	47,06%	118	0,57%
Absolvenți 2017	3053	685	22,44%	1005	32,92%	1349	44,19%	14	0,46%
2018	21428	3531	16,48%	7245	33,81%	10528	49,13%	124	0,58%
Absolvenți 2018	3468	631	18,19%	1142	32,93%	1674	48,27%	21	0,61%
2019	19556	3388	17,32%	6708	34,30%	9368	47,90%	92	0,47%
Absolvenți 2019	3672	666	18,14%	1238	33,71%	1752	47,71%	16	0,44%
2020	24732	3117	12,60%	6582	26,61%	14789	59,80%	244	0,99%
Absolvenți 2020	2650	344	12,98%	711	26,83%	1567	59,13%	28	1,06%

II.D. Constituirea Registrului Național al Experților în Management Educațional

Înscrierea în corpul național de experți în management educațional este reglementată de Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului de selecție a cadrelor didactice pentru constituirea corpului național de experți în management educațional, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5549/2011, cu modificările și completările ulterioare. Pe parcursul **anului școlar 2019-2020** s-au organizat și s-au desfășurat două serii ale concursului de selecție a cadrelor didactice pentru constituirea corpului național de experți în management educațional, după cum urmează:

Seria	Ordin de ministru privind aprobarea Calendarului desfășurării concursului de selecție a cadrelor didactice pentru constituirea corpului național de experți în management educațional	Număr de cadre didactice înscrise în Registrul Național al Experților în Management Educațional
a 15-a	OM nr. 3016/ 09.01.2020	1391 (OM nr. 3677/20.03.2020)
a 16-a	OM nr. 4679/ 08.07.2020	704 (OM nr. 5261/21.08.2020)

CAPITOLUL III - Dezvoltarea educației timpurii

Este din ce în ce mai vizibil faptul că există un consens larg cu privire la faptul că investiția în etapele timpurii ale educației și o calitate crescută a serviciilor la acest nivel al educației aduce cele mai mari beneficii economice și sociale în timp, îndeosebi pentru copiii/tinerii din grupuri dezavantajate, caz în care pot fi evitate cheltuieli ulterioare mult mai costisitoare și mai puțin eficiente pentru implementarea măsurilor remediale (contribuie decisiv la o participare școlară crescută, la obținerea de rezultate școlare bune și la reducerea riscului de părăsire timpurie a școlii, la diminuarea ratei delincvenței juvenile etc.). Este necesară dimensionarea numărului de grădinițe și respectiv de educatori la nivelul fiecărei localități în funcție de populația școlară timpurie, corelat cu datele demografice, astfel încât accesul la educația timpurie să devină facil și complet. Implicarea autorităților locale în acest sens este primordială.

În anul școlar 2019-2020, au fost întreprinse demersuri pentru asigurarea cadrului normativ privind organizarea unităților de educație timpurie și pentru asigurarea și implementarea cadrului curricular într-un mod adecvat (Scrisoare metodică, Notă privind înscrierile copiilor preșcolari în anul școlar 2020-2021, Ghid pentru redeschiderea grădinițelor în perioada vacanței de vară, Ghidul *Un an școlar altfel* pentru redeschiderea unităților de învățământ preșcolar în anul școlar 2020-2021, Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a învățământului preșcolar). De asemenea, s-au desfășurat: întâlniri de lucru cu partenerii (UNICEF, Banca Mondială, Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională Step by Step, Asociația OvidiuRo, ACEDO) pentru continuarea demersurilor de restructurare a informațiilor din cadrul *Strategiei pentru educație timpurie*; activități în cadrul proiectului necompetitiv *Educație timpurie incluzivă și de calitate (Conferința de lansare a proiectului, OMEC privind înființarea Comitetului Național de Sprijin pentru Educație Timpurie, derularea a șase focus-grupuri, realizarea documentației necesare pentru cele două programe de formare derulate de instituțiile de învățământ superior partenere)*.

Proiectul necompetitiv *Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate*, cu o finanțare de 15,57 de mil. de lei, își propune să dezvolte cadrul operațional național în domeniul educației antepreșcolare, în vederea facilitării accesului la educație al copiilor sub trei ani din creșe și/sau grădinițe. Proiectul include programe de formare continuă, acreditate și cu un număr semnificativ de credite transferabile, elaborate

și livrate de instituțiile de învățământ superior partenere, respectiv: Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, Universitatea din Pitești și Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava. În anul școlar 2019 – 2020, s-a înființat și operaționalizat Comitetul Național de Sprijin pentru Educația Timpurie (CNSET) și s-au realizat dezbateri regionale în vederea elaborării analizei SWOT a serviciilor educaționale, medicale și sociale furnizate în educația timpurie din România în ultimii 3 ani. Totodată, s-au acreditat programele de formare și a demarat Programul de formare a cadrelor didactice din educația ante-preșcolară - 223 de formatori la nivel național (5 persoane/ județ și 18 persoane din Municipiul București, respectiv 3/ per sector).

CAPITOLUL IV - Asigurarea unei educații incluzive și de calitate la toate nivelurile de educație

Performanța unui sistem educațional constă în dezvoltarea de competențe elevilor care să le permită integrarea activă pe piața muncii, în condițiile unei piețe competitive la nivel regional/european și mondial. În aceste condiții, absolvenții vor fi apti să corespundă nevoilor pieței muncii prin deținerea de competențe specifice economiei bazate pe cunoaștere.

Pentru evaluarea calității educației, în anul școlar 2019-2020, ARACIP a derulat 618 activități de evaluare externă (în vederea autorizării, acreditării și evaluării externe periodice) la unități de învățământ de stat și particular:

- 276 de vizite de evaluare externă în vederea autorizării, dintre care 258 încheiate cu propuneri de autorizare; din cele 276 de vizite în evaluare externă în vederea autorizării, un număr de 221 au fost realizate pe baza O.MEC nr. 4488/2020 pentru aprobarea Procedurii privind modalitatea de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă;
- 66 de vizite de evaluare externă în vederea acreditării, dintre care 64 încheiate cu propuneri de acreditare;
- 276 de vizite de evaluare externă periodică, dintre care la 257 de unități s-a constatat îndeplinirea standardelor naționale, fiind emise atestatele privind nivelul calității educației, iar la 19 unități s-a constatat neîndeplinirea standardelor naționale de evaluare, fiind emise notificări în acest sens.

Un număr de 233 de vizite de evaluare externă periodică, pentru 233 de unități de învățământ preuniversitar de stat, cu 592 de niveluri de învățământ, s-au realizat pentru aplicarea prevederilor O.MENCȘ nr. 5291/23.09.2016 privind evaluarea externă periodică a calității educației în unitățile de învățământ preuniversitar de stat acreditate prin efectul legii, în baza Contractului nr. 71/22.07.2019, încheiat între minister și ARACIP.

În urma derulării activităților de evaluare externă periodică, a rezultat un număr total de 108 unități care nu îndeplineau, la nivel minimal și obligatoriu, cel puțin un indicator din cei 43 prevăzuți în HG nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar. Dintre acestea, 93 de unități nu dețineau autorizația de securitate la incendiu. În urma aplicării prevederilor Legii nr. 229/2019 și ale Legii nr. 230/2019, care elimina existența acestei autorizații drept condiție pentru autorizare / acreditare / menținerea acreditării, a rezultat, la final, un

număr de 15 unități care nu îndeplineau cerințele minime de funcționare, prevăzute în standardele de acreditare.

În contextul creat de instituirea stării de urgență și, ulterior, a stării de alertă pe teritoriul României, în temeiul prevederilor art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020, a fost adoptat OMEC nr. 4488/2020 pentru aprobarea Procedurii privind modalitatea de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă.

S-a reluat procedura de avizare, la nivelul ministerului, a proiectului de Hotărâre a Guvernului *privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar*. Revizuirea standardelor naționale de evaluare se fundamentează pe necesitatea de a detalia conceptul de calitate a educației, pentru a identifica și surprinde adecvat progresul și performanța (în învățare, în dezvoltare individuală și instituțională), precum și capacitatea școlilor de a obține rezultatele așteptate. Cele două acte normative au fost aprobate prin HG și vor intra în vigoare în anul școlar 2020-2021 (noua metodologie de evaluare a calității), respectiv în anul școlar 2021-2022 (noile standarde).

În condițiile confruntării cu o criză de sănătate publică pe parcursul anului școlar 2019 – 2020, MEC a dezvoltat cadrul legal în vederea asigurării accesului cât și a educației incluzive de calitate, pe fundalul prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID – 19. În contextul a unei potențiale limitări a desfășurării activității didactice *față în față*, în anul școlar 2020-2021, din perspectiva asigurării dreptului fundamental la o educație de calitate, pe baza prevederilor OUG 141/2020 și a LEN nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare, a fost elaborată legislația secundară prin care se introduce posibilitatea desfășurării activității didactice *prin intermediul tehnologiei și al internetului*, ca formă de organizare a procesului didactic ce implică înlocuirea orelor de predare-învățare-evaluare, care presupun prezența fizică a preșcolarilor/ elevilor în sala de curs, cu activități de studiu individual și activități didactice în sistem online. În aceeași perioadă a suspendării cursurilor, martie-iunie 2020, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație - CNPEE, prin experții și invitații săi, a organizat o serie de webinarii, adresate cadrelor didactice din România, în care au fost prezentate instrumente de lucru sau predare online, gratuite, atât de utile în perioada menționată. Astfel, agenda activităților de formare, derulată în perioada martie-aprilie 2020, a cuprins prezența, în limita a 100 de participanți, cu posibilitatea de interacțiune în vederea utilizării cât mai eficiente de către cadrele didactice a instrumentelor de predare online propuse: Zoom, Livresq, Teams/Office 365, Google Meet, Google Classroom.

„TeleȘcoala profesorilor”, programul de formare pentru cadrele didactice, organizat de Ministerul Educației în parteneriat cu Televiziunea Română, a debutat în data de 24 august 2020, cu o serie de 15 cursuri în care sunt prezentate conținuturi cu privire la utilizarea platformelor educaționale pentru susținerea de lecții online. De asemenea, a fost lansată platforma *Digital pe educared.ro* (digital.educared.ro), un spațiu creat pentru toate cadrele didactice care doresc să valorifice noile tehnologii în activitățile de învățare cu elevii. Această platformă a fost dezvoltată de echipa proiectului „Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți” - CRED, cu sprijinul experților Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE), în scopul susținerii cadrelor didactice și elevilor pentru continuarea învățării de acasă. În acest spațiu virtual - digital.educared.ro - sunt centralizate mai multe

tipuri de resurse digitale și informații utile, în activitățile educaționale desfășurate. Toate resursele colectate pe platformă sunt gratuite.

Cadrele didactice au avut posibilitatea de a accesa resurse de învățare necesare pentru susținerea activităților la distanță cu elevii, instrumente digitale cu ajutorul cărora pot fi dezvoltate astfel de resurse, platforme de învățare colaborativă, adaptată contextului clasei de elevi (și resurselor de la nivel de școală), dar și instrumente utile de comunicare și colaborare la distanță, precum și comunități de învățare în care pot fi împărtășite experiențe și resurse cu alți colegi de disciplină. Platforma pusă la dispoziție de Ministerul Educației și Cercetării conține, de asemenea, o secțiune de *Resurse Educaționale Deschise – RED*, centralizate în secțiunea „Resurse ISE” a site-ului. Cadrele didactice au fost încurajate să se implice în acest efort de colaborare și sprijin, la nivel național, să împărtășească tuturor colegilor de breaslă resursele dezvoltate, prin completarea unui formular de încărcare, accesibil pe prima pagină a platformei.

Prin HG nr.370/2020 a fost aprobat Programul național "Școala de acasă" în vederea achiziționării de dispozitive electronice cu conexiune la internet, necesare dotării unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru facilitarea activităților didactice la distanță pentru elevii din medii defavorizate, înmatriculați în unitățile de învățământ preuniversitar de stat.

Ministerul Educației și Cercetării a proiectat și dezvoltat un portal de informare, care să sprijine activitatea didactică, instrument online dedicat tuturor celor interesați de contextul educativ și sanitar în care se va desfășura activitatea în anul școlar/universitar 2020-2021, ca urmare a evoluției pandemiei de COVID-19. Pe acest site pot fi accesate repere metodologice elaborate în vederea consolidării achizițiilor din anul școlar 2019 -2020, pentru învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal, profesional și tehnic, vocațional, precum și pentru învățământul special.

Prin Ordinul MEC nr. 4317/21.05.2020 a fost modificat și completat Ordinul MEN nr. 4948/27.08.2019 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021, în sensul în care, în procesul de admitere în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020 - 2021, ședințele/acțiunile de instruire cu părinții și elevii pentru prezentarea procedurilor de admitere și a planului de școlarizare, precum și cele pentru completarea opțiunilor în fișele de înscriere de către absolvenții clasei a VIII-a și de către părinții acestora au putut fi realizate inclusiv prin mijloace electronice de comunicare (telefon, e-mail, videoconferință on-line etc.). Subsecvent, a fost reglementată, prin Procedura nr. 31274/24.06.2020, modalitatea de completare și transmitere, inclusiv prin mijloace electronice, a fișelor de înscriere ale candidaților și de înregistrare a datelor în baza de date pentru admiterea computerizată în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021.

În cadrul proiectului *Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale*, cod SMIS 122607, își desfășoară activitatea ca membri în Echipa Comunitară Integrată (ECI) 80 de consilieri școlari și 72 de mediatori școlari, urmând ca până la sfârșitul anului 2020, prin apel de selecție, echipele să fie completate cu un număr de 80 de membri.

În vederea promovării educației incluzive, a fost inițiată o colaborare strategică între Ministerul Muncii și Protecției Sociale – Autoritatea Națională pentru Drepturile persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții și Ministerul Educației și Cercetării, din perspectiva educației copiilor cu dizabilități și cerințe educaționale speciale. Acordul de Parteneriat a fost elaborat având ca obiect colaborarea între părți în vederea asigurării respectării dreptului copilului/tânărului de a primi o educație de calitate, care să le permită dezvoltarea intelectuală și psiho-emoțională într-un mediu școlar incluziv. În anul școlar 2019 –

2020, la nivel național au fost încadrate 1.429 de cadre didactice de sprijin, 2.196 de profesori consilieri școlari și 601 profesori logopezi, pentru un număr de 43.910 de elevi cu CES și sau/ dizabilități integrați în unități de învățământ de masă. De asemenea, în 221 de unități de învățământ special, în anul școlar 2019 – 2020, au fost cuprinși 24.922 de preșcolari și elevi, cu diverse tipuri de dizabilități.

Asigurarea de manuale corespunzătoare

În conformitate cu calendarul de implementare a noului curriculum național în învățământul primar și gimnazial, noile planuri-cadru și programe școlare au fost aplicate progresiv din anul școlar 2012-2013, începând cu clasa pregătitoare. Astfel, în anul școlar 2019-2020 noile programe au fost aplicate la clasa a VII-a, iar în anul școlar 2020-2021, și la clasa a VIII-a.

Având în vedere faptul că principala resursă educațională utilizată de către elevi și de către cadrele didactice în procesul de predare-învățare-evaluare o constituie manualul școlar – care, în conformitate cu prevederile art.69, alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, se elaborează și se evaluează pe baza programelor școlare – s-a impus elaborarea, evaluarea, editarea și distribuirea de noi manuale școlare, pentru disciplinele cuprinse în planul-cadru pentru clasa a-VIII-a. Astfel, dacă în anul școlar 2019 – 2020, au beneficiat de manuale noi un nr. de 146.330 de elevi de clasa a VII-a, în anul școlar 2020-2021, nr. de beneficiari este de 152.000.

În vederea estimării tirajului necesar de manuale, atât pentru anul școlar 2019-2020 cât și pentru anul școlar 2020-2021, respectiv a bugetului aferent, s-au luat în calcul datele comunicate de inspectoratele școlare. Pentru anul școlar 2020 – 2021, editarea și distribuirea manualelor școlare, în teritoriu au fost realizate de către edituri, în baza contractelor-cadru încheiate de către CNPEE cu acestea în anul 2020. Relevant este și faptul că au fost asigurate, comparativ cu anii școlari anteriori, și manuale în limbile minorităților, respectiv manuale aferente cultelor.

CAPITOLUL V - Înnoirea/revizuirea curriculei și a evaluării; susținerea performanțelor școlare

Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE), în valoare totală de 200 de milioane de euro, este finanțat integral printr-un împrumut finanțat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), în baza Legii nr. 234/2015 pentru ratificarea Acordului de Împrumut (Proiectul privind învățământul secundar) între România și BIRD, semnat la Washington la 17 aprilie 2015 (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 757/12.10.2015). Proiectul se derulează pe o perioadă de 7 ani, în intervalul 2015 – 2022 și este implementat de către Ministerul Educației și Cercetării, prin Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă.

În cadrul Proiectului ROSE, prin Subcomponenta 2 – Intervenții sistemice, a fost organizat, în luna septembrie 2019, un seminar de 4 zile privind evaluarea standardizată, bazat pe Item Response Theory. Seminarul a fost susținut de consultantul internațional responsabil pentru activitățile de evaluare pentru 40 de experți din Centrul Național de Evaluare și Examinare, Institutul de Științe ale Educației și Ministerul Educației Naționale. În aprilie și mai 2020, au fost organizate 5 sesiuni de instruire online, susținute de către consultantul internațional pentru activități de evaluare și dedicate coordonatorilor echipelor de dezvoltare a testelor pentru limba română și matematică. Au fost făcute pregătiri pentru stabilirea

standardelor, dezvoltarea indicatorilor de performanță și implementarea testelor bazate pe competențe. Ca urmare a acestei activități, au fost dezvoltate de către experții Centrului Național pentru Politici și Evaluare în Educație noi teste pentru limba română și matematică destinate evaluării naționale 2021. Testele vor fi supuse unor administrări în baza cărora se va realiza o revizuire de itemi. În cadrul acestei componente, se finanțează din fondurile proiectului ROSE participarea elevilor români la evaluările internaționale TIMSS 2019 și PISA 2022.

Testarea TIMSS s-a derulat în perioada aprilie-iunie 2019, testele și chestionarele au fost colectate, iar baza de date națională a fost completată în urma scorării testelor și codării chestionarelor, fiind transmisă IEA, organizație internațională care administrează TIMSS. Raportul internațional privind TIMSS 2019 a fost publicat pe 8 decembrie 2020, în timp ce raportul național va fi publicat în primăvara anului 2021.

Datorită pandemiei de COVID 19, OECD a amânat desfășurarea testării PISA, pretestarea PISA (field trial) urmând a se desfășura în anul 2021, iar testarea principală în 2022.

România a participat la Studiul Internațional privind Procesul de Predare-Învățare, TALIS 2018 (*Teaching and Learning International Survey 2018*), dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) conform H.G. nr. 838 din 07 octombrie 2015, publicat în Monitorul Oficial al României, nr. 759 din 12 octombrie 2015. Centrul Național de Evaluare și Examinare, în calitate de Centru Național TALIS 2018, a îndeplinit toate activitățile necesare implementării în condiții optime a studiului în România. Ca parte a strategiei de diseminare internațională, Centrul național TALIS 2018 a postat informațiile publice pe website-ul național.

În anul școlar 2019-2020, competițiile școlare, inclusiv pregătirile loturilor olimpice în vederea participării la competițiile internaționale au fost suspendate din cauza pandemiei de COVID-19. Activitatea de excelență a continuat în sistem online, astfel încât elevii capabili de performanțe înalte din rândul minorităților naționale să continue antrenamentul pentru activitatea competițională.

În cadrul Proiectului *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți CRED* – cod SMIS 118327, Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 – au fost implementate și/sau sunt în curs de realizare mai multe intervenții care vizează demersuri de susținere a implementării curriculumului național:

- A fost elaborat documentul de politici educaționale *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național*, cu rol de a defini un cadru unitar de construcție și de implementare a curriculumului. Principalele repere în elaborarea documentului au vizat: regândirea proiectării curriculare din perspectiva educației pe tot parcursul vieții; proiectarea Curriculumului național din perspectivă sistemică, în corelație cu celelalte componente ale sistemului de educație; centrarea pe elev, pe interesele și pe nevoile sale de învățare; așezarea întregului sistem educațional preuniversitar, de la educația timpurie până la învățământul post obligatoriu, pe o filosofie educațională explicită, pe un sistem unitar de valori și principii; afirmarea explicită a opțiunii pentru centrarea pe competențe; formularea unui set de finalități ale sistemului educațional, care includ profilurile de formare aferente fiecărui nivel de învățământ.
- A fost elaborată *Metodologia privind dezvoltarea curriculumului la decizia școlii*. Aceasta are ca scop reglementarea regimului curriculumului la decizia școlii din învățământul preuniversitar, prin:

stabilirea procedurilor de constituire a ofertei și de alegere a curriculumului la decizia școlii; definirea etapelor de elaborare și de avizare a programelor corespunzătoare; stabilirea modalităților de monitorizare și evaluare a implementării curriculumului la decizia școlii.

- În contextul nevoii de corelare a Programului „A Doua Șansă” (ADS) cu noul curriculum național, dar și pentru creșterea calității programului, au fost elaborate două metodologii referitoare la funcționarea acestuia: *Metodologia privind organizarea Programului „A doua șansă” – învățământ primar* și *Metodologia privind organizarea Programului „A doua șansă” – învățământ secundar*, Acestea sunt pregătite pentru a fi puse în dezbatere publică.

- În vederea constituirii unei oferte naționale de curriculum la decizia școlii care să promoveze o abordare integrată, a fost elaborat documentul *Repere pentru activitatea de proiectare a disciplinelor opționale*.

- De asemenea, în cadrul proiectului CRED au fost promovate și alte intervenții relevante pentru procesul de implementare a noului curriculum național în învățământul primar și gimnazial.

- Pentru susținerea participării la educație a elevilor cu oportunități reduse, în anul școlar 2019-2020, a început pilotarea unor strategii de adaptare curriculară în 25 de școli situate în comunități defavorizate din punct de vedere social și economic și care se confruntă cu un risc crescut de părăsire timpurie a școlii. În cadrul acestei activități, fiecare școală selectată a elaborat propria Strategie de adaptare curriculară, prin luarea în considerare a nevoilor specifice de învățare ale elevilor pe care îi școlarizează.

- În vederea pilotării unui model de evaluare bazat pe competențe, a demarat un demers de cercetare evaluativă a competențelor elevilor de clasa a IV-a. Cercetarea a vizat elaborarea și aplicarea unei metodologii complexe (teste, chestionare, focus-grupuri, observare la clasă) pe un eșantion național de actori școlari (elevi, profesori, părinți), după modelul evaluărilor internaționale.

- În vederea diseminării pe scară largă a documentelor europene privind competențe cheie, care stau la baza curriculumului național, a fost realizată cercetarea *Analiza comparativă a recomandărilor europene referitoare la competențele-cheie*.

În anul școlar 2019-2020 au fost planificate și desfășurate acțiuni în vederea revizuirii planurilor-cadru pentru învățământul primar și gimnazial, precum și acțiuni vizând elaborarea unor noi planuri-cadru pentru învățământul liceal, după cum urmează:

1. aprobarea prin OMEC nr. 3261/14.02.2020 a componenței Comisiei de elaborare a planurilor-cadru pentru învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional și a Comisiei de validare a planurilor-cadru pentru învățământul preuniversitar;
2. constituirea comisiei de coordonare a grupurilor de lucru pentru elaborarea planurilor-cadru de învățământ preuniversitar;
3. stabilirea principiilor de revizuire a planurilor-cadru pentru învățământul primar și gimnazial și de elaborare a noilor planuri-cadru pentru învățământul liceal și profesional;
4. elaborarea variantelor proiectelor de planuri-cadru, prin activitățile desfășurate în cadrul grupurilor de lucru, constituite la nivelul Comisiei de elaborare a planurilor-cadru pentru învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional;
5. analizarea variantelor proiectelor de planuri-cadru, desfășurate anterior și ulterior adoptării, în luna august 2020, a Legii 185 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr.

1/2011, prin care s-au abrogat prevederile art. I pct. 4 din Legea nr. 221/2019 referitoare la art. 66 alin. 1 din LEN;

6. prezentarea tuturor variantelor proiectelor de planuri-cadru realizate, în cadrul Comisiei de validare, constituită prin OMEC nr. 3261/14.02.2020;
7. consultarea publică a proiectelor de planuri-cadru pentru învățământul preuniversitar;
8. centralizarea propunerilor primite în urma dezbaterii publice a proiectelor de planuri cadru și analiza lor;
9. aprobarea proiectelor de planuri-cadru pentru învățământul preuniversitar prin OMEC;
10. elaborarea programelor pentru învățământ liceal și profesional.

Începând cu anul școlar 2019-2020, în cadrul ciclului gimnazial, la clasa a VII-a au fost aplicate, pentru toate disciplinele, de la nivelul planurilor-cadru, în vigoare, noile programe școlare aprobate în cadrul Anexei nr. 2 la OMEN nr. 3393 / 28.02.2017.

Contextul organizării și desfășurării examenelor naționale, Evaluarea Națională și Examenul de Bacalaureat Național, în anul școlar 2019-2020

MEC a suspendat cursurile din toate unitățile de învățământ până la finalul anului școlar 2019-2020, în condițiile stabilite prin ordin comun al ministrului educației și cercetării și ministrului sănătății. Cu caracter de excepție, activitățile de pregătire pentru elevii claselor terminale s-au organizat, începând cu data de 02.06.2020, pe o perioadă de 2 săptămâni, iar organizarea examenelor naționale s-a realizat în condițiile respectării măsurilor de prevenire stabilite prin ordinul comun. S-au stabilit măsuri pentru desfășurarea activităților în unitățile de învățământ, în condiții de siguranță sanitară, pentru finalizarea anului școlar aflat în curs, precum și pentru pregătirea debutului anului școlar următor. Ministerul Educației și Cercetării, în calitate de autoritate publică centrală responsabilă cu domeniile educație și cercetare a adoptat o serie de măsuri cu caracter normativ, precum și cu caracter administrativ în vederea asigurării sănătății și siguranței tuturor celor implicați în educație și în vederea sprijinirii procesului educațional on-line pe perioada suspendării cursurilor. Au fost transmise inspectoratelor școlare județene și Inspectoratului Școlar al Municipiului București măsuri privind modificarea calendarelor metodologiilor în vigoare din învățământul preuniversitar, precum și recomandări cu privire la utilizarea platformelor electronice pentru suporturi de curs online și la menținerea legăturii cu elevii prin toate mijloacele tehnice de comunicare.

Organizarea și desfășurarea examenelor naționale, în anul școlar 2019-2020, au avut ca elemente specifice următoarele:

- organizarea și desfășurarea unei etape speciale a examenului, pentru asigurarea măsurilor de prevenire și combatere a îmbolnăvirilor dar și a dreptului de a susține Evaluarea Națională pentru toți absolvenții clasei a VIII-a, în contextul pandemiei de COVID-19;
- "anonimizarea" datelor personale ale candidaților la comunicarea/publicarea rezultatelor obținute de aceștia la probele de examen, prin atribuirea unui cod fiecărui candidat și utilizarea acestor coduri la afișarea rezultatelor, pentru identificarea candidaților.

Temeiul legal pentru organizarea și desfășurarea examenelor naționale:

- ✓ *Metodologia de organizare și desfășurare a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a în anul școlar 2010-2011, Anexa nr. 2 la O.M.E.C.T.S. nr. 4799/2010, valabilă și pentru anul școlar 2019-2020, conform OMEN nr. 4916/2019, cu modificările și completările ulterioare numită, în continuare, Metodologie;*
- ✓ *OMEN nr.4916/26.08.2019 privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2019-2020, cu modificările și completările ulterioare (OMEC nr.4248/2020 și OMEC nr.4440/2020);*
- ✓ *ORDIN comun MEC și MS nr. 4267/841 din 18 mai 2020 pentru stabilirea unor măsuri de prevenire și combatere a îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2 în unitățile/instituțiile de învățământ, instituțiile publice și toate structurile aflate în subordonarea sau coordonarea Ministerului Educației și Cercetării;*
- ✓ *OMEC nr. 4515/2020 privind aprobarea normelor de plată a personalului din cadrul comisiilor desemnate în cadrul concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar și examenului național de definitivare în învățământ, sesiunea 2020, pentru organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat, în învățământul profesional de stat și în învățământul dual pentru calificări profesionale de nivel 3, conform Cadrului național al calificărilor, pentru anul școlar 2020-2021, evaluării naționale a absolvenților clasei a VIII-a, examenului național de bacalaureat, examenelor de absolvire/certificare a calificării profesionale pentru învățământul profesional, liceal și postliceal, sesiunile anului 2020;*
- ✓ *OMEN nr. 4917/2019 privind aprobarea Comisiei Naționale de Organizare a Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2019-2020, cu modificările și completările ulterioare;*
- ✓ *Procedura operațională nr.1561/DGIP/03.06.2020 privind activitatea de supraveghere audio-video, prin intermediul sistemelor de supraveghere audio-video, în unitățile școlare din sistemul național de învățământ, pe perioada desfășurării probelor și activităților specifice din cadrul examenelor naționale în anul școlar 2019-2020;*
- ✓ *Procedura nr. 2259/DGIP/15.06.2020 privind modalitatea de secretizare și securizare a lucrărilor scrise și de transport al lucrărilor de la centrele de examen la centrele zonale de evaluare și la centrele regionale de contestații, modalitatea de evaluare a lucrărilor, de soluționare a contestațiilor, precum și consemnarea în catalogul electronic a rezultatelor obținute de candidați la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și la Examenul de Bacalaureat Național, în anul școlar 2019-2020;*
- ✓ *Procedura nr.2217/DGIP/12.06.2020 privind modul de comunicare a rezultatelor obținute de candidații la evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2019 – 2020;*
- ✓ *Procedura nr. 2485/DGIP/17.06.2020 privind vizualizarea de către candidații majori și părinții/reprezentanții legali ai candidaților minori a lucrărilor proprii, corespunzătoare probelor susținute în cadrul Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2019-2020;*

- ✓ Procedura nr. 26361/14.02.2020 cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere/deficiențe de auz/tulburare de spectru autist/tulburări specifice de învățare care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat – sesiunea 2020;
- ✓ Procedura specială nr.9412/11.06.2020 cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii/candidații care se află în situațiile speciale determinate de contextul pandemiei de COVID-19 și care susțin examenele naționale în anul școlar 2019-2020;
- ✓ Nota nr. 29747/20.05.2020 privind înscrierea candidaților la Examenul de Evaluare Națională -2020;
- ✓ Nota nr.29579/14.05.2020 privind tipizatele utilizate la examenele naționale 2020;
- ✓ Nota nr.147/RLB/15.06.2020 privind repartizarea lucrărilor pentru evaluarea inițială în prima etapă a examenului – 15 -17 iunie 2020;
- ✓ Nota nr. 2851/DGIP/23.06.2020 privind stabilirea Centrelor regionale de contestații în prima etapă a examenului;
- ✓ Nota MEC nr. 2928/24.06.2020 cu privire la desfășurarea etapei speciale a Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a – 2020;
- ✓ Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2011, valabilă și pentru examenul de bacalaureat – 2020, Anexele 2 și 3 la OMECTS nr. 4799/01.08.2010;
- ✓ Ordinul nr. 4950/27.08.2019 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național – 2020;
- ✓ Ordinul nr. 4307 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale nr. 4950/2019 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național – 2020;
- ✓ Ordinul nr. 4267/841/18.05.2020 pentru stabilirea unor măsuri de prevenire și combatere a îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2 în unitățile/instituțiile de învățământ, instituțiile publice și toate structurile aflate în subordinea sau coordonarea Ministerului Educației și Cercetării;
- ✓ Ordinul nr. 4341/27.05.2020 privind aprobarea Metodologiei pentru echivalarea/recunoașterea nivelurilor de competență din cadrul probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale – examenul de bacalaureat național – 2020;
- ✓ Ordinul nr. 4441/2020 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale nr. 4950/2019 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național – 2020;
- ✓ Procedura operațională nr. 1561/03/06/2020 privind activitatea de supraveghere audio-video, prin intermediul sistemelor de supraveghere audio-video, în unitățile școlare din sistemul național de învățământ, pe perioada desfășurării probelor și activităților specifice din cadrul examenelor naționale în anul școlar 2019-2020;
- ✓ Procedura nr. 2092/10.06.2020 privind modalitatea de secretizare și securizare a lucrărilor scrise și de transport al lucrărilor de la centrele de examen la centrele zonale de evaluare și la centrele regionale de contestații, modalitatea de evaluare a lucrărilor, de soluționare a contestațiilor, precum și consemnarea în catalogul electronic a rezultatelor obținute de candidați la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și la Examenul de Bacalaureat Național, în anul școlar 2019-2020;

- ✓ *Procedura nr. 2259/15.06.2020 privind modalitatea de secretizare și securizare a lucrărilor scrise și de transport al lucrărilor de la centrele de examen la centrele zonale de evaluare și la centrele regionale de contestații, modalitatea de evaluare a lucrărilor, de soluționare a contestațiilor, precum și consemnarea în catalogul electronic a rezultatelor obținute de candidați la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și la Examenul de Bacalaureat Național, în anul școlar 2019-2020;*
- ✓ *Procedura specială nr. 9412/11.06.2020 cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii/candidații care se află în situații speciale determinate de contextul pandemiei de COVID-19 și care susțin examenele naționale în anul școlar 2019-2020;*
- ✓ *Procedura nr. 31046/18.06.2020 privind modul de comunicare a rezultatelor obținute de candidații la examenul național de bacalaureat – 2020;*
- ✓ *Procedura nr. 239.28.05.2020 cu privire la documentele tip de înscriere la examenul de bacalaureat național – 2020, sesiunea iunie-iulie;*
- ✓ *Procedura nr. 26361/14.02.2020 cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere/deficiențe de auz/tulburare de spectru autist/tulburări specifice de învățare care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat – sesiunea 2020;*
- ✓ *Calendarul Etapei Speciale Bacalaureat 2020, aprobat prin OMEC nr. 4441/02.06.2020, privind modificarea și completarea OMEN 4950/2019.*

S-au organizat și desfășurat mai multe activități din subdomeniul Curriculum:

- elaborarea planurilor-cadru pentru învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional;
- actualizarea procedurii interne a MEC/DGÎP privind stabilirea componenței grupurilor de lucru având ca obiectiv elaborarea curriculumului pentru disciplinele /domeniile de studiu și respectiv modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar;
- elaborarea noilor programe pentru Evaluarea națională a elevilor de clasa a VIII-a, aprobate prin OMEC nr. 3472/2020 din 10 martie 2020 (toate disciplinele: matematică, limba română și limbi materne), precum și revizuirea programelor pentru Evaluarea Națională a elevilor de clasa a VIII-a și pentru Examenul Național De Bacalaureat, sesiunile 2020, în contextul generat de pandemia COVID-19;
- parcurgerea etapelor necesare inițierii de ordine de ministru pentru programe școlare din categoria curriculumului la decizia școlii (opționale);
- elaborarea Reperelor metodologice privind consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020 și proiectarea de activități didactice pentru anul școlar 2020-2021 la o serie de discipline (<https://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html>).

Proiectul *Promovarea și susținerea excelenței în educație prin dezvoltarea competențelor în disciplina tehnologia informației* are ca obiectiv asigurarea condițiilor optime de pregătire și dezvoltare a elevilor din clasele a IX-a – a XIII-a cu profil matematică - informatică capabili de performanțe înalte, prin înființarea și operaționalizarea a 60 de unități de învățământ la nivel liceal în vederea promovării și susținerii excelenței în informatică. Activitățile desfășurate în anul școlar 2019 – 2020 au vizat:

- selecția liceelor de profil matematică - informatică în cadrul cărora se vor dota cele 60 de centre de pregătire în informatică;

- realizarea documentației tehnice necesară achiziționării de echipamente specifice (stații de lucru cu toate accesoriile aferente, table interactive, soluție de rețea și de securitate pentru laborator);
- revizuirea fișei proiectului, pentru a fi pusă în acord cu actualul context educațional și tehnologic, a fost agreată de către Guvernul Japoniei în limitele aceluiași buget și prelungită perioada de implementare a proiectului până în decembrie 2021; în baza fișei proiectului, s-a elaborat un nou caiet de sarcini care a fost avizat pozitiv de către Comitetul Tehnico-Economic pentru Societatea Informațională, demarându-se procedura de achiziție publică.

CAPITOLUL VI - Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic

VI.A. Măsuri de sprijin pentru a facilita intervenția cadrelor didactice în anul școlar 2020-2021 și pentru a remedia lacunele create de încheierea anului școlar 2019-2020 în condiții de pandemie

La sfârșitul anului școlar 2019-2020, CNDIPT a elaborat documentul ***Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019-2020 pentru învățământul profesional și tehnic*** care oferă sugestii de abordare a unor conținuturi din modulele de specialitate, prezentând exemple de analiză a rezultatelor învățării și a conținuturilor a căror formare/exersare s-a realizat preponderent în semestrul al II-lea din anul școlar 2019-2020 în perioada pandemiei COVID-19 și identificând modalitățile prin care acestea pot fi integrate în cadrul unor module din anul școlar 2020-2021, fără a încălca activitățile de învățare propuse elevilor. ***Reperete metodologice***, care acoperă toate domeniile de pregătire profesională din educația și formarea profesională inițială din România, sunt accesibile la nivel național fiind publicate pe platforma "Alege-ți drumul!" <https://www.alegetidrumul.ro/noutati/repere-metodologice-pentru-consolidarea-achizitiilor-anului-scolar-2019-2020>.

Pentru a oferi modele în crearea de materiale de predare-învățare-evaluare de bună calitate și a stimula creativitatea și inovativitatea cadrelor didactice, a fost realizată o bază de date cu peste 4.000 de materiale de predare-învățare-evaluare pentru calificările profesionale din învățământul profesional și tehnic din România care să susțină procesele de predare-învățare-evaluare în sistem online.

VI.B. Organizarea de concursuri antreprenoriale

Concursul „BUSINESS PLAN” se desfășoară din **anul școlar 2008-2009** și sprijină dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor, facilitând corelarea pregătirii teoretice cu pregătirea practică a elevilor. Concursul Business Plan s-a derulat, în anul școlar 2019 - 2020, în baza *Regulamentului specific privind organizarea și desfășurarea Concursului Business Plan*, la nivel local - februarie 2020 - la care au participat 323 de FE (firme de exercițiu) și 646 de elevi. Etapele județene, regionale și etapa națională, care erau planificate a se desfășura în perioada martie-aprilie 2020, nu s-au mai desfășurat din cauza pandemiei COVID 19.

Procesul de evaluare a standardelor de calitate în firma de exercițiu „Marca de calitate” nu s-a desfășurat din cauza pandemiei COVID 19. În prima parte a anului școlar 2019-2020, s-au organizat 6 târguri locale/ județene/ regionale/ naționale ale firmelor de exercițiu la care au participat peste 500 de elevi și studenți care activează în firmele de exercițiu/întreprinderi simulate.

VI.C. Continuarea implementării activităților cuprinse în Master-planul 2015-2020, în vederea dezvoltării programelor în sistemul de formare profesională inițială

CNDIPT a elaborat calendarul etapelor și acțiunilor pentru stabilirea cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional pentru anul școlar 2020-2021, precum și modelele pentru avizarea de către Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și unitatea administrativ - teritorială a Proiectului cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional, aprobate prin OMEN nr. 5108 din 04 septembrie 2019.

În vederea adaptării metodologiei de admitere în învățământul dual la situația pandemică existentă, s-a elaborat *Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4567 din 18 iunie 2020* pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.556/2017 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul dual pentru calificări profesionale de nivel 3, conform Cadrului Național al Calificărilor.

Totodată s-au elaborat proiecte de completare și modificare a legislației secundare, respectiv:

- prin *Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4325 din 22 mai 2020 pentru modificarea și completarea ordinului MEN nr. 5087 din 30 august 2019 privind organizarea, desfășurarea și calendarul admiterii în învățământul profesional de stat și în învățământul dual pentru anul școlar 2020 – 2021*, s-a realizat modificarea și adaptarea calendarului de admitere în învățământul profesional de stat și în învățământul dual la noua situație pandemică și introducerea unei fișe unice pentru admiterea în învățământul profesional de stat și în învățământul dual, precum și introducerea unor noi reglementări pentru locurile distincte alocate elevilor cu CES în unitățile de învățământ de masă;
- prin *Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4321 din 22 mai 2020 privind modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale pentru absolvenții învățământului profesional cu durata de 3 ani, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.435/2014, pentru anul școlar 2019-2020* s-a realizat adaptarea procesului de certificare a absolvenților din învățământul profesional și tehnic inclusiv dual la situația pandemică actuală.

Față de anul școlar 2018-2019, în anul școlar 2019-2020, s-a constatat o creștere a implicării operatorilor economici în formarea profesională inițială prin IPT. Astfel, dacă în anul școlar 2018-2019 au fost încheiate contracte de parteneriat cu 5.597 de operatori economici pentru formarea profesională prin învățământul profesional, în anul școlar 2019-2020 au fost încheiate contracte cu 6.120 de operatori economici. Implicarea operatorilor economici în formarea profesională a elevilor din învățământul profesional, inclusiv dual, a constat în asigurarea resurselor umane și materiale necesare formării elevilor în stagiile de practică organizate la operatorii economici, asigurarea echipamentelor de lucru și de protecție, elaborarea în parteneriat cu unitatea de învățământ a curriculei pentru stagiile de practică, evaluarea curentă a elevilor. Este de remarcat faptul că, deși o serie de operatori economici au întâmpinat dificultăți din cauza pandemiei COVID-19, până la sfârșitul anului școlar niciun operator economic nu a renunțat la parteneriatul pentru formarea profesională a elevilor din învățământul dual.

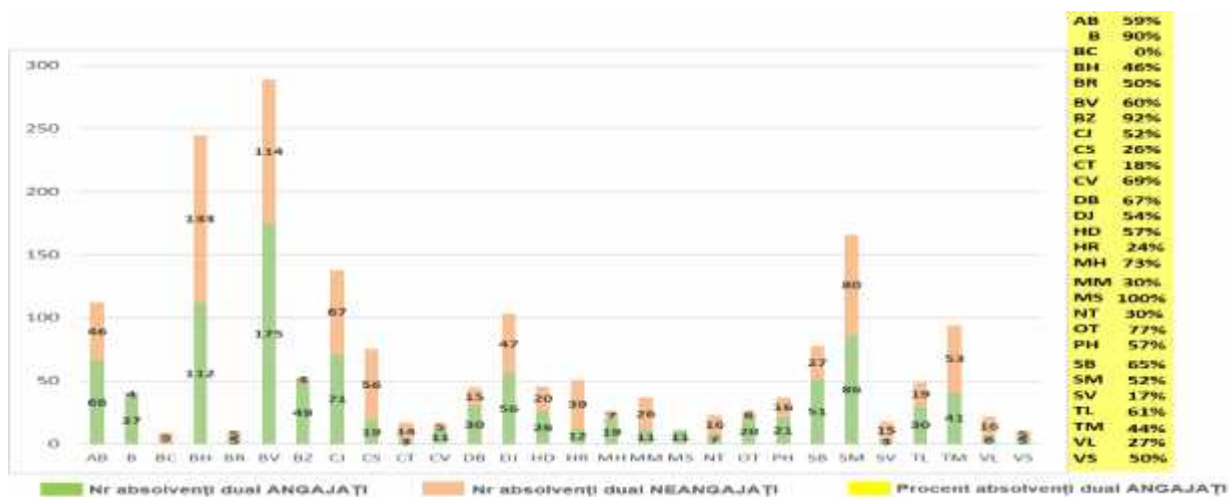
Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional arată o creștere constantă pe parcursul ultimilor trei ani școlari. Astfel, dacă la începutul anului școlar 2017-2018, primul an în care s-a introdus învățământul dual în România, au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 2.568 de elevi, la începutul anului școlar 2018 – 2019 au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 4.244 de elevi, iar în anul școlar 2019-2020 au fost înscriși 6.970 de elevi, ceea ce reprezintă o creștere de peste 2,7 ori față de anul

introducerii învățământului dual. De asemenea, s-a înregistrat o creștere a numărului de operatori economici implicați în formarea profesională inițială prin învățământul dual, care au încheiat contracte de parteneriat cu unitățile de învățământ și cu unitățile administrativ teritoriale pe raza cărora sunt situate unitățile de învățământ, de la 227 de operatori economici în anul școlar 2017-2018, la 527 în anul școlar 2018 – 2019, și la 769 în anul școlar 2019-2020, ceea ce reprezintă o creștere de peste 3,4 ori față de anul introducerii învățământului dual.

Sfârșitul anului școlar 2019-2020 a marcat absolvirea primei **promoții de învățământ dual**. Astfel, **1.847 de elevi absolvenți de dual, certificați pentru 39 de calificări profesionale de nivel 3**, din **12 domenii de formare profesională**, au fost pregătiți să răspundă nevoii de forță de muncă calificată. **Analiza privind inserția absolvenților de dual*, promoția 2020, pe piața muncii**, evidențiază următoarele date:

- 1.847 de elevi au fost certificați (absolvenți de învățământ dual, promoția 2020);
- 983 de absolvenți de dual au fost angajați, reprezentând 53% rată de inserție pe piața muncii;
- 864 de absolvenți de dual sunt neangajați, în proporție de 47%;
- 882 de absolvenți de dual continuă studiile, reprezentând 47,75% din totalul absolvenților de dual, promoția 2020.

PONDERE INSERȚIE PE PIAȚA MUNCII A ABSOLVENȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT DUAL, PROMOTIA 2020, LA NIVEL DE JUDEȚ

VI.D. Diseminarea și promovarea, în continuare, a bunelor practici din domeniul învățământului profesional si tehnic, implicând mediul economic

Una din modalitățile de creștere a atractivității învățământului profesional și tehnic este diseminarea și promovarea exemplurilor de bune practici. În cadrul proiectului ERASMUS+ „EUROPEAN QUALITY ASSURANCE FRAMEWORK FOR VET NRP” - 608946-EPP-1-2019-1-RO-EPPKA3-EQAVET-NRP au fost reactivate și reorganizate 10 rețele parteneriale pe domenii de pregătire profesională de interes. În anul școlar 2019 – 2020, s-au desfășurat 14 activități face-to-face. Având în vedere declararea stării de urgență, activitățile din rețelele parteneriale au fost suspendate. Materialele elaborate în cadrul activităților sunt încărcate pe o platformă de comunicare on-line în rețea dezvoltată tot în cadrul

proiectului (găzduită temporar la dresa <http://retele.montivagant.ro/>) și pot fi utilizate ca exemplu de bună practică de către toți utilizatorii rețelelor parteneriale.

Pentru promovarea IPT în cadrul Săptămânii Europene a Competențelor Profesionale – ediția a IV-a, în 24 octombrie 2019, s-a organizat la București o sesiune națională de informare cu tema “Împreună pentru competențe mai bune” la care au fost diseminate exemple de bună practică din unitățile școlare IPT membre ale rețelelor parteneriale și la care au fost invitați să participe profesori, inspectori, reprezentanți ai mediului economic și ai instituțiilor naționale din educație.

În decembrie 2019, a avut loc, la București, întâlnirea bilaterală dintre reprezentanții Ministerului Federației Wallonia Brussels, împreună cu reprezentanți ai Delegației generale Wallonia Brussels de la București, precum și reprezentanți ai importantelor instituții din România, responsabile cu organizarea și coordonarea educației profesionale și tehnice. Pe parcursul vizitei au fost prezentate delegației belgiene cele mai reușite modele de bune practici în ceea ce privește formarea profesională inițială în sistem dual din România, precum și modalitățile de organizare a învățământului profesional și tehnic, dar și idei de îmbunătățire a acestuia, la nivelul ambelor țări. În acest sens, s-au desfășurat vizite la Colegiul Tehnic *Mihai Bravu* din București și la Campusul Tehnic din Brașov, având ca parteneri două instituții, Școala Profesională Germană Kronstadt și Colegiul Tehnic Energetic Remus Răduleț.

De asemenea, în cadrul unui program de vizite europene, o delegație formată din directori ai unităților de învățământ profesional și tehnic din sectorul 1 al municipiului București a participat la un schimb de experiență în Franța realizat prin implicarea Institutului Francez din România. Schimbul de bune practici a continuat prin vizita delegației franceze la București în care a fost prezentată relația unităților de învățământ cu partenerii economici implicați în procesul educațional al elevilor din învățământul profesional dual. În acest sens, au fost vizitate unitățile de învățământ Colegiul Tehnic de Aeronautică *Henri Coandă* și Colegiul Tehnic *Harnaj* și operatorii economici parteneri. La finalul vizitei, la sediul CCD București s-au dezbătut teme axate pe dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic și pe continuarea schimbului de experiență privind exemplele de bune practici.

În mai 2020, a avut loc videoconferința cu tema “Învățământ dual”, organizată de VoHUB Dual Education, în cadrul căreia au fost prezentate și supuse discuției diferite subiecte de interes comun pentru toți participanții (reprezentanți ai Comisiei Europene; reprezentanți ai administrației publice centrale: MEC, CNDIPT, ANC, inspectori, directori unități învățământ, deputați; reprezentanți ai mediului de afaceri).

VI.E. Finalizarea curriculumului revizuit pentru învățământul profesional și tehnic, din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii

Au fost elaborate următoarele ordine:

- OMEC nr. 4408/2020 privind aprobarea Standardului de pregătire profesională (SPP) și a Programei școlare pentru pregătirea practică din aria curriculară Tehnologii pentru clasa a XI-a învățământ profesional, inclusiv dual, pentru calificarea profesională de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor, LUTIER
- OMEC nr. 5564/2020 - privind măsuri de aplicare și corelare a planurilor de învățământ pentru învățământul profesional, liceal – filiera tehnologică și postliceal cu structura anului școlar 2020 - 2021.

Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic asigură suportul metodologic acordat de către inspectorii unităților de învățământ pentru dezvoltarea de noi calificări profesionale, respectiv elaborarea de standarde de pregătire profesională și curriculum pentru Designer pentru publicitate, Electrician electronist auto, Agent de penitenciare, Operator montator subansamble, Tehnician tehnolog mecanic, Tehnician operator comanda numerică etc.

Pentru a oferi modele în crearea de materiale de predare-învățare-evaluare de bună calitate și a stimula creativitatea și inovativitatea cadrelor didactice, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic a selectat peste 4.000 de materiale de predare-învățare-evaluare pentru calificările profesionale din învățământul profesional și tehnic din România care să susțină procesele de predare-învățare-evaluare în sistem online. Exemplele de materiale de predare-învățare-evaluare publicate pe platforma "Alege-ți drumul!" <https://www.alegetidrumul.ro/> oferă profesorilor posibilitatea de a gestiona procesul didactic cu ajutorul Google Classroom sau Microsoft Teams, de a organiza videoconferințe cu ajutorul Meet sau Teams, de a folosi tabla virtuală cu ajutorul Google Jamboard sau Microsoft Whiteboard.

VI.F. Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul profesional, inclusiv dual

Se acordă, în mod constant, importanță deosebită acțiunilor de informare și de promovare a învățământului profesional și tehnic, adresate tuturor factorilor interesați, în rândul cărora elevii de gimnaziu reprezintă o categorie extrem de importantă. Principalele măsuri de promovare a învățământului profesional și tehnic se referă la:

- actualizarea site-ului de promovare a învățământului profesional și tehnic „Alege-ți drumul!” -<http://www.alegetidrumul.ro/>; site-ul conține informații, date statistice, materiale de învățare, necesare tuturor factorilor interesați de oferta educațională pentru învățământul profesional și tehnic de nivel 3, 4 și 5;
- participarea la emisiuni radio și televizate și la întâlniri naționale, regionale și locale în care este promovat învățământul profesional și tehnic;
- sprijin acordat inspectoratelor școlare pentru organizarea și derularea acțiunilor de prezentare și promovare a ofertei de educație și formare profesională prin IPT la nivel județean și local, acțiuni organizate împreună cu unitățile de învățământ și cu operatorii economici/instituțiile publice partenere.

În mod specific, pentru promovarea învățământului profesional și a învățământului dual, în rândul diferitelor categorii de factori interesați, în anul școlar 2019-2020, s-a realizat procesul de promovare a învățământului profesional și dual în rândul partenerilor sociali, în special în rândul operatorilor economici, potențiali parteneri pentru formarea profesională. Ministerul Educației și Cercetării și CNDIPT au organizat, în perioada 11 februarie-11 martie 2020, campania de promovare „Meseria face diferența!” care s-a desfășurat în scopul prezentării celor mai relevante meserii în care se pot forma absolvenții de clasa a VIII-a, dar și al avantajelor pe care le oferă învățământul profesional inclusiv dual.

Ca efect al măsurilor de informare și consiliere, față de anul școlar 2018-2019, în anul școlar 2019-2020 se constată o creștere a atractivității învățământului profesional, argumentată de creșterea ponderii elevilor cuprinși în clasa a IX-a la învățământul profesional (inclusiv dual), din totalul elevilor

cuprinși în clasa a IX-a învățământ de zi, de la 19,7% în anul școlar 2018-2019, la 24,9% în anul școlar 2019-2020.

Tabelul 1. Situația elevilor cuprinși în învățământul profesional, curs de zi, la începutul anului școlar

Anul școlar	Total elevi cuprinși în clasa a IX-a, în învățământul liceal și profesional, curs de zi ¹	Învățământ profesional, inclusiv dual		
		Nr. de locuri în planul de școlarizare pentru clasa a IX-a ²	Nr de elevi cuprinși la începutul anului școlar în clasa a IX-a ³	Pondere elevilor cuprinși în învățământul profesional
2016 - 2017	177506	36392	32904	18,5%
2017 - 2018	170457	37872	33057	19,4%
2018 - 2019	170657	38345	33627	19,7%
2019-2020	175384	54688	43661	24,9%

După declanșarea pandemiei de COVID - 19, în scopul respectării măsurilor stabilite pentru prevenirea infectării cu SARS-CoV-2, a fost necesară reorganizarea activităților de promovare a ofertei educaționale IPT pentru anul școlar 2020-2021. Astfel, s-au elaborat OMEC 4532/15.06.2020 și OMEC nr. 4617/22.06.2020 privind modificarea și completarea OMEN nr. 4.948/2019 și OMEN 5087/2019 privind organizarea, desfășurarea și calendarul admiterii în învățământul liceal, profesional de stat și în învățământul dual pentru anul școlar 2020-2021. Conform acestor ordine, majoritatea acțiunilor de promovare a IPT, inclusiv "Săptămâna meseriilor" și Târgurile Ofertelor educaționale, s-au desfășurat în mediul online. De asemenea, în contextul declanșării pandemiei de COVID-19, în luna mai 2020, la inițiativa MEC, a fost publicat Ghidul pentru Învățământul Profesional și Tehnic, anul școlar 2020-2021.

VI.G. Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.)

Proiectul Erasmus+ KA2 – *Sector Skills Alliances for implementing a new strategic approach (Blueprint) to sectoral cooperation on skills - SKILLS 4 SMART TCLF INDUSTRIES 2030* care este implementat în perioada ianuarie 2018 – decembrie 2021, vizează crearea unei comunități dinamice și durabile a diferiților actori privați/publici, angajați să sprijine dezvoltarea competențelor necesare pentru inovarea și realizarea de produse cu valoare adăugată mare și să determine creșterea oportunităților de angajare în UE în sectorul textile-îmbrăcăminte-pielărie-încălțăminte. Consorțiul, format din 21 de organizații din 9 țări și-a propus să actualizeze oferta de formare prin dezvoltarea de noi calificări și instrumente inovatoare de formare profesională, să elaboreze o Strategie a competențelor sectoriale, la nivelul UE, "TCLF Skills Strategy 2030", susținută de actorii publici și privați din întreaga Europă și să contribuie la îmbunătățirea imaginii carierei în sectorul textile-îmbrăcăminte-pielărie-încălțăminte, pentru a atrage noile generații spre un domeniu aflat în continuă dezvoltare.

¹ Sursa datelor: INS

² Sursa datelor: inspectoratele școlare

³ Sursa datelor: INS

Prin proiectul ERASMUS+ „EUROPEAN QUALITY ASSURANCE FRAMEWORK FOR VET NRP” - 608946-EPP-1-2019-1-RO-EPPKA3-EQAVET-NRP, s-a urmărit punerea în aplicare a sarcinilor care le sunt atribuite țărilor membre UE în Recomandarea EQAVET, privind stabilirea buclilor de informare și feedback continuu în formarea profesională inițială și continuă bazate pe rezultatele învățării și întărirea cooperării între punctele naționale de referință și evidențierea activității acestora privind furnizorii de ÎPT. În cadrul proiectului, au fost organizate vizite de studiu în colaborare cu punctele naționale de referință din Olanda și Suedia.

Începând din anul 2015, CNDIPT este membru în Rețeaua europeană de expertiză în educație și formare profesională, ReferNet, coordonată de Centrul European de Dezvoltare a Formării Profesionale, CEDEFOP, agenție de specialitate a Comisiei Europene. În perioada 2019-2020, echipa punctului național de contact ReferNet România a elaborat:

- Raport privind politicile specifice sistemului de educație și formare profesională din România transpus în format online pe platforma corespunzătoare dezvoltată de Cedefop;
- contribuții pentru actualizarea documentului Comisiei europene Education and Training Monitor 2019 și Spotlight - prezentare succintă a sistemului de educație și formare profesională din România;
- articole tematice /buletine informative succinte privind știri relevante din educație și formare profesională.

Au fost diseminate rezultatele și activitatea punctului național de contact ReferNet România în cadrul sesiunilor naționale de informare organizate de CNDIPT, a fost promovat sistemul de educație și formare profesională inițială prin intermediul documentelor elaborate, disponibile online, și prin promovarea exemplelor de bune practici și rezultate ale elevilor din IPT obținute la diverse concursuri sau olimpiade la nivel internațional.

VI.H. Sprijinirea cu servicii de consiliere și orientare în carieră a elevilor din ultimii ani de gimnaziu și primii ani de învățământ profesional și tehnic (Jobs)

În anul școlar 2019-2020, CNDIPT a preluat site-ul și platforma dezvoltate în cadrul proiectului *JOBS - Orientare profesională – Instruire în întreprinderi și școli*. Adresa site-ului este <https://jobsproject.ro/ro/>. De aici pot fi descărcate gratuit materiale pentru elevi și profesori – *Caietul JOBS pentru elevi* și broșura pentru profesori - *Cum sprijinim învățarea activă*. Caietele JOBS constituie materiale educaționale utile ce pot fi utilizate în cadrul diferitelor activități didactice, inclusiv la orele de dirigiență, pentru o mai bună cunoaștere, informare și orientare a elevilor, în formularea opțiunilor de educație și formare profesională și în formarea unor competențe utile pentru viață.

VI.I. Formarea competențelor antreprenoriale prin firma de exercițiu/întreprinderea simulată

Curriculumul de specialitate pentru calificările aparținând profilului economic conține module alocate pentru formarea competențelor antreprenoriale, prin metoda „Firma de Exercițiu” (FE). Firma de exercițiu este o metodă didactică modernă, care are ca scop dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor prin simularea proceselor interne desfășurate într-o firmă reală și a relațiilor sale cu alte firme și instituții. Pe această cale li se oferă elevilor ocazia de a lua contact cu cultura economică a partenerilor lor din țară și străinătate. În anul școlar 2019-2020, au fost autorizate 1.555 de firme de exercițiu/întreprinderi simulate din care 462 de firme noi, 550 de firme continuate și 543 de firme preluate, acestea au desfășurat activitatea curentă prevăzută în curriculum și activități extra curriculare.

VI.J. Fundamentarea planurilor de școlarizare, în funcție de nevoile pieței muncii

Pentru a răspunde nevoilor pe termen scurt ale operatorilor economici, a fost stabilită, prin metodologia de organizare și funcționare a învățământului profesional, o etapă în care inspectoratele școlare realizează investigarea nevoilor imediate ale operatorilor economici prin colectarea și centralizarea solicitărilor acestora pentru școlarizarea în învățământul profesional. La învățământul dual, investigarea nevoilor imediate ale operatorilor economici prin colectarea și centralizarea solicitărilor acestora se realizează de către CNDIPT.

Solicitările agenților economici sunt prioritare și ele nu pot fi satisfăcute în situația în care calificările solicitate nu sunt autorizate în rețeaua unităților de învățământ sau atunci când numărul solicitărilor pentru o anumită calificare depășește capacitatea de școlarizare a rețelei unităților de învățământ.

Pentru anul școlar 2019-2020, solicitările operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional au fost cuprinse în planul de școlarizare în pondere de peste 87%, în timp ce la învățământul dual ponderea a fost de peste 92%. Cauzele nesatisfacerii integrale a solicitărilor operatorilor economici au fost, în principal: solicitări pentru anumite calificări care nu figurează în nomenclatorul calificărilor profesionale, număr mic de locuri solicitate pentru anumite calificări ceea ce a condus la imposibilitatea constituirii unei formațiuni de studiu, solicitări pentru calificări la care nu au existat unități de învățământ autorizate sau acreditate. PRAI actualizate sunt disponibile pe site-ul proiectului *Cadrul strategic pentru infrastructura educațională și sprijin în planificarea strategică a educației și formării profesionale - INFRAED*", la adresa <http://infraed.ro/planul-regional-de-actiune-pentru-invatamant-prai/>.

CAPITOLUL VII - Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale

În anul școlar 2019-2020, au fost realizate atât activități specifice învățământului în limbile minorităților, cât și activități adresate elevilor de etnie rromă și cadrelor didactice, dintre care amintim:

- Continuarea măsurilor pentru prezervarea limbii, istoriei și culturii rromani în context didactic (prin asigurarea predării, în continuare, a câte 3-4 ore/ săptămână de limbă maternă rromani, la cl. I-XII, respectiv 1 oră/săpt. de istoria și tradițiile rromilor, la cl. a VI-a și a VII-a în 39 de județe);
- Continuarea măsurilor în vederea predării în limba maternă rromani, la nivelul învățământului preșcolar, inclusiv prin abordări bilingve (rromani-română, rromani-maghiară), în ultimii trei ani existând, anual, 10 grupe de grădiniță de acest tip (Alba, Bacău, Bihor, Buzău, Cluj, Iași, Olt, Mureș, Timiș), cumulând 221 de preșcolari;
- Continuarea măsurilor de promovare a predării în limba maternă rromani, la clasele pregătitoare și la cls. I-IV. Anual, între 300-420 de elevi rromi au ales studiul în limba rromani la clasele pregătitoare și la clasele I-IV (în anul școlar 2019-2020, în județele: Alba, Bihor, Brăila, Cluj, Hunedoara, Ialomița, Mureș, Timiș). La clasele V – VIII, studiul în limba rromani există, la nivel de țară, doar într-o singură unitate școlară, la Școala gimnazială nr. 12 Măguri – Lugoj, jud. Timiș (între 85-107 elevi, anual);
- Continuarea cursurilor de vară de limba și metodică predării limbii rromani, care anul acesta s-au desfășurat on-line, pe trei module succesive, în perioada 23-31 august 2020, pentru profesori și potențiali profesori de limba rromani, educatori și învățători care predau sau vor predă în limba maternă rromani (MEC, CCD Constanța și CCD Sălaj);

- Desfășurarea, în perioada 31 august-6 septembrie 2020, a Cursului de formare inițială on-line a mediatorilor școlari, care deja lucrează și nu au absolvit un stagiu de pregătire inițială, dar și pentru mediatorii școlari ce urmează a fi încadrați cu începere din noul an școlar;
- Monitorizarea aplicării metodologiilor, în principal a Metodologiei privind studiul în limba maternă și al Limbii și literaturii materne, al Limbii și literaturii române, studiul Istoriei și tradițiilor naționale și al Educației muzicale în limba maternă, aprobată prin OM nr. 5671 din 10 septembrie 2012 și completarea celorlalte metodologii (unde era cazul) cu aspecte ce privesc învățământul în limbile minorităților naționale;
- Monitorizarea aplicării ordinului de ministru privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Educație interculturală” (curriculum la decizia școlii pentru învățământul gimnazial) și a programei școlare revizuite pentru disciplina opțională „Drepturile omului” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), cât și a ordinului privind dezvoltarea diversității în curriculumul național;
- Propunerea a trei programe de curs opțional, destinate dezvoltării competenței interculturale;
- Coordonarea activității de evaluare a mijloacelor de învățământ în vederea omologării și utilizării acestora în învățământul preuniversitar. Listele cu mijloacele de învățământ avizate au fost postate pe site-ul www.edu.ro. În anul școlar 2019-2020, au fost avizate un număr de 477 de produse.
- Colaborarea cu CNEEP în vederea asigurării cadrelor didactice care elaborează subiecte pentru examenele naționale EN-cl. II, IV, VI, VIII, Bacalaureat pentru elevii care frecventează unități de învățământ cu limba de predare maternă;
- Colaborarea cu CNEEP pentru asigurarea profesorilor traducători pentru examenele naționale (EN II, EN IV, EN VI, EN VIII, Bacalaureat, Definitivat) și concursurile pentru ocuparea posturilor vacante.
- Colaborarea cu CNPEE a elaborării/actualizării programelor pentru examenele de definitivare și titularizare în învățământ (pentru educatoare, învățători, profesori de limba maternă, istoria și tradițiile minorităților etc.).

Pentru anul școlar 2019-2020, s-a inițiat revizuirea planurilor-cadru privind învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă și sportiv, inclusiv pentru clasele cu predare în limbile minorităților naționale. Modificarea planurilor-cadru s-a realizat conform legislației în vigoare și a fost aprobat prin OMEN nr. 5086/2019.

S-au realizat întâlniri cu grupuri reprezentative de profesori de limba română din unele județe în care există școli cu predare în limbile minorităților naționale (Harghita, Covasna, Timiș, Arad, Alba, Brașov, Bihor, Sălaj, Mureș, Cluj, Sibiu, Hunedoara, Maramureș, Satu Mare), în vederea acordării consilierii necesare pentru asigurarea calității procesului didactic.

În anul școlar 2019-2020, situația elevilor care învață în limba maternă și situația elevilor care studiază limba maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale conform prevederilor art. 45 și art. 46 din Legea educației naționale nr. 1/2011 și având în vedere OMECT nr. 5671/2012 se prezintă astfel:

Situația minorităților naționale în România în anul școlar 2019-2020

Forma de învățământ	Limbile materne	Număr județe	Număr elevi
Învățământ în limba maternă	11 - maghiară, germană, rromani, ucraineană, slovacă, sârbă, croată, italiană, bulgară, cehă, turcă	Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Buzău, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Covasna, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Maramureș, Mureș, Olt, Sălaj, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Timiș și municipiul București	180.000

Studiul limbii materne	14 - rromani, neogreacă, rusă, turcă, ucraineană, polonă, cehă, croată, sârbă, maghiară, germană, bulgară, slovacă, armeană	39 de județe și municipiul București	41.000
------------------------	---	--------------------------------------	--------

Pentru pregătirea elevilor în vederea susținerii examenelor naționale Ministerul Educației și Cercetării a publicat modelele de teste de examen în limbile minorităților naționale care au putu fi accesate online pe site-ul Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE). De asemenea, au fost publicate testele de antrenament în vederea pregătirii pentru examene a elevilor care studiază în limbile minorităților naționale. Testele au fost puse la dispoziția elevilor online, pe site-ul CNPEE.

Având în vedere faptul că în rețeaua școlară din România există și instituții de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale, *Cabinetul Secretarului de Stat Învățământ în Limbile Minorităților Naționale* a inițiat încheierea unui act adițional, de organizare și difuzare a lecțiilor în limbile minorităților naționale. *Cabinetul Secretarului de Stat Învățământ în Limbile Minorităților Naționale* a organizat desfășurarea activităților de Teleșcoală pentru școli/secții cu predare în limba maghiară.

În vederea consolidării achizițiilor din anul școlar 2019 -2020, Ministerul Educației și Cercetării a elaborat *Repere metodologice* inclusiv pentru disciplinele care se studiază în limbile minorităților naționale. Acestea pot fi accesate pe site-ul <https://educatiaccontinua.edu.ro/repere-metodologice.html>. Reperele metodologice au fost elaborate în vederea recuperării materiei din semestrul al II-lea din anul școlar precedent și reorganizarea materiei din semestrul I al anului școlar în curs, astfel încât elevii să poată să-și formeze corect și logic competențele prevăzute de programele școlare.

În conformitate cu reglementările legale, ministerul asigură manualele școlare, care pot fi: manuale elaborate în limba de predare a minorităților naționale și manuale traduse din limba română. Manualele pot fi vizualizate pe site-ul <https://www.manuale.edu.ro/> de către toți elevii și implicit și de către cei aparținând minorităților naționale, care studiază la școli/secții cu predare în limba maternă.

Situația manualelor școlare destinate învățământului în limbile minorităților naționale existente la sfârșitul anului școlar 2019-2020*

CLASA	TOTAL	croată	germană	maghiară	rromă	rusă	sârbă	slovacă	turcă	ucraineană
I	28	0	3	16	2	1	1	3	1	1
a II-a	24	0	3	13	1	1	2	2	1	1
a III-a	22	0	2	13	2	1	1	0	1	2
a IV-a	27	0	5	14	1	1	2	2	1	1
a V-a	26	1	3	18	1	1	1	0	0	1
a VI-a	47	1	8	26	2	1	2	6	0	1
a VII-a	34	0	11	20	0	0	2	1	0	0

a VIII-a	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0
TOTAL	211	2	35	123	9	6	11	14	4	7

**Cele 221 de manuale se regăsesc pe platforma dedicată manualelor digitale în format pdf. sau pdf și variantă digitalizată.*

În conformitate cu calendarul de implementare a noilor planuri-cadru și programe școlare, în învățământul primar și gimnazial, au fost elaborate manuale școlare progresiv în perioada 2012 -2020, pentru clasa pregătitoare și clasele I-VIII. Pentru un număr de 136 de manuale școlare destinate învățământului în limba maternă, nu au fost depuse oferte în cadrul licitațiilor/evaluărilor lansate în anii școlari și nu au fost traduse din limba română în limbile minorităților naționale un număr de 144 manuale școlare.

Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană (CFCLG) este recunoscut pe plan internațional fiind constant menționat în documentele Comisiei guvernamentale româno-germane pentru problematica etnicilor germani din România. Astfel, în Protocolul celei de-a XXII-a sesiuni a Comisiei guvernamentale româno-germane pentru problematica etnicilor germani din România se specifică la punctul 12: „Comisia a apreciat activitatea Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Germană din Mediaș, în calitate de centru național de formare, organism în subordinea Ministerului Educației Naționale...” Angajații CFCLG oferă în cadrul Centrului de Documentare și Informare „Lernwerkstatt” al CFCLG consiliere pentru cadrele didactice în vederea asigurării unui învățământ de calitate în limbile minorităților naționale (limba germană). Prin intermediul revistei „Zett” (<http://zfl.ro/zett.php>), care apare bianual în editura Central a CFCLG, a newsletter-urilor periodice trimise de profesorii metodistici ai CFCLG și a sitului <http://zfl.ro>, cadrele didactice sunt permanent informate asupra noilor abordări educaționale cu predarea în limba germană. În colaborare cu Forumul Democrat al Germanilor din România, CFCLG Mediaș a organizat, în anul școlar 2019-2020, conferințele naționale „Zilele dascălului transilvan” și „Zilele dascălului bănățean”.

CFCLG Mediaș a desfășurat în anul 2019-2020 activități de formare continuă pentru cadre didactice care predau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal precum și pentru cadrele didactice care predau limba germană maternă sau limba germană ca limbă modernă. Seminariile s-au desfășurat regional în diverse localități din România (Sighișoara, Brașov, București, Miercurea Ciuc, Deva, Cluj-Napoca, Timișoara, Arad, Oradea, Satu Mare) pentru a veni în întâmpinarea cadrelor didactice și pentru a reduce cheltuielile aferente desfășurării acestor cursuri. De asemenea activitățile centrului programate pentru semestrul II al anului școlar 2019-2020, având în vedere contextul pandemiei, s-au desfășurat online.

Profesorii formatori CFCLG au beneficiat atât de cursuri în limba română, cât și de cursuri oferite de instituții din Germania, Austria și Elveția. Astfel, în cel mai scurt timp, au fost oferite seminarii online la care participanții au putut urmări și exersa noile modalități de predare-învățare. Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană Mediaș este permanent preocupat de conectarea la dimensiunea europeană a predării limbilor străine participând la proiectul internațional „Action Research Communities for Language Teachers” implementat de Centrul European de Limbi Străine al Consiliului Europei – ECML. Pentru a menține vizibilitatea internațională CFCLG colaborează cu diverse instituții de învățământ superior și organizații profesionale cum ar fi: Pädagogische Hochschule Ludwigsburg, Germania, Institutul Goethe București, Fundația „Donauschwäbische Kulturstiftung” Stuttgart, Germania.

De asemenea, s-a avut în vedere lansarea de cursuri de formare pentru cadrele didactice, în vederea desfășurării de activități didactice on-line și în domeniul interculturalității, al dialogului intercultural, trăsătură comună în cadrul tuturor programelor strategice europene. La nivelul centrelor județene de formare (CCD), s-au lansat oferte de formare în vederea înțelegerii de către profesori a modului în care se formează la elevi competența interculturală și specificul activităților didactice (CCD Arad, CCD Harghita etc.).

Perfecționarea cadrelor didactice din școlile sau clasele cu predare în limba maghiară s-a realizat în cadrul activităților organizate de inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (ex. Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașele unde are extensii: Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Târgu-Mureș, Târgu Secuiesc, Miercurea Ciuc). O mare parte a perfecționărilor pentru cadrele didactice maghiare au fost organizate de către Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România prin cursurile tematice de perfecționare organizate pe tot parcursul anului școlar pe teme de actualitate care se bucură de un interes real (ex. Competențele specifice mentorului, Managementul conflictelor, Metode moderne de predare a limbii române, Organizarea activităților integrate, Dezvoltarea competențelor de comunicare, Pedagogii alternative, Educația ecologică etc.) la Miercurea Ciuc, Târgu-Mureș, Sfântu Gheorghe, Sovata, Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Oradea, Timișoara, Marghita, Baia Mare, Aiud, Cluj-Napoca, Brașov, Sighetu Marmăției, Bistrița și Zalău. Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România organizează anual stagiul de perfecționare de o săptămână denumit Academia de Vară „Bolyai” în parteneriate cu universități din România și Ungaria.

S-au organizat cursuri de perfecționare în Slovacia, în luna aprilie, pentru cadrele didactice care predau în limba slovacă, în conformitate cu programul interministerial de colaborare în domeniul educației.

S-au perfecționat cadrele didactice din școlile cu predare în limba ucraineană și profesorii de limba ucraineană în cadrul activităților organizate de: inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (ex. Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașul unde are extensie: Sighetu Marmăției, județul Maramureș, precum și la Universitatea București).

S-au desfășurat cursuri de perfecționare la limba și literatura rusă pentru profesorii de limba rusă din unitățile de învățământ preuniversitare din România, organizate de profesorii universitari de la Universitatea București, Universitatea Al. Ioan Cuza, Iași și Universitatea de stat Prietenia Popoarelor din Moscova.

În vara anului 2020, au fost pregătiți mediatori școlari rromi, în sistem on-line.

CAPITOLUL VIII - Formarea cadrelor didactice și îmbunătățirea managementului școlar

În anul școlar 2019-2020, având în vedere măsura suspendării activităților didactice ce impuneau prezența fizică, la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar din România, modalitățile de realizare a procesului de formare continuă au fost:

- 1) Formarea prin programe avizate, organizate și desfășurate de către CCD, la nivel regional/local; Situația programelor de formare organizate și desfășurate se actualizează periodic, pe site-urile CCD;

Date referitoare la formarea continuă a cadrelor didactice, pe județe, se regăsesc pe site-ul oficial al Ministerului Educației și Cercetării, la adresa <https://www.edu.ro/formare-cadre-didactice-invatomant-preuniversitar> și pe portalul <https://educatiaccontinua.edu.ro/>

- 2) Formarea prin programe acreditate, furnizate de CCD/universități/ONG/parteneri sociali;
- 3) Formarea prin programe din categoria Programe speciale, naționale sau internaționale, pentru care se aplică proceduri specifice de recunoaștere și echivalare a competențelor dobândite în credite profesionale transferabile;
- 4) Formarea prin programe acreditate, organizate și desfășurate în cadrul unor proiecte sistematice în care ministerul este beneficiar/partener : CRED, ETIC, SCI etc.;
- 5) Formarea/instruirea, la nivelul unității de învățământ, cu privire la utilizarea platformei /domeniului/ aplicației specifice unității de învățământ;
- 6) Formarea din surse alternative, inclusiv prin cele deschise.

Formarea continuă s-a derulat, ca proces complex, cu rolul de facilitare a transferului demersului didactic, din planul clasic, față-în-față, în cel hibrid - blended learning și online. Rolul CCD a fost adaptat contextului pandemic, incluzând și componenta de facilitare a formării, fapt reglementat prin ordin de ministru.

Pentru a veni în sprijinul tuturor categoriilor de cadre didactice, casele corpului didactic au desfășurat activități specifice de formare, inclusiv activități-suport pentru cadrele didactice, în vederea integrării resurselor e-learning, prin utilizarea noilor tehnologii, în predare, învățare și evaluare și pentru crearea stării de bine a profesorilor-în relație cu clasa de elevi- în cadrul școlar. Cursurile au vizat prezentarea unor instrumente digitale utile și necesare la armonizarea metodelor didactice aplicate la clasa virtuală de elevi. Au fost organizate ateliere de instruire online a cadrelor didactice pentru utilizarea platformelor Teams/office365, Google Classroom/Google Meet. De asemenea, casele corpului didactic au organizat și desfășurat sesiuni de instruire privind accesarea și utilizarea de instrumente digitale pentru creare de conținut digital: kahoot, padlet, learning apts ș.a.

Prin toate măsurile de sprijin întreprinse, MEC a avut în vedere facilitarea accesului cadrelor didactice la dezvoltare profesională de calitate, bazată pe egalitate de șanse și sustenabilitate, în vederea dezvoltării competențelor didactice și a abilităților digitale, pentru o bună predare-învățare-evaluare. Astfel, au fost adaptate și restructurate procedurile și activitățile de acreditare/avizare a programelor de formare continuă a cadrelor didactice.

A fost elaborat și dezvoltat un cadru instituțional adecvat mecanismelor și standardelor pentru formarea și dezvoltarea competenței didactice, în domeniul carierei didactice/formării inițiale și continue a profesorilor, respectiv pentru dezvoltarea programelor de studii pentru masterat didactic și înființarea și dezvoltarea mecanismului instituțional al mentoratului carierei didactice. În acest sens, a fost elaborată *Metodologia pentru înființarea și organizarea programelor de master didactic*, aprobată prin Ordinul nr. 4524/2020.

A fost elaborat cadrul normativ privind formarea inițială psihopedagogică pentru acces în cariera didactică. A fost emis OMEC nr.4812/30.07.2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar.

Examenul național de definitivare în învățământ

Sesiunea 2020 a examenului s-a organizat în baza Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenului național de definitivare în învățământ OMEN nr.5211/2018.

Sesiunea 2020:

- Număr candidați cu note la proba scrisă 6037;
- Număr candidați promovați: 4374 (medii peste 8) ;
- Procentul de promovabilitate pe țară: 72.45% ;
- Note de 10: 101.

Formarea continuă a cadrelor didactice

Casele corpului didactic au derulat programe de formare acordând interes sporit asigurării calității și diversității, pe domenii tematice precum: proiectare curriculară, strategii didactice de predare – învățare – evaluare, abilitare curriculară, managementul clasei de elevi, educație anti-bullying, consiliere și orientare școlară și în domeniul carierei, competențe TIC/digitale, educația copiilor cu CES, educația copiilor și tinerilor cu aptitudini înalte, egalitate de șanse și gen, educație nonformală, extrașcolară și informal, noile educații, dezvoltare durabilă și provocările globalizării, educație antreprenorială, educație pentru mediu, educație pentru sănătate, educație interculturală, educație pentru cetățenie democratică, educație pentru drepturile copilului, educație pentru drepturile omului, management și consiliere pentru cariera didactică, management și leadership în educație, marketing educațional, managementul calității educației, politici educaționale.

S-au abordat, la solicitarea direcțiilor de specialitate din minister, și teme precum: Pregătirea cadrelor didactice în vederea desfășurării Examenului național de definitivare în învățământ, Dezvoltarea competențelor profesionale și manageriale necesare metodiștilor, Abilitarea curriculară a cadrelor didactice care predau la clasa pregătitoare, Management și consiliere în cariera didactică, Curs de instruire și formare a profesorilor titulari cu gradul didactic I și II, propuși să corecteze lucrările scrise în cadrul concursului de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în unitățile de învățământ preuniversitar.

Una dintre activitățile principale ale proiectului CRED vizează formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în vederea integrării noului curriculum de gimnaziu și facilitarea tranziției elevilor de la nivelul primar la cel gimnazial. Această componentă vizează formarea a 55.000 de cadre didactice (15.000 din învățământul primar și 40.000 din învățământul gimnazial) și este realizată printr-un program național de formare acreditat de nivel 1 (60 ore, 15 credite profesionale) și a 16 programe regionale de formare acreditate de nivel II (120 ore, 30 credite profesionale). În acest context, până în prezent au fost formați 640 de formatori naționali și 22024 de cadre didactice din învățământul primar și gimnazial. Procesul de abilitare curriculară a profesorilor continuă și în anul școlar 2020/2021 și 2021/2022.

În domeniul informării, instruirii și formării cadrelor didactice, s-a asigurat:

- elaborarea Ghidului privind redeschiderea unităților de învățământ preuniversitar vocațional;
- dezvoltarea de resurse educaționale pentru elevi și cadre didactice pe platformele MEC <https://digital.educared.ro/> și <https://educatiaccontinua.edu.ro/instrumente-de-lucru-pentru-elevi.html> la limba și literatura română și matematică;
- elaborarea de materiale suport pentru utilizarea Reperelor metodologice privind consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020 și proiectarea activităților didactice pentru anul școlar 2020-2021 (<https://educatiaccontinua.edu.ro/repere-metodologice.html>) la nivelul unităților de învățământ.

CAPITOLUL IX. Îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar superior la cel terțiar

Subcomponenta 1.1 a proiectului ROSE are în vedere intervenții la nivelul școlilor, prin acordarea de granturi, în valoare totală de peste 84,23 milioane de Euro, dedicate liceelor mai puțin performante din sistemul public de învățământ, în scopul creșterii participării școlare și a ratei de absolvire, precum și pentru îmbunătățirea performanțelor școlare. Perioada de derulare a granturilor acordate liceelor este de maximum 4 ani, iar mărimea acestora este, în medie, de 100.000 Euro.

Se află în implementare 874 de proiecte - 255 de proiecte din prima rundă, care au demarat în iulie 2017, 473 din runda a doua, care au demarat activitățile în 2018, și 146 din runda a treia, care au demarat în octombrie 2020.

Au fost finalizate și publicate online 5 ghiduri, menite să sprijine derularea activităților pedagogice și de sprijin din liceele beneficiare de granturi ROSE:

- Ghidul privind educația incluzivă;
- Ghidul privind consilierea și orientarea profesională;
- Ghidul de dezvoltare personală și coaching;
- Ghidul privind dezvoltarea socială și emoțională;
- Ghidul pentru activități remediale și tutorat.

Analiza indicatorilor stabiliți prin proiect arată că, pentru cele 728 de licee din runda I și runda a II-a, care au derulat trei, respectiv doi din cei 4 ai proiectului, au fost atinse valori medii ale indicatorilor de dezvoltare ai proiectului mai bune decât cele prognozate pentru finalul proiectului, fiind observabile, la nivelul primelor runde de granturi, scăderea ratei de abandon la nivelul claselor terminale, creșterea ratei de absolvire a învățământului liceal, a ratei de înscriere la examenul de bacalaureat și a ratei de promovare a acestuia în raport cu valorile de referință.

Indicator	Ținta finală	Indicatori realizați (dec. 2020)
Rata medie de abandon școlar în clasele terminale în liceele beneficiare de granturi	3,5%	1.98%
Procentul liceelor beneficiare de granturi care au o rată de abandon mai mare de 7%	10%	5.77%
Rata medie de absolvire în liceele eligibile/ beneficiare de granturi	93%	97.47%
Rata medie de promovare a examenului de bacalaureat în liceele beneficiare de granturi	59%	62.88%

La 28 iulie 2020, prin al 2-lea amendament la Acordul de împrumut pentru Proiectul ROSE 8481-RO, a fost introdusă în subcomponenta 1.2 - Intervenții sistemice o nouă activitate, reprezentată de o achiziție

centralizată de bunuri pentru liceele eligibile ROSE. Aceasta cuprinde echipamente TIC (laptopuri, licențe educaționale, table interactive și camere pentru videoconferință).

Această activitate, ca răspuns la impactul pandemiei de COVID-19, va contribui la crearea unor condiții mai bune pentru învățare și la o mai bună calitate a educației în școlile beneficiare, prin creșterea capacității acestora de a utiliza conținut digital, aplicații și echipamente, în general, inclusiv posibilitatea de a asigura predarea și învățarea online. În special, va permite școlilor, profesorilor și elevilor să fie mai bine pregătiți în cazul unor noi suspendări a cursurilor, oferind posibilitatea de a se evita, în același timp, creșterea inegalităților și posibilul abandon școlar al elevilor provenind din familii defavorizate.

Laptopurile care vor fi puse la dispoziția școlilor vor fi împrumutate elevilor care nu dispun de echipament digital pentru a se conecta la cursurile online. Acest lucru va fi completat cu formarea cadrelor didactice pentru creșterea capacității acestora de a utiliza echipamente și conținut digital pentru o mai bună predare și învățare.

Un număr de 1.093 licee eligibile au trimis cereri de echipamente către UMPFE, iar cantitățile necesare de echipament care vor fi achiziționate (procedura s-a declanșat în luna septembrie 2020) sunt:

Echipament	Număr
Laptop	59.072
Camere pentru videoconferință	5.746
Tablă interactivă	4.346

CAPITOLUL X - Susținerea consilierii și orientării școlare; combaterea violenței în școli

Anul școlar 2019-2020 a adus provocări privind învățarea la distanță/ învățarea online și susținerea profesorilor, elevilor și familiilor acestora pentru a face față impactului pandemiei Covid-19. Astfel, dezvoltarea competențelor socio-emoționale și asigurarea stării de bine a elevilor au devenit priorități importante, activitățile și serviciile de consiliere și orientare aducându-și o contribuție importantă în această direcție, prin:

1. ora de consiliere și dezvoltare personală din curriculumul școlar (ciclul primar clasele pregătitoare, I, II și ciclul gimnazial clasele V-VIII);
2. activitatea centrelor județene de resurse și asistență educațională (CJRAE/ CMBRAE) și a cabinetelor școlare și interșcolare de asistență psihopedagogică;
3. activitatea centrului Euroguidance România, găzduit de către Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație;
4. Proiectul CRED "Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – cod SMIS 118327, Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020".

În ceea ce privește disciplinele de trunchi comun Dezvoltare personală (primar) și Consiliere și dezvoltare personală (gimnaziu), CNPEE a elaborat documentul "Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020 – Dezvoltare personală/ Consiliere și dezvoltare personală" pentru a oferi un cadru cu acțiuni recomandate pentru aceste discipline și sugestii cu privire la moduri inovative de a implica și motiva elevii în învățarea online sau la distanță, astfel încât să se asigure formarea competențelor prevăzute în programele școlare. Reperele metodologice pot fi accesate la adresa: https://educatiaincontinua.edu.ro/upload/1599159105_REPERE_Dezvoltare%20personala_Consiliere_ED_P3sept_final.pdf. De asemenea, au fost realizate și puse la dispoziția cadrelor didactice o listă cu resurse

educaționale accesibile online care pot fi utilizate în cadrul celor două discipline, precum și resurse pentru elevii de clasa a 8-a, la disciplina Consiliere și dezvoltare personală (6 lecții interactive), disponibile la adresa: <http://educatiaccontinua.edu.ro/>.

În ceea ce privește sprijinirea activității CJRAE/ CMBRAE și a cabinetelor școlare și interșcolare de asistență psihopedagogică, a fost realizată publicația "Programe și activități de consiliere pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor" - Ghid pentru profesorii consilieri școlari (volumul I - ciclul primar, volumul II - gimnaziu și volumul III - liceu). Acestea conțin exemple de activități și programe pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale (SEL) propuse de către CJRAE/ CMBRAE și consilieri școlari din cabinete școlare și interșcolare de asistență psihopedagogică din România, care pot fi realizate cu elevii, organizate pe cele 5 dimensiuni ale învățării socio-emoționale: autoconștientizare, management personal, conștientizare socială, abilități de relaționare și comunicare, luarea deciziilor. În total, au fost incluse peste 70 de exemple de activități și programe pentru dezvoltarea competențelor SEL ale elevilor.

Euroguidance România a asigurat și în anul școlar 2019-2020 cadrul pentru schimbul de experiență între practicienii în domeniul consilierii și orientării din țările europene, făcând accesibilă inovația și totodată valorificând și făcând vizibile experiențele românești într-un cadru internațional. În noiembrie 2019, Euroguidance România a organizat conferința "Învățarea socială și emoțională – dimensiuni și impact în dezvoltarea carierei elevilor. Provocări și soluții pentru consilieri școlari și profesori" la care au participat peste 60 de consilieri școlari. Cu ocazia împlinirii a 20 de ani de existență, Euroguidance România a realizat prezentarea video *Consilierea și orientarea în România. Euroguidance România la 20 de ani*, disponibil la adresa: <https://youtu.be/hgQmlQ82png>. Consilierii școlari din România au participat la seminarul internațional CrossBorder organizat de către centrul Euroguidance Slovenia, pe tema "Skills for the future", focalizat pe contextele naționale și exemple de inițiative și schimburi de bune practici în ceea ce privește abilitățile viitorului.

În cadrul proiectului CRED "Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – cod SMIS 118327, Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 -2020", în activitatea A.3.3. "Formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în vederea integrării noului curriculum de gimnaziu și facilitării tranziției elevilor de la nivelul primar la cel gimnazial (asigurarea accesului la învățământ primar și gimnazial de calitate pentru toți elevii)" au fost formate cadrele didactice participante atât pentru derularea orelor de Dezvoltare personală (ciclul primar) și Consiliere și dezvoltare personală (gimnaziu), cât și pentru dezvoltarea competențelor de management al carierei prin intermediul altor discipline din curriculumul școlar. De asemenea, în cadrul subactivității A.2.1. "Elaborarea și publicarea de ghiduri metodologice pentru diferitele discipline de studiu din învățământul primar și gimnazial" a fost demarată elaborarea ghidurilor metodologice Dezvoltare personală (ciclul primar) și Consiliere și dezvoltare personală (gimnaziu), urmând a fi dezvoltate, pilotate și validate până la finalul proiectului.

Formarea privind consilierea și orientarea școlară a cadrelor didactice care predau în limba germană s-a realizat cu ocazia dezbaterii altor subiecte, axându-se mai ales pe modalități privind alegerea domeniului pentru studiile universitare în concordanță cu înclinațiile real existente ale elevilor.

La nivelul MEC există constituită rețeaua CJRAE/CMBRAE, alcătuită din 42 de astfel de instituții (câte una/județ, respectiv municipiul București). Activitatea acestora a vizat în general:

- Programe de auto/ intercunoaștere/ dezvoltare personală; managementul emoțiilor și dezvoltarea abilităților emoționale și de comunicare (inclusiv prevenirea bullyingului în spațiul școlar, a violenței domestice, a dificultăților de relaționare); managementul învățării/ dezvoltare cognitivă/ dezvoltarea creativității (inclusiv prevenirea eșecului școlar, a absenteismului/ abandonului școlar);
- Orientarea în carieră (proiecte și activități de orientare școlară și profesională derulate la nivelul unităților școlare);
- Educația pentru un stil de viață sănătos (inclusiv prevenirea consumului de substanțe cu risc și prevenirea traficului de persoane).

De asemenea, în perioada 11 martie – 31 august 2020, la nivelul CJRAE/CMBRAE, prin profesorii din centre și cabinete, au fost acordate servicii de asistență psihopedagogică la distanță pentru preșcolari/elevi, părinți/tutori și cadre didactice, cu următoarele tematici: cunoaștere/intercunoaștere /autocunoaștere, managementul emoțiilor și dezvoltarea abilităților emoționale și de comunicare, managementul învățării/ dezvoltare cognitivă/ dezvoltarea creativității, orientarea carierei, educație pentru un stil de viață sănătos. Reprezentanți din CJRAE/ CMBRAE au colaborat la elaborarea *Ghidului de consiliere școlară*, în coordonarea Unității de Cercetare în Educație din cadrul Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație. Acest Ghid se adresează profesorilor consilieri școlari (psihologi, psihopedagogi, sociologi etc.) din sistemul de învățământ preuniversitar din România, incluzând activități și programe de consiliere destinate elevilor din învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor și sprijinirea acestora în contextul actual al pandemiei și al învățării la distanță.

De asemenea, în vederea asigurării suportului socio-emoțional al elevilor, părinților și cadrelor didactice, pentru depășirea stărilor negative cauzate de contextul pandemic, fiecare CJRAE/ CMBRAE oferă consultații, de luni până vineri, în intervalul orar 8:00 – 16:00, printr-o linie telefonică dedicată acestui tip de suport. CJRAE/ CMBRAE s-au implicat, prin organizarea de activități specifice, în cadrul Campaniei naționale *"Meseria face diferența!"* din perioada 11.02.2020 – 11.03.2020, coordonată de CNDIPT, precum și în derularea de proiecte finanțate din fonduri nerambursabile, cum ar fi: *JOBLAND – Teaching skills and resources for improving career learning at schools (CMBRAE)*, *Programe de consiliere profesională și stagii de pregătire practică pentru elevii din regiunile București-Ilfov și Sud-Muntenia (CMBRAE)*, *Consilieri școlari mai bine pregătiți pentru elevii de gimnaziu – program de formare continuă de specialitate de tip "blended-learning" (CMBRAE)*, *Investim în viitor (CJRAE Alba)*, *Proiectul pentru învățământul Secundar ROSE (CJRAE Alba, CJRAE Argeș, CJRAE Brașov, CJRAE Giurgiu)*, *Măsuri integrate de îmbunătățire a accesului la educație al copiilor din școli defavorizate (CJRAE Arad)*, *Education is a Must (CJRAE Arad)*, *Școala Bucuriei – Parteneriat pentru o comunitate de învățare durabil (CJRAE Dâmbovița)*, *ȘI TU CONTEZI! – Îmbunătățirea calității serviciilor educaționale pentru elevii cu dizabilități și CES din județul Dâmbovița prin intervenții armonizate cu nevoile acestora (CJRAE Dâmbovița)*, *Înmulțirea metodelor de Educație și a Competențelor prin Adaptarea la Nevoile Industriilor Competitive - EMPLOY MECHANICS! (CJRAE Iași)*, *Motivați pentru carieră (CJRAE Sălaj)*, *PRO EDUCAȚIE! – Măsuri educaționale integrate pentru stimularea accesului la educație a copiilor aparținând unor grupuri vulnerabile (CJRAE Suceava)*, *Building Inclusive and Democratic School Cultures (CJRAE Suceava)*, *ViaEdu – Un viitor mai bun prin Educație (CJRAE Vrancea)*, *Măsuri integrate în unități școlare defavorizate din teritoriul I.T.I Delta Dunării*

pentru servicii și programe educaționale de calitate pentru prevenirea și intervenția, inclusiv prin măsuri de compensare, în unități școlare defavorizate "Și părinții merg la școală" (CJRAE Tulcea), Educația incluzivă și copiii cu cerințe educaționale speciale (CJRAE Tulcea), Școli mai bune, profesori mai buni pentru copii cu dificultăți de învățare (CJRAE Dâmbovița), Toți copiii sunt speciali (CJRAE Vaslui), Incluziune și egalitate de șanse la educație în comunități defavorizate (CJRAE Vrancea), Monitorizarea inserției absolvenților de învățământ profesional și tehnic pe piața muncii (CMBRAE) ș.a.

Acțiuni pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar

Ministerul Educației și Cercetării a elaborat o serie de documente strategice care vizează problematica prevenirii și combaterii violenței și delincvenței juvenile în mediul școlar, siguranța în mediul școlar și în zonele adiacente, care sunt implementate la toate nivelurile (național, județean, local și cu precădere la nivelul unităților de învățământ) și care presupun și o abordare integrată. Astfel, pot fi menționate:

a) Planul național comun de acțiune (PNCA) pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile în incinta și în zonele adiacente unităților de învățământ preuniversitar, elaborat și adoptat la nivel interministerial (Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Afacerilor Interne), înregistrat la MEC cu nr. 10044/08.09.2020;

b) Legea nr. 221/2019 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, privind violența psihologică – bullying;

c) Normele metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1¹), art. 56¹ și ale pct. 6¹ din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying, aprobate prin OMEC nr. 4343/2020.

Prin PNCA se urmărește:

- reglementarea modului de colaborare între factorii responsabili pe acest segment, pentru optimizarea organizării și funcționării sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a elevilor și personalului didactic, în scopul creșterii siguranței în unitățile de învățământ preuniversitar;

- lărgirea parteneriatului în domeniu, prin includerea reprezentanților structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale (Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România și Asociația Comunelor din România), care să se implice în mod concret în îmbunătățirea climatului de siguranță școlară.

La nivel județean/municipiului București se elaborează și se implementează Planul Teritorial Comun de Acțiune (PTCA) între instituțiile Prefectului, structurile de poliție, jandarmi, ISU, consiliile locale și inspectoratele școlare. La nivel local, se elaborează și se implementează Planul Local Comun de Acțiune (PLCA), pe baza PNCA și PTCA, în fiecare unitate de învățământ preuniversitar. PLCA este inclus ca o anexă la Planul operațional al unității școlare privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar.

De asemenea, în scopul asigurării măsurilor pentru monitorizarea și prevenirea tuturor formelor de segregare școlară, așa cum acestea sunt definite prin OMECS nr. 6134/2016 privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar, în perioada 21 – 23 ianuarie 2020, s-a desfășurat o activitate de formare a inspectorilor școlari generali privind implementarea Metodologiei de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar, aprobată prin OMEC nr. 5633 din 23 decembrie 2019.

Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, adoptat prin OMEC nr. 5447/2020, cu modificările și completările ulterioare, prevede existența Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității. Această comisie are caracter permanent, implementează planul operațional privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar și poate să elaboreze proceduri interne de prevenire a violenței și de intervenție în situații de violență. De asemenea, la nivelul fiecărei unități de învățământ, coordonatorul pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare poate elabora, propune și implementa, cu sprijinul părinților, proiecte și programe educative de prevenire și de combatere a violenței.

Activitățile de prevenire a violenței psihologice - bullying se realizează în funcție de specificul fiecărei unități de învățământ, prin implementarea de măsuri administrativ-organizatorice, care să contribuie la crearea unui mediu securizant din punct de vedere fizic și emoțional pentru copii, în unitatea de învățământ, precum montarea de camere de luat vederi, profesori de serviciu, asigurarea pazei spațiilor educaționale, dispunerea mobilierului în clasă în scopul facilitării colaborării între copii, promovarea lucrului în echipă, constituirea formațiunilor de studiu.

În vederea analizării fenomenului violenței în mediul școlar la nivel național, în anul școlar 2019-2020, au fost colectate și prelucrate date statistice transmise de inspectoratele școlare. Analiza datelor pentru anul școlar 2019 -2020 relevă faptul că numărul actelor de violență în mediul școlar a scăzut cu 27,7% față de anul școlar 2018-2019 și cu 32% față de anul școlar 2017 – 2018.

CAPITOLUL XI - Dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului românesc

MEC a reprezentat interesele României, în domeniul său de competență, în cadrul organizațiilor internaționale, europene, regionale și subregionale prin analizarea actelor legislative și non-legislative propuse spre adoptare la nivel european și internațional și elaborarea de propuneri de poziție în consultare cu alte structuri subordonate/ coordonate, MAE, alte ministere, departamente și agenții guvernamentale (exemple: propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului Erasmus+: programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Regulamentului (UE) 1288/2013; viitorul Cadru Strategic ET post 2020; Concluziile Consiliului privind combaterea crizei provocate de Covid-19 în educație și formare profesională; Rezoluția Consiliului privind educația și formarea profesională în Semestrul European: asigurarea dezbatărilor cu privire la reforme și investiții; Concluziile Consiliului privind cadrele didactice și formatorii europeni pentru viitor; Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență; Concluzii ale Consiliului privind educația digitală în societățile cunoașterii din Europa).

Au fost pregătite contribuțiile României pentru formațiunile de consiliu sectoriale ale UE, au fost elaborate Memorandumuri pentru avizarea/aprobarea mandatelor pentru formațiunile de consilii ale UE (Consiliul Educație, Tineret, Cultura și Sport, Comitetul Educație); au fost asigurate, după caz, participările României în grupurile de lucru, grupurile de management, agențiile UE, Institutul European de la Florența și alte grupuri ad hoc constituite la nivelul UE; au fost avizate mandatele și rapoartele de

participare elaborate de alți experți în grupuri de lucru ale Comisiei, de reprezentare în Consiliul de administrație al Fundației Europene de Formare Profesională, precum și în cadrul Parteneriatul Estic.

De asemenea, au fost asigurate participările României în grupurile de lucru constituite la nivel internațional, inter-regional sau subregional, precum și în cadrul inițiativelor inter-guvernamentale (Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Consiliul Europei, UNESCO, CONFEMEN - Conferința Miniștrilor Educației din țările francofone, Organizația Internațională a Francofoniei - OIF). S-a participat la elaborarea rapoartelor solicitate de organizațiile internaționale (ASEM, Consiliul Europei, UNESCO, ONU), precum și la cele ce au vizat condițiile speciale generate de contextul COVID-19 (Președinția croată, Președinția germană, CONFEMEN, UNESCO, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene).

Au fost aplicate prevederile acordurilor internaționale și promovate noi acorduri, au fost inițiate și implementate oferte unilaterale, participări în proiecte și programe bilaterale, regionale și internaționale. Se regăsesc pe circuitul de avizare/ aprobare Memorandumuri de negociere/semnare inițiate de MEC și înaintate partenerilor; s-au înregistrat contribuții ale MEC la Memorandumuri de negociere/semnare pentru documente interguvernamentale aflate în gestiunea MAE și continuă încă alte negocieri. S-a monitorizat și gestionat participarea României la întâlniri bilaterale și multilaterale, s-au elaborat raportări statistice, materiale necesare pentru modificări sau inițiative legislative și s-au efectuat schimburi de informații cu diferite instituții.

Profesori din România, unii dintre aceștia aparținând minorităților naționale, au susținut concursuri și au fost detașați în *Școlile Europene*. Astfel, are loc o deschidere a României către spațiul comunitar al educației, creând astfel punți de conectare a educației naționale la cea de tip european.

PARTEA A III-A. Direcții de dezvoltare pentru învățământul preuniversitar - 2021

CAPITOLUL I. Asigurarea echității în educație

- Continuarea programelor naționale adresate participării școlare a copiilor cu risc ridicat (Programul Rechizite școlare, Programul Bani de Liceu, Bursa profesională, Programul – pilot de acordare a unui suport alimentar - Masa Caldă, Euro 200, Programul pentru școli al României, alte programe finanțate de la bugetul de stat, din bugetele consiliilor locale/județene)
- Extinderea programelor de tip „Școala după școală” și „A doua șansă” la nivelurile de învățământ primar, gimnazial și secundar inferior, inclusiv prin proiecte cu finanțare externă
- Asigurarea costurilor cu transportul elevilor și a burselor școlare
- Suținerea elevilor cu dizabilități - acces la educația de bază și la nivelurile superioare
- Îmbunătățirea calității școlilor speciale și a programelor de facilitare a tranziției copiilor din cadrul acestora către „școlile de masă”, cu centrarea măsurilor de sprijin oferite pe nevoile fiecărui individ în parte
- Eliminarea unor bariere financiare de acces la educație pentru preșcolarii/ elevii din grupuri dezavantajate
- Organizarea procesului de învățare/cazuri particulare (școlarizarea la domiciliu, școală la spital, predarea în regim intensiv sau bilingv etc.)
- Implementarea setului de proceduri privind identificarea și monitorizarea copiilor aflați în afara sistemului de educație, în cadrul proiectului Sistem de avertizare timpurie pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii (RPT), finanțat de Comisia Europeană
- Suținerea activităților specifice desfășurate de profesorii consilieri școlari din centrele și cabinetele școlare și interșcolare de asistență psihopedagogică, pentru îmbunătățirea consilierii individuale și de grup a preșcolarilor/ elevilor/ părinților, precum și a tinerilor NEETs
- Realizarea de ghiduri metodologice și de campanii de promovare a consilierii și orientării școlare;
- Continuarea elaborării de proceduri și instrumente pentru siguranța elevilor și monitorizarea îndeplinirii măsurilor din planurile de acțiune privind combaterea violenței în școli
- Implementarea măsurilor ce revin MEC, din strategiile guvernamentale privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității rromilor
- Implementarea de proiecte și programe finanțate din fonduri europene destinate reducerii ratei părăsirii timpurii a școlii precum și scăderii decalajelor rural - urban, prin creșterea calității și incluziunii educației, în special pentru elevii romi și cei proveniți din diferite grupuri dezavantajate
- Consolidarea și dezvoltarea cadrului legal și de politici educaționale pentru prevenirea și combaterea discriminării și segregării; monitorizarea eficientă, curentă, a respectării prevederilor ordinului de ministru privind interzicerea segregării școlare și implementarea Planului aferent de acțiune
- Asigurarea integrării/reintegrării în sistemul românesc de educație, a elevilor din procesul migrației, prin acordarea de sprijin pentru dezvoltarea competenței de comunicare în limba de

școlarizare și în limba maternă

- Implementarea unor programe de conștientizare și sprijin pentru părinți, pentru ca ei, la rândul lor, să-și poată sprijini copiii
- Îmbunătățirea și promovarea programelor de susținere a reintegrării școlare a persoanelor care au abandonat școala, indiferent de momentul abandonului
- Recunoașterea studiilor anterioare și a competențelor dobândite în afara școlii (în contexte formale/informale/non-formale de educație sau prin experiență profesională)
- Multiplicarea oportunităților de educație non-formală de calitate, promovarea lor și asigurarea accesului la astfel de programe în palatele și cluburile copiilor, indiferent de mediul socio-economic din care provin
- Monitorizarea eficienței strategiilor/ intervențiilor adoptate, corelarea lor și ajustarea permanentă a modului de implementare a acestora (strategii naționale, programe susținute prin alocări naționale și locale, acordarea de locuri speciale ș.a.).

CAPITOLUL II. Susținerea carierei didactice

- Elaborarea, dezbaterea publică și aprobarea unui document normativ privind definirea profilului cadrului didactic
- Dezvoltarea de standarde ocupaționale și de formare inițială și continuă pentru cadrele didactice pornind de la noile profiluri
- Creșterea ponderii practice în formarea inițială a cadrelor didactice
- Formarea cadrelor didactice pentru a putea comunica pe înțelesul tuturor copiilor, inclusiv cu dizabilități
- Inițierea demersurilor pentru formarea cadrelor didactice pentru predarea mai multor discipline
- Dezvoltarea competențelor digitale necesare carierei didactice prin module dedicate
- Planificarea strategică și alocarea de resurse suficiente pentru formarea continuă a cadrelor didactice
- Completarea cursurilor de formare inițială și continuă a cadrelor didactice cu elemente de care au nevoie pentru depășirea decalajelor de alfabetizare pe care le au elevii, precum și la gestionarea cazurilor de risc de abandon școlar
- Identificarea și susținerea cadrelor didactice care activează în școli cu ponderi semnificative de copii proveniți din medii vulnerabile (alocarea de recompense financiare, personal de sprijin, facilitarea participării la conferințe/ activități de dezvoltare profesională)
- Susținerea programelor privind formarea inițială și continuă a personalului prin proiectul Curriculum Relevant Educație Deschisă pentru Toți (CRED)
- Consolidarea relațiilor de parteneriat între învățământul superior și cel preuniversitar, în formarea inițială și continuă pentru cariera didactică, prin care să se asigure adecvarea conținuturilor și metodelor la nevoile de formare ale cadrelor didactice, cu implicații în dezvoltarea personală și profesională a acestora și creșterea prestigiului profesional al dascălilor.

CAPITOLUL III. Profesionalizarea managementului educațional

- Dezvoltarea și implementarea unor module/ programe specifice de formare inițială și continuă în management educațional (cum ar fi pentru implementarea de politici de echitate)
- Instituirea unui sistem de monitorizare și evaluare periodică a politicilor din domeniul managementului educațional și de îmbunătățire a acestora pe bază de dovezi
- Inițierea unui sistem de răspundere publică pentru managerii educaționali în ceea ce privește transparența managementului și a procesului decizional
- Revizuirea metodologiei de concurs pentru directori astfel încât să se coreleze cu metodologia de evaluare a managerilor educaționali și să contribuie la creșterea atractivității funcției de director în rândul profesioniștilor
- Reproiectarea sistemului de asigurare a calității, astfel încât acesta să fie centrat pe îmbunătățirea continuă a practicilor instituționale
- Definirea profilului și standardelor profesionale pentru managerul educațional
- Clarificarea rolurilor, a componenței și a responsabilităților managerilor educaționali și ale structurilor de conducere
- Înființarea de programe de formare inițială a managerilor educaționali, programe de formare continuă, cu durate și conținut adecvat nevoii de formare
- Implicarea părinților, elevilor, consilierilor școlari și a comunității în planificarea resurselor și în evaluarea rezultatelor școlii
- Dezvoltarea și implementarea de mecanisme de planificare, implementare, monitorizare și îmbunătățire a calității proceselor educaționale (în colaborare cu stakeholderii)
- Organizarea de sesiuni de formare pentru membrii structurilor de conducere ale școlilor în parteneriat cu structurile de reprezentare ale actorilor în educație (sindicate, asociații ale elevilor, organizații ale părinților ș.a.).

CAPITOLUL IV. Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic

- Investigarea curențelor de formare a elevilor la intrarea în IPT și dezvoltarea de programe remediale
- Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare școlară și profesională, la nivel gimnazial, în vederea îndrumării elevilor spre specializări compatibile cu dorințele și abilitățile lor
- Revizuirea calificărilor din perspectiva relevanței pentru piața muncii, preponderent pentru economia verde și sectoarele prioritare
- Suținerea de programe de educație antreprenorială specifice domeniilor de formare pentru elevii din IPT
- Dezvoltarea de programe în regim dual, de nivel de calificare 4 și 5, pentru pregătirea profesională în sectoare care solicită un nivel înalt de calificare
- Stimularea parteneriatelor public-privat în domeniul educației și formării profesionale
- Dezvoltarea, de către unitățile de învățământ, de programe de calificare/ formare continuă, în funcție de nevoile înregistrate pe piața muncii
- Crearea unui cadru normativ care să permită implicarea tuturor actorilor relevanți în

managementul unităților IPT

- Organizarea de programe speciale de formare a managerilor unităților de învățământ IPT, facilitând pregătirea acestora pentru exigențele și provocările specifice sistemului
- Încurajarea implicării mediului privat în promovarea IPT în comunitățile locale și în proiecte de investiții punctuale
- Dezvoltarea unui mecanism național de consultare a agenților economici implicați în activități de formare în IPT
- Dezvoltarea rolului de interlocutor al structurilor de reprezentare a agenților economici
- Dezvoltarea unui sistem național de tracking al absolvenților care să faciliteze identificarea programelor de formare cu cerere ridicată pe piața muncii
- Îmbunătățirea procesului de dezvoltare a calificărilor și a curriculumului prin creșterea implicării sectoarelor economice
- Facilitarea convertirii școlilor IPT în școli în regim dual, în regiunile în care nivelul de dezvoltare și participarea agenților economici permit acest lucru
- Dezvoltarea și implementarea de programe naționale de pregătire de specialitate, de pregătire pedagogică și metodică a tutorilor desemnați de operatorii economici pentru pregătirea practică a elevilor din învățământul profesional și tehnic
- Creșterea ratei de absorbție pentru fondurile europene alocate IPT prin îmbunătățirea capacității de accesare a fondurilor în rândul grupurilor țintă
- Reînființarea/modernizarea atelierelor-școală pentru învățământul profesional și pentru filiera tehnologică
- Formarea competențelor antreprenoriale prin firma de exercițiu/întreprinderea simulată
- Participarea în proiectul INTESPO al Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă.

CAPITOLUL V. Dezvoltarea educației timpurii accesibile tuturor

- Extinderea pe scară mai largă a unor modele de abordare integrată/ inovativă de tip Centru multifuncțional, Grădiniță comunitară, Bibliotecă de jucării, cu monitorizarea permanentă a calității procesului educațional
- Integrarea în sistemul educațional a diverselor modele de centre de zi existente sau dezvoltate în următorii ani, inclusiv creșe dezvoltate de angajatori (instituții publice sau companii private)
- Revizuirea metodologiei de organizare a CREI și CJRAE/CMBRAE prin cuprinderea în sfera de activitate a structurilor educației timpurii
- Asigurarea coordonării și cooperării trans-sectoriale între instituții și autorități responsabile cu rol determinant în ocrotirea, îngrijirea și educarea copiilor
- Clarificarea răspunderii administrative pentru sectorul educației timpurii și instituirea unui sistem de recenzare a tuturor copiilor de vârstă preșcolară care nu sunt cuprinși în sistemul de educație
- Dezvoltarea de programe de outreach și de comunicare cu familiile aflate în situații socio-economice dificile
- Dezvoltarea și actualizarea standardelor de pregătire și a standardelor ocupaționale pentru personalul specific nivelului – educație timpurie

- Modificarea actelor normative pentru menționarea profesorului pentru educație timpurie, nivel 6A/6B și clarificarea COR legată de educatorul puericultor
- Elaborarea unei metodologii de recunoaștere a unor competențe pentru personalul din creșe, care urmează să lucreze ca educator puericultor/profesor pentru educație timpurie, precum și pentru nominalizarea unor rute flexibile de formare pentru educatorul puericultor/profesorul pentru educație timpurie
- Stabilirea unui set de discipline obligatorii pentru formarea inițială a profesorului pentru educație timpurie, indiferent de ruta de formare
- Crearea de standarde integrate de formare pentru învățământul antepreșcolar și preșcolar
- Diversificarea programelor de educație parentală și de pregătire a practicienilor din educația timpurie
- Implicarea mediului economic și de business pentru a sprijini accesul și oferirea de servicii de calitate în educația timpurie
- Introducerea de programe de educație inter-culturală pentru toți preșcolarii.

CAPITOLUL VI. Modernizarea curriculumului și evaluării

- Restructurarea curriculumului școlar pentru promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, pe dezvoltarea de capacități cognitive, motivaționale și acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități aplicabile în profesie și în societate
- Elaborarea noilor planuri-cadru și a programelor școlare pentru învățământul liceal pentru toate filierele și profilurile
- Asigurarea de manuale și auxiliare necesare procesului didactic, inclusiv pentru disciplinele pentru care nu s-au putut asigura până în acest moment
- Revizuirea/dezvoltarea materialelor educaționale, a resurselor și a proceselor din școală pentru ca ele să promoveze diversitatea, în special în școlile care integrează copii cu dizabilități/migranți
- Definirea și asigurarea alfabetizării funcționale a elevilor pentru fiecare nivel, concomitent cu creșterea gradului de conștientizare asupra importanței acestei probleme
- Inițierea unor programe de identificare timpurie a dificultăților în asigurarea alfabetizării funcționale a elevilor – de exemplu, prin utilizarea rezultatelor evaluărilor naționale de la clasele a II-a, a IV-a, a VI-a
- Asigurarea desfășurării examenelor/ evaluărilor naționale, precum și a concursurilor naționale și a activităților specifice olimpiadelor școlare
- Încheierea evaluării periodice a tuturor unităților de învățământ
- Suținerea Inspecției școlare - îndrumarea și consilierea cadrelor didactice
- Suținerea programelor naționale, inclusiv extrașcolare și extracurriculare, de educație pentru sănătate, educație cultural-artistică și științifică, educație ecologică, educație prin sport, educație rutieră, educație pentru dezvoltarea durabilă, educație financiară, promovarea voluntariatului, a educației civice și a implicării sociale
- Inițierea unui sistem de înregistrare și monitorizare a parcursului educațional și profesional al

preșcolarilor să elevilor, corelat cu alte baze de date astfel încât portofoliul educațional integrat să reunească evaluările cu rezultatele anchetelor sociale și cu alte informații relevante

- Dezvoltarea și implementarea programelor de stimulare a performanței, adresate elevilor cu potențial deosebit
- Permanentizarea cooperării dintre minister, Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație și instituțiile internaționale din domeniul evaluării; realizarea parteneriatelor cu angajamente pe termen lung în evaluările PISA, TIMSS, PIRLS
- Formarea de experți români în evaluare standardizată cu sprijinul experților internaționali
- Clarificarea responsabilităților instituționale în cadrul procesului de evaluare
- Cooptarea factorilor implicați și decidenți în construirea mecanismului de reglaj curriculum – evaluare
- Elaborarea documentelor decizionale și a acordurilor inter-instituționale de coordonare a reglementărilor privind evaluarea și rezultatele evaluărilor, precum și a utilizării datelor în revizuirea curriculumului, formarea cadrelor didactice, elaborarea resurselor de învățare și proiectarea programelor remediale
- Pregătirea utilizării sistemelor informatice atât în procesul de evaluare cât și în cartografierea rezultatelor elevilor
- Introducerea de obiective de învățare definite în termeni de competențe pentru evaluarea la clasă, pentru toate ciclurile de învățare
- Formarea unor grupuri de lucru pe discipline, arii curriculare sau inter-disciplinare care să elaboreze standarde de performanță și descriptori de performanță, corelați cu programele elaborate pe discipline/ module/ interdisciplinar și cu scalele de notare adoptate pentru disciplinele respective
- Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării educaționale (evaluarea rezultatelor învățării, evaluarea competențelor), prin intermediul unor programe instituționale dedicate acestui scop
- Includerea unui modul distinct pentru evaluare în formarea inițială a cadrelor didactice și includerea evaluării în componenta practică a formării
- Definirea de standarde clare pentru ceea ce considerăm a fi ”o școală bună” și recompensarea celor ce îndeplinesc aceste standarde.

CAPITOLUL VII. Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale

- Elaborarea/realizarea/finalizarea programelor pentru obținerea gradelor didactice, pentru cadre didactice aparținând minorităților naționale
- Susținerea activităților de formare continuă, pentru profesorii ce predau în învățământul cu predare în limba maternă, alta decât limba română
- Formarea cadrelor didactice în domeniul interculturalității și a dialogului intercultural
- Elaborarea/reeditarea/retipărirea manualelor școlare în limbile minorităților, conform noului curriculum, pentru limba maternă, istoria și tradițiile minorităților, pentru educație interculturală și diversitate și pentru educație muzicală
- Monitorizarea la toate nivelurile în legătură cu îndeplinirea/neîndeplinirea măsurilor propuse vizând menținerea copilului/adolescentului/tânărului rrom în sistemul educațional.

CAPITOLUL VIII. Asigurarea finanțării și modernizarea infrastructurii

- Finanțarea construcției, reabilitării și dotării cu echipamente și materiale educaționale a grădinițelor și școlilor din regiunile în care cererea pentru locuri depășește oferta actuală
- Adecvarea finanțării școlilor (prin coeficientul de finanțare) din mediul rural la nevoile reale, inclusiv redistribuirea resurselor (financiare, materiale, umane) către zonele și școlile cu risc crescut de abandon școlar
- Revizuirea metodologiei de determinare a finanțării per capita a învățământului profesional și tehnic, prin introducerea unor criterii specifice legate de costurile cu materii prime și materiale necesare formării profesionale și certificării finale
- Utilizarea prognozelor de creștere economică pentru a permite finanțarea prioritară și din timp a specializărilor cu cerere de creștere a forței de muncă
- Finanțarea burselor, a cazării și a mesei pentru elevii din IPT, printr-un fond național de prevenire a abandonului școlar sau prin utilizarea de fonduri europene
- Renovarea și reutilizarea internatelor școlare și construcția de noi cămine și cantine pentru a oferi locuri de cazare și masă caldă, la prețuri accesibile pentru elevii care studiază în altă localitate decât cea de domiciliu
- Operaționalizarea completă a Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România;
- Cartografierea dotărilor existente în IPT și modernizarea acestora
- Finanțarea activităților de monitorizare/evaluare/consiliere și control/audit
- Asigurarea cofinanțării pentru derularea proiectelor finanțate din fonduri europene
- Eliminarea barierelor de acces fizic în clădiri prin accesibilizarea spațiilor educaționale astfel încât fiecărui preșcolar/ elev să îi fie accesibil spațiul, indiferent de tipul nevoilor lor (inclusiv educaționale)
- Finalizarea unor obiective de investiții în infrastructura prin Proiectul Reforma Educatiei Timpurii (PRET) și Proiectul Reabilitarea Infrastructurii Școlare (PRIS)
- Dimensionarea și dotarea claselor/ grupelor astfel încât profesorii să poată acorda atenția necesară fiecărui preșcolar/ elev
- Obținerea autorizațiilor de funcționare în condiții de siguranță de către toate unitățile de învățământ
- Dotarea laboratoarelor, cabinetelor și atelierelor școală cu mobilier, echipamente și mijloace didactice moderne.

CAPITOLUL IX. Transformarea digitală a educației

- Dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și studenților
- Susținerea formării digitale inițiale și continue a cadrelor didactice
- Îmbunătățirea infrastructurii digitale pentru reducerea decalajelor de conectivitate (conectare la internet, creare de rețele interne, dotare cu echipamente, asigurare suport tehnic)
- Stimularea unităților și instituțiilor de învățământ pentru oferte educaționale cu specializări și calificări digitale adecvate meseriilor viitorului
- Realizarea de instrumente educaționale digitale, încurajarea inovării pentru adaptarea unor

soluții educaționale creative, interactive, centrate pe elev

- Crearea de Resurse Educaționale Deschise atractive
- Dezvoltarea și multiplicarea parteneriatelor public-privat, inclusiv prin participarea la rețele digitale cu organisme europene și internaționale
- Încurajarea schimburilor de bune practici pe platforme educaționale locale, naționale de e-learning, respectiv pe platforme internaționale (SELFIE, e-Twinning, s.a.)
- Încurajarea și promovarea inițiativelor privind siguranța online, protecția datelor, igiena cibernetică, etica IT
- Implementarea unor proiecte, din fonduri nerambursabile, pentru modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul TIC:
 - *Wireless în școli și campusuri pentru elevii și cadrele didactice din 4.500 de școli de nivel gimnazial;*
 - *Platforma e-learning (Platforma Națională a Educației) - pentru elevii și cadrele didactice din minimum 2.000 de școli (ținta 4.500 de școli);*
 - *Sistem informatic pentru managementul școlarității din învățământul preuniversitar;*
 - *operaționalizarea a 60 de centre de excelență în tehnologia informației printr-un proiect finanțat de Guvernul Japoniei.*
- Consolidarea dobândirii competențelor digitale prin dezvoltarea de programe de alfabetizare digitală pentru preșcolari și elevi, inclusiv prin utilizarea aplicațiilor digitale și jocurilor
- Introducerea în curriculum a unor elemente care vizează dobândirea competențelor digitale, în acord cu profilul de formare specific nivelului
- Asigurarea infrastructurii și resurselor tehnologice în toate unitățile de învățământ, prin dotarea cu echipamente periferice necesare desfășurării procesului educațional
- Asigurarea securității cibernetice, protecția datelor, siguranța online și etica IT, urmând trei direcții de acțiune: echipamente pentru securizarea rețelelor, pregătirea elevilor și protejarea la fraudă
- Sprijinirea persoanelor cu dizabilități în dezvoltarea de competențe digitale de bază și avansate
- Promovarea mobilităților Erasmus+ combinate, cu accent pe programe de studiu, care să urmărească dezvoltarea competențelor digitale pentru cariera didactică, pentru toți studenții participanți la programele de masterat didactic.

CAPITOLUL X. Îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar superior la cel terțiar

- În cadrul programului ROSE, se vor realiza:
 - continuarea implementării granturilor pentru licee, semnate în runda I și a II-a;
 - începerea implementării acordurilor de grant pentru proiectele aprobate în cadrul runde a III-a pentru licee;
 - finalizarea Ghidului pentru activități remediale și tutorat și publicarea și distribuirea în licee și facultăți a ghidurilor pedagogice;

- organizarea unui seminar de formare a coordonatorilor grupurilor de lucru, experți din ISE și MEC, cu participarea expertului internațional angajat în cadrul activităților de revizuire a curriculumului pentru licee, Subcomponenta 1.2 – intervenții sistemice;
- elaborarea noilor programe școlare, elaborarea itemilor de evaluare pentru Evaluarea națională și bacalaureat, elaborarea, revizuirea și aprobarea standardelor de performanță pentru evaluare, construirea modelelor de test;
- realizarea selecției experților pe tematicile de formare, a formatorilor de formatori și a formatorilor;
- elaborarea, împreună cu formatorii de formatori, a materialelor de formare;
- asigurarea de experți mentori pentru implementarea activităților remediale și de suport;
- formarea personalului în domeniul evaluării.

CAPITOLUL XI. Dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții

- Multiplicarea oportunităților de educație non-formală de calitate, promovarea lor și asigurarea accesului tuturor elevilor la astfel de programe organizate în palatele și cluburile copiilor, indiferent de mediul socio-economic din care provin
- Dezvoltarea de programe educaționale privind utilizarea sigură a INTERNET-ului
- Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului *competențelor cheie* care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții
- Finanțarea evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale
- Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala prin: informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari, înscrierea și participarea la programe de „A doua șansă” flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională, informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților
- Creșterea capacității de alfabetizare, numeratie și școlarizare a următoarelor categorii de persoane: tineri vulnerabili, lucrători migranți, șomeri, membrii minorităților etnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în detenție, vârstnici, persoane afectate de dezastre și calamități naturale, refugiați, apatrizi sau persoane strămutate prin dezvoltarea unui cadru legislativ și instituțional
- Sprijinirea dezvoltării unui ansamblu de competențe ecologice de bază pentru piața muncii, care să orienteze formarea la nivelul întregii economii în vederea creării unei generații de profesioniști sensibilizați la problemele din domeniul climei, al mediului, al sănătății și al rezilienței
- Sprijinirea parteneriatelor între furnizori de formare (din învățământul secundar și terțiar) și reprezentanți ai mediului de afaceri pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice
- Inițierea procedurilor pentru integrarea micro-creditelor și micro-certificărilor în cadrul legislației românești privind educația și formarea profesională.

CAPITOLUL XII. Dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului preuniversitar românesc

- Încurajarea formării continue a cadrelor didactice prin programe finanțate din fonduri europene
- Dezvoltarea Proiectului Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR)
- Gestionarea implementării proiectelor Erasmus+ de mobilitate și parteneriate strategice în domeniul învățământului profesional și tehnic (stagii de instruire practică în străinătate pentru elevii din IPT/preuniversitar și de formare continuă a cadrelor didactice din domeniu)
- Continuarea derulării, în cadrul Programului Erasmus +, de proiecte specifice priorității orizontale Incluziunea socială, fiind promovate incluziunea, diversitatea, egalitatea, echilibrul de gen și non-discriminarea
- Coordonarea politicilor de consolidare a parteneriatelor internaționale bilaterale și multilaterale și dezvoltarea unor noi direcții de cooperare internațională, prin participarea reprezentanților României în grupuri de lucru
- Participarea la Programul de cooperare transnațională pentru Regiunea Dunării
- Acordarea unor locuri cu bursă și locuri cu scutire de taxe școlare, pentru comunitățile românești din străinătate.

ANEXĂ

Lista abrevierilor

ANOFM – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPCDEFP – Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
ANPDCA – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
ANR – Agenția Națională pentru Romi
ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări
ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
BDCE – Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei
BDNE – Baza de Date Națională a Educației
BIM - Biroul Internațional al Muncii
CCD – Casa Corpului Didactic
CDI – Centrul/centre de Documentare și Informare
CEDEFOP – Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CFCLM – Centrul de Formare Continuă în Limba Maghiară
CES – Cerințe Educative Speciale
CLDPS – Comitetul Local pentru Dezvoltare a Parteneriatului Social
CNCD – Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
CNEE – Centrul Național pentru Evaluare și Examinare
CNDIPT – Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
CNFIPS – Consiliul Național al Finanțării Învățământului Preuniversitar de Stat
COR – Clasificarea Ocupațiilor din România
CRFP – Centrul Regional de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar
CQAF - Cadrul Comun de Asigurare a Calității
DPPD – Departamentul/Departamente pentru Pregătirea Personalului Didactic
DUAE – Formularul Standard pentru Documentul Unic de Achiziție Europeană
ECVET – European Credit System for Vocational Education and Training (Sistemul european de credit pentru educație și formare vocațională)
EN – Evaluarea Națională
ENQA-VET- Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității în Educația și Formarea Profesională
EQF – European Qualifications Framework (Cadrul European al Calificărilor)
EQARF - European Quality Assurance Reference Framework (Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității)
ERI SEE – The Education Reform Initiative of South Eastern Europe (Inițiativa de reformă educațională în sud - estul Europei)
EUROSTAT – Oficiul de Statistică al Comunităților Europene
FPC – Formare Profesională Continuă
FSE – Fondul Social European
HG – Hotărâre de Guvern
IGSU - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
IJSU - Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență
INS – Institutul Național de Statistică
IPT – Învățământ Profesional și Tehnic

ISCED – International Standard Classification of Education (Clasificare internațională standard a educației)
 ISJ – Inspectorat/inspectorate școlare județene
 ISMB - Inspectoratul Școlar al Municipiului București
 ISUMB – Inspectoratul pentru Situații de Urgență al Municipiului București
 IT – Information Technology (Tehnologia Informației)
 IR – Indicator de rezultat
 ISU – Inspectoratul pentru Situații de Urgență
 JOBS – Jobs Orientation – training in business and schools
 LCCR – Limbă, Cultură și Civilizație Românească
 LLP – Lifelong-Learning Programme (Program de învățare pe tot parcursul vieții)
 MAE – Ministerul Afacerilor Externe
 MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
 MDRAP – Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
 MECTS - Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului
 MEC - Ministerul Educației și Cercetării
 MEN - Ministerul Educației Naționale
 MIP – Mentorat pentru Inserție Profesională
 NQF – National Qualifications Framework (Cadrul Național al Calificărilor)
 OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
 OG – Ordonanță de Guvern
 OUG – Ordonanță de Urgență
 OMECNS/OMECTS /OMEN – Ordin al ministrului educației, cercetării și inovării / Ordin al ministrului educației, cercetării tineretului și sportului / Ordin al ministrului educației naționale
 ONG – Organizație non-guvernamentală
 PE – Parlamentul European
 PER – Project on Ethnic Relations (Barometrul relațiilor etnice)
 PETI – Programul pentru Educația Timpurie Incluzivă
 PIAAC – Programme for International Assessment of Adult Competencies
 PIB – Produsul Intern Brut
 PISA – Programme for International Student Assessment (Programul pentru evaluarea internațională a elevilor/ studenților)
 PLAI – Planul Local de Acțiune pentru Învățământ
 PP – Puncte procentuale
 PRAI – Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
 PRET – Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii
 PRIS – Proiectul de Reabilitare a Infrastructurii Școlare
 PROQAVET - Utilizarea Cadrului Comun de Asigurarea a Calității (CQAF) în VET
 POCA – Programul Operațional Capacitate Administrativă
 RAEI – Raport Anual de Evaluare Internă
 REFERNET – Rețeaua Europeană privind Educația și Formarea Profesională
 ROCT - Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu/Întreprinderilor Simulate din România
 SAM - Școala/ Școli de Arte și Meserii
 SCAC – Service de Cooperation et d’Action Culturelle (Serviciul de Cooperare și de Acțiune Culturală)
 SIIIR – Sistemul Informatiic Integrat al Învățământului din România

SNIE – Sistemul Național de Indicatori pentru Educație

SSE – Sistemul Statistic European

SSP – Standarde de pregătire profesională

TIC – Tehnologia Informației și a Comunicațiilor

TIMSS – Tendințe Internaționale în Studiul Matematicii și al Științelor

UE – Uniunea Europeană

UNESCO – United Nations Education, Science and Culture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură)

UNICEF – Fondul Internațional al Națiunilor Unite pentru Urgențe ale Copiilor

VET – Vocational Education and Training (Învățământ profesional și tehnic)